

70 let od smrti Maksa Pleteršnika

Spomin na moža neizmerne delovne vneme, znanja in narodnostnega idealizma

Pisecani so vzorni nasledniki svojega velikega rojaka.

Eden od govornikov na slovesnosti je bil dr. France Bernik, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (pri mikrofoni). Ob njem so člani slovenskega častnega odbora za znanstvenost Pletersnikovih obletnic; v imenu njegovega predsednika, Milana Kučana, se je slovesnosti udeležila šefka Kučan. Člani prizadevnega piseckega odbora Maksa Pleteršnika so Franc Ornik, Martin Dušič (prvi in drugi z desne) in Marjanca Ogorevc (za zastavo), predsednica TD Pišce.

Pišce, 10. in 11. septembra — S prireditvami ob koncu minulega tedna, na katere sta javnost skupaj povabila 80 Brežice in TD Pišce, so v Pišcah zaznamovali 70. obletnico smrti svojega rojaka Maksa Pleteršnika, pedagoga, prevajalca in pisatelja, predvsem pa jezikoslovca leksikografa, ki je v svoji zidnici med pisecimi goricami neustrahovano pripravil veliki slovensko-nemški slovar, enega temeljnih narodnostnih obolevij Slovencev, od 1883 do izida v letih 1894 in 1895.

Po komemoraciji na obnovljenem rodbinskem grobu v Pišcah so na slovesnosti pri Pletersnikovih rojstni hiši o njegovem življenju, delu in dediščini spregovorili predstavniki stroke in znanstvenih institucij, občine Brežice in domačega turističnega društva — pobudnika in organizatorja obnove Pletersnikove domačije, ter gostje. Prof. dr. Franc Jakopin, tudi sam leksikograf, je kot predstavnik Slovenske matice opozoril na obsežnost Pletersnikovega dela, ki je naravnost osupljiva za enega sa-

meja človeka. Kajti Pletersnik je v 12 letih zbral, uredil, opremil z glasovnimi in naglasnimi znamenji popolnoma vse slovensko besedje, ne pa zgolj knjižno, in to njegovo delo je še danes najbolj zanesljiv vir o izvoru in pomenu besed v vsem slovanskem jezikoslovju. Prof. dr. Jože Toporišič je Pletersnikovo delo označil kot nadaljevanje in visek vseh slovskih prizadevanj pri Slovencih, ki so se začela že s Trubarjem. Če so besede res bogastvo siromakov, potem je Pletersnikov slovar to bogastvo izmeril. In ne samo to: "S tem slovarjem smo Slovenci dobili legitimacijo polnovrednega evropskega naroda. Zato se nam zdaj v Evropo ni treba vračati, saj smo že dolgo v njej," je dejal dr. France Bernik, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter toplo čestital Piščanom za njihovo duhovno in kulturno prizadevanje, ki je tako presenetljivo zavzeto.

Turistično društvo Pišce je po dolgoletnih prizadevanjih doseglo sporazum o uporabi Pletersnikove hiše z njenimi lastniki. Od tedaj so v slabem letu storili vse, da bi hišo in spremljajoče stavbe resili pred propadanjem. Obnovili so rodbinski grob in kapelico, čaka pa jih še temeljita obnova hiše, v kateri bodo uredili Pletersnikovo spominsko zbirko in v kletnih prostorih se vinogradniški muzej.

Za pomoč so se obrnili na številne naslove in so jo tudi dobili, tako doma kot sirom po Sloveniji. Prihodnje leto, ob 100. obletnici izida prvega dela slovarja, bodo v posebni brošuri predstavili potek obnove in zraven zapisali imena vseh, ki so pri njej pomagali materialno, strokovno ali z delom. Vse te pa bodo, tako kot letos, znova prijazno povabili v svoj kraj.

Pri "Pletersnikovih prireditvah" ves čas sodeluje tudi domača osnovna šola. Dan pred osrednjo slovesnostjo so v soli odprli razstavo o življenju rojaka jezikoslovca. Zanj so zbrali izvirne rokopise, pričevanja se živčih Pletersnikovih sodobnikov med domačini, stare učbenike iz začetka stoletja in se kaj. Ekipa učencev, sestavljene po vaseh solskega okolisa, so tekmovali v poznavanju Pletersnikovega življenja in dela. Najuspešnejši so bili učenci iz Dednje vasi, Pavlova vasi, Pišce in Podgorje so dosegli enakovreden rezultat in majhen slabši Bojsno. Za vseh pet pa je bila na voljo obilica lepih nagrad, za katere se je ravnatelj Martin Dušič toplo zahvalil pokroviteljici, SO Brežice, in darovalcem: Petrolu, Vinu, Radiu in Posavju iz Brežic, NEK, Vidmu, Hotelu Sremić, Imperialu in Pekarni iz Krškega.

Ob 300-letnici smrti J. V. Valvasorja Dirka kasačev in kmečkih konj

Med zmagovalci tudi Dimbo F. Cetina iz KK Posavje.

Krško, 12. septembra — To nedeljo dopoldan je šla skozi Krško in bližnjo okolico povorka konj v vpregah, ki so startali v Zadovinku ob 10.30, njihov končni cilj pa je bil hipodrom Brege, kamor so prišli ob 14. uri in takrat so se začele tudi dirke. Okoli 1500 gledalcev je videlo 7 kasaskih dirk in dirko kmečkih konj. V kmečki dirki je zmagal Ivan Hotko iz Kapel pred Francem Lajkovičem iz Črešnjic in tretjevrščenim Tonetom Platinčem iz Brezine.

Rezultati: dirka za 2-letne kasače, proga 1600 m — 1. mesto Inda (R. Govek, Šentjernej), 3. Palmira Pround (R.

Gregorina, Krško); dirka za 3-letne kasače, proga 2100 m — 1. Stella (I. Zan, Ljubljana); dirka avtostart za 3- do 4-letne kasače, proga 2100 m — 1. Altaj (B. Dolinar, Ljubljana), 3. Fik As (M. Kovacic, Krško); dirka za 3- do 12-letne kasače, proga 2100 m — 1. Dimbo (F. Cetina, Krško); dirka za 3- do 12-letne kasače, proga 2100 m — 1. Questor B (Z. Vidic, Brdo); dirka avtostart za 3- do 12-letne kasače, proga 2100 m — 1. Pelizona (K. Lucic, Šentjernej); dirka za 3- do 12-letne kasače, proga 2100 m — Sandy Caprice (I. Zan, Ljubljana).

(B. Colarić)

Krško Valvasorju ob 300. obletnici njegove smrti

V krški občini so se 10. septembra začele prireditve, posvečene Janezu Vajkardu Valvasorju, znamenitemu polihistorju, piscu Slave vojvodine Kranjske, knjige o Slovencih, njihovih običajih, verovanjih, zgodovini, slovenskih pokrajinah in krajih ter njihovih posebnostih in naravnem bogastvu, knjige, ki je bila prva promocija slovenske dežele v Evropi.

Te prireditve pomenijo zaključek praznovanj, ki so potekala po vsej Sloveniji ob obletnici izida Slave vojvodine Kranjske

(1689) ter ob obletnici smrti (1693), ki jo je Valvasor dočkal v Krškem.

Osrednja slovesnost med praznovanji v krški občini bo na dan Valvasorjeve smrti, 18. septembra, v Kulturnem domu Krško ob 19.30. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Kmecl.

Janezu Vajkardu Valvasorju, prireditvam ob obletnici njegove smrti in ustanovam v občini — organizatoricam in prisoriščem teh prireditev posveča občina Krško posebno publikacijo, ki je priloga te številke našega glasila.

Ostanimo prijatelji!

Gotovo ste doslej že opazili, da nas lep čas ni bilo v javnost in da smo vam poslali pismo z vprašanjem, ali želite še naprej prejemati Naš glas, čeprav bi zanj morali odšteti 100 tolarjev. Hvala tistim, ki so nam izrazili svoje zaupanje in podporo, in hvala tudi onim, ki pravijo, da jim je časopis, ki ga delamo, sicer všeč, da pa si ga ne morejo privoščiti in jim je zaradi tega žal. Žal je tudi nam, a če nečemo prej ali slej pristati med njimi (brezposelnimi), je tak tržni ukrep nujen. Razumemo tudi tiste, ki zaradi vabila stresajo svojo nejevoljo in še kaj na nas. Tudi to je človeško. Radi pa bi vam povedali, da pripravljamo nekaj sprememb, ki nam bodo prihranile nekatere težave, obenem pa nam in vam verjetno nakopale nekaj drugačnih problemov. O tem bomo pisali kmalu. Poletni predah smo med drugim potrebovali tudi zato, da smo nekaj stvari postavili na mesto, kamor sodijo. Zato se opravičujemo, če ni vse, kar boste prebrali v tokratni številki, sveže. Zavedamo se, da mesečna periodika ni učinkovita, a prosimo vas, da tudi vi razumete, da so tisti, ki so v teh besedilih udeleženi, bolj pripravljeni oprostiti zamudo, kakor pa da ne bi prišli v poštinsko kroniko. (Ika)

Šentjernej, 29. avgusta — štiriletni žrebec Firos, last Darka Kovacića iz KK Posavje, je zmagal v dirki za 3- do 7-letne kasače na progi, dolgi 1700 m (1.23.30).

Zavarovalnica Triglav
Območna enota Krško

Zavarovalnica TRIGLAV d.d. kot vsako leto z začetkom novega šolskega leta tudi tokrat začne akcijo, ki smo jo poimenovali OHRANIMO NJIHOV NASMEH. Gre za ZAVAROVANJE ŠOLSKE MLADINE, torej prvošolcev, šolarjev v osnovnih in srednjih šolah.

Grozljivi so podatki, da naše slovenske ceste vzamejo letno za 2 razreda otrok — torej je naša akcija predvsem

Naši otroci niso nikoli povsem varni
Ohranimo njihov nasmeh!

Zavarovalnica Triglav, ker ji zaupajo starši.

preventivnega namena. Nihče ne more celovito prešteti, koliko rumenih rutic in kresničk smo razdelili malim šolarjem in prvošolčkom, koliko preventivnih akcij smo izpeljali po šolah v Sloveniji in koliko denarja smo vložili v izobraževanje in vzgojo naših najmlajših. In ko se je nesreča vendarle zgodila, smo otroku in staršem vselej stali ob strani. Vsem zavarovancem ob nezgodi vselej izplačamo zavarovalno vsoto, čeprav zbrane premije za to še zdaleč ne zadoščajo.

Zavedamo se, da naša akcija ne bo dovolj učinkovita brez podpore in sodelovanja učiteljev in vzgojiteljev in samih staršev. Prepričani smo, da boste našo akcijo tudi letos podprli ter se vam že vnaprej zahvaljujemo z geslom OHRANIMO NJIHOV NASMEH.

MOLK V ULICI KRŠKO

V času zastrupljenosti javnosti s političnimi tragikomedijskimi bolj ali manj nevarnimi borci za čimj večjo oblast pozabljamo, da se nekaj dogaja tudi na drugih ravneh družbe. Globoko segajoče spremembe bodo zadele ali že zadevajo tudi našo lokalno skupnost, čeprav o njihovem dejanskem pomenu bolj ugibamo in domnevamo.

V vsem tem norem gledališču fiktivnih predstav se nam dogajajo apokalipse, ki postavljajo v vlogo prerokov največje pesimiste. Katastrofalne suše, strupeno sonce, ki pripeka s svinčene neba – vreme je ponorelo in v svoje divje rajanje potegnile še človeško norost. Rešitev, ki smo jo nestrno pričakovali, je prišla v obliki dežja, ki je prekinil pripovedovanje strašne zgodbe, da bo zemlja umrla brez dežja, človek pa bo umrl brez vode. Rešitev je bila univerzalna, neodvisno od centra moči in vpliva posameznikov. Nevarno lahko postane, če bomo čakali na takšne rešitve vseh velikih problemov, za katere smo poklicani, da jih rešujemo sami, katerih zgodbe se pišejo s svinčniki v naših rokah.

Zgodbi, kot sta lokalna samouprava in državna uprava, čakata na pisca tudi v naši sredini. Pisci (izvoljeni in znani) pa kot da se ne morejo napiti dolgo pričakovane vode in čakajo univerzalno rešitev. Takšna rešitev bo vsekakor prišla, vprašanje je samo, ali bo sprejemljiva tudi za nas in ali ne bo zadušila našega človeka. Strah me je, da kreatorji

nove ureditve delujejo po načelu: "Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in bogu, kar je božjega!" Zavedati se moramo, da cesarja nimamo lociranega v Krškem, bog je pa tako in tako vsepoveden in nikjer. Končni rezultat našega nedela bo samo desetina, ki jo bomo polagali pred cesarjev prestol, in molitve, ki se bodo izgubljale v kozmosu.

Občutek je, da v naši ulici nikakor ne moremo dojeti pomembnosti sedanjega trenutka in da hočemo vse velike stvari reševati tako birokratsko in neučinkovito.

V javnih medijih smo zasledili, da okrajno središče v Krškem bo, vendar to ne pomeni, da bodo v njegovih okvirih živele tudi nove občine, ki naj bi nastale po volji ljudi in zaradi nje. Okraj je namreč čista državna uprava, ki ne bo sprejemala finančnih načrtov, s katerimi bi skrbeli za urejanje kumunalnih zadev, za gospodarski razvoj občine, upravljali in skrbeli za lokalne javne službe.

Čas je, in to skrajni, da z lastnim delom (strokovnim in političnim) začnemo pisati zgodbo, ki naj se ne konča tako kot zgodba o nuklearni elektrarni, samo pri uvodu, dolžni smo napisati tudi jedro in zaključek. Kako bomo to dosegli, naj ne bo predmet prekompleksnih razprav, kajti gre za našo kožo. Zato ne čakajmo v mračni ulici, da bo prišel Rešitelj, zgodi se nam lahko, da bodo prišli po nas tisti, ki jim njismo mar.

Damjan Lah

Svet posavskih občin o lokalni samoupravi

Ob zakonu o lokalni samoupravi bi morala nastajati še cela vrsta spremljajočih zakonov

Na tretji seji Sveta posavskih občin so predstavniki vseh treh posavskih občin obravnavali predlog za izdajo zakona o lokalni samoupravi in so svoje številne pripombe poslali (med drugim) državni komisiji za lokalno samoupravo.

Brežice – Osnovna pomanjkljivost je po mnenju članov sveta to, da je bil osnutek zakona o lokalni samoupravi predlagan v sprejem brez ustreznih spremljajočih zakonodaj. Poleg zakona o upravi naj bi obravnavali še zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev, zakon o javnih uslužbenih, zakon o referendumu ter tako imenovano področno zakonodajo s področja gospodarstva in urejanja prostora. Posebej pa je potrebno sočasno obravnavati in sprejeti spremembe zakona o javnih financah. To je glavni razlog, da iz osnutka zakona o lokalni samoupravi, zakona o upravi ter zakona o lokalnih volitvah ni mogoče dobiti celotne predstave o delovanju lokalne samouprave in državne uprave.

Ostale pripombe pa so naslednje:

– Objaviti bi bilo treba posebno študijsko gradivo o možnosti delitve območja Republike Slovenije in preveriti predlagane rešitve v javni obravnavi.

– Natančneje je treba opredeliti pogoje, medsebojna razmerja, sistem odgovornosti in finančne posledice v primeru prenosa pristojnosti države na lokalno skupnost oziroma lokalne skupnosti na državo.

– Ker bo dvonivojska lokalna samouprava različno urejena na različnih območjih v Republiki Sloveniji (ponekod bo država svoje pristojnosti prenesla na občine, nekatere občine se bodo združevale v pokrajino, nekatere pa ne) in zaradi pomanjkljive ureditve prehoda iz sedanjega na nov sistem državne in lokalne uprave, bo prihajalo do nekonsistentnega delovanja celotnega sistema državnih in občinskih javnih služb.

– Pri kriteriju število prebivalcev predlagatelj ni upošteval sedanjih razmer in tudi ne pozitivnih združevalnih trendov v Evropi.

in jim zagotovili pravice, ki jim zaradi tega pripadajo po mednarodnem pravu; Nemčiji naj se čim prej predloži konkretna zahteva po denarnem izplačilu vojne škode in odškodnine izgnancem; za izvedbo naj se pripravi 33. člen zakona o lastnini, za realizacijo vojne odškodnine, ki je bila že nakazana, a nacionalna-

– Natančneje je treba opredeliti postopek za združevanje občin in za razdelitev na več občin.

– Osnutek zakona predvideva, da se lahko s statutom občine leta razdeli na krajevne ali vaške skupnosti, istočasno pa daje možnost prebivalcem, da se do četrtinskih skupnosti opredelijo na referendumu.

– Zakon bi moral podrobneje opredeliti kriterije za občine s posebnim statusom (obmejne, demografsko ogrožene ipd.).

– Natančneje bo potrebno urediti odnose med organi v občini: občinskim svetom, občinskim odborom in nadzornim odborom. Kontrolne funkcije se prekrivajo, posebej se to nanaša na kolizijo v nadzoru občinskega odbora in občinskega sveta do občinskih javnih služb oziroma občinske uprave.

– Rok za pošiljanje gradiva članom sveta je treba urediti z občinskimi statuti ali poslovniki, ne pa z zakonom.

– Župan naj se voli na neposrednih tajnih volitvah, tako ne bo treba tega instituta urejati z občinskim statutom.

– Prenehanje mandata članu občinskega sveta zaradi trajnega neudeleževanja sej je potrebno natančno opredeliti v zakonu ali prepustiti ureditvam v občinskih statutih.

– Poglavje o občinski upravi je nedorečeno, posebej v primerih dvonivojske samouprave. Potreben je enoten pristop in rešitve, ki bodo usklajene z zakonom o državni upravi.

– Predlagane rešitve za financiranje občine le-to podrejujejo državi. S tem zakonom in z zakonom o javnih financah morajo biti viri financiranja javne porabe natančno opredeljeni. Kot vire je potrebno opredeliti dohodnino ali vsaj njen pretežni del ter del prometnega davka, ki se pobira na območju občine. Finančna sredstva bi bilo potrebno prerazporediti iz že obstoječih virov, lokalna

skupnost naj ne bi uvajala novih davkov.

Dohodki od premoženja občine, ki jih zakon predvideva kot možen vir financiranja, bodo le v redkih občinah predstavljali pomemben delež zbranih sredstev. To bo občine postavilo v neenakopraven položaj in še bolj poglobilo prepad v razvitosti med mestom in podeželjem.

– Občinam je treba omogočiti, da bodo lahko najemale kredite in zanje jamčile s svojimi lastnimi sredstvi in premoženjem, brez jamstva države. V osnutku zakona je poudarjena vloga države pri financiranju občine, kar kaže na centralistične težnje in zmanjševanje samostojnosti lokalne samouprave. Prav tako je v osnutku zakona poudarjeno, da ministrstvo, pristojno za finance, nadzoruje porabo sredstev občinskega proračuna, kar je v neposredni koliziji s 3. členom osnutka zakona in 140. členom ustave RS Slovenije, ki opredeljuje samostojnost občine.

– Določbe iz osnutka zakona, ki se nanašajo na pokrajino, bo potrebno ponovno urediti glede na to, ali se bo precizirala ureditev pokrajine v ustavi ali ne. Potrebno bo predvideti tudi druge neobvezne oblike povezovanja občin, ki bodo temeljile na ekonomskem interesu.

– Izvirne pristojnosti pokrajine je potrebno natančneje opredeliti. Ker niso znana razmerja med pokrajino in upravnim okrajem, bo med njima prihajalo do sporov v izvajanju pooblastil. Pokrajini je potrebno zagotoviti izvirne pristojnosti in izvirne vire financiranja kot pri občini.

– Poglavje o nadzoru državnih organov predvideva vse možne oblike državnega nadzora nad funkcioniranjem lokalne skupnosti, kar je v direktnem nasprotju z deklariranimi cilji uvajanja lokalne samouprave. Potrebno je določiti, da razen splošnega nadzora zakonitosti poslovanja morajo biti spore med lokalno samoupravo in državo rešuje samo sodišče.

– V poglavju, ki govori o varnosti lokalne samouprave in pravic posameznikov ter organizacij, je

potrebno določiti obveznost, da državni zbor pred izdajo zakonov in predpisov, ki zadevajo občine, pridobi njihovo mnenje. Hkrati bo potrebno predvideti usklajevalni mehanizem za primer, ko se občina s predlagano rešitvijo ne bo strinjala.

– Osnutek zakona predvideva roke za izvedbo posameznih dejanj, ki so prekratki in ne zagotavljajo normalnega prehoda v nov sistem. Novi sistem državne uprave in lokalne samouprave naj bi bil vzpostavljen sočasno in naj bi izboljšal funkcioniranje države nasploh, zato je treba najti sprejemljive rešitve, ki bodo z doslednim izvajanjem zagotovile pravno varnost.

– Podaljšanje mandata sedanjim poslancem občinskih skupščin ne bi na primeren način omogočilo prehoda v nov sistem lokalne samouprave. Cel sistem lokalne samouprave in istočasno vzpostavitev državne uprave bo možno urediti v obdobju mandata na novo izvoljenih občinskih svetov na območju sedanjih občin. S tem bi zagotovili postopnost prehoda in konsistentnost pravnega sistema.

– Sestavitvi premoženjske bilance oziroma urediti medsebojna premoženjskopravna razmerja med občinami v predvidenem roku (tri oziroma šest mesecev) je praktično nemogoče, če posebej, ker se ne bo dokončan proces denacionalizacije, lastninskega preoblikovanja podjetij in preoblikovanja gospodarskih javnih družb. Sporna je določba iz osnutka zakona, ki predvideva oblikovanje arbitraže v primeru premoženjskega spora. Taki spori se rešujejo v civilnopravnem postopku.

Pripombe k osnutku zakona o lokalni samoupravi, ki so bile sprejete na seji Sveta posavskih občin, so bile dostavljene predsedniku in podpredsedniku komisije za lokalno samoupravo, poslanecem državnega zbora RS Slovenije iz Posavja, posavskemu članu državnega sveta in predsednici predsedstva stalne konference lokalnih skupnosti Slovenije. (B. Bježević)

Mala anketa:

Prvo mesto Cirilu Kolečniku

Julija letos smo porabili nekaj časa tudi za prijateljsko srečanje, na katerem smo, med drugim, sami sebi zastavili vprašanje, koga kaže uvrstiti na lestvico popularnosti v posavskem prostoru. Bilo nas je devetnajst in toliko glasovnic je bilo ravno dovolj, da sestavimo predlog, o katerem se bo lahko kasneje javnost odločala. Vsak izmed navzočih je predlagal do pet imen in seveda so se nekatera pojavila večkrat, nekatera pa tudi z negativnim predznakom. Za prvič smo preprosto sešteli, koliko jih je predlagalo določeno osebnost, in rezultat je tu.

Na prvo mesto se je s sedmimi glasovi uvrstil Ciril Kolečnik, na drugo Natalija Repec (6), na tretje Branimir Ogorevc (4) in Franc Černelič (4 pozitivni in 1 negativen glas), na četrto Stane Rožman, Franc Čargo in Marjan Kurnik (3), na peto Danilo Siter (3 pozitivni in 1 negativen glas). Po dva glasova so dobili: Almira Mlakar-Božovič, Branko Janc, Tone Koren, Herman Kunej, Borut Mokrovič, Jože Borštar, Jože Mulej, Ivan Tomše in Silvo Gorenc. Po en glas so prejeli Dejan Avsec, Anton Jenžur, Irena Majce, Marija Jazbec, Boris Fekonja, Krešimir Fink, Brane Musar, Tone in Slava Kos, Zvonimir Meštrovič, Breda Mijović, Franc Glinšek, Drago Glinšek, Veljko Jukič, Teodor Oršanič, Vojko Omerzu, Jure Rovar, Leopold Rovar, Franc Ornik, Zoran Soln, učitelj OŠ dr. M. Rostoharja, Krešo Omerzel, občani Krškega, Goran Rovar, Milan Senica in Aleksandra Libenšek.

Zapisali smo jih po slučajnem vrstnem redu in vabimo vas k sodelovanju. Če se bo v kratkem času pojavilo dovolj glasov (za začetek naj bodo kar na dopisnicah), bomo v skladu z vašimi predlogi sestavili tabelo popularnosti za Posavje. Glasujete lahko za kogarkoli s tega seznama ali pa predlagate koga novega.

Druga skupščina slovenskih izgnancev

V Dobovi se jih je zbralo okoli 6500

Skupščina in zbor sta naslovila spomenico na slovensko javnost in državne organe.

Dobova – V spomenici, ki so jo potrdili na srečanju članov Društva izgnancev Slovenije v Dobovi (11. julija), so izgnanci opozorili, da so z osamosvojitvijo Slovenije in združitvijo Nemčije dane možnosti za pospešeno povrnitev materialne

škode in odškodnine tako, kot so jo prejeli oškodovanci iz drugih evropskih držav in Izraela.

Pristojnim državnim organom pa so v spomenici postavili sedem zahtev: izgnancev naj bi priznali za žrtve vojne

lizirana; ob delitveni bilanci z bivšo Jugoslavijo naj se zahteva pripadajoči del iz naslova doslej prejete vojne odškodnine; zakonsko naj se uredi in ponovno preuči izplačevanje vojne škode tako, da se izločijo vsi tisti, ki do nje niso upravičeni, in končno, naj začne delovati poseben vladni organ za urejanje za-

dev štirih kategorij odškodnincev: izgnancev, taboriščnikov – ukradenih otrok, internirancev in civilnih invalidov vojne iz let 1941–45.

Na skupščini so izvolili upravni in nadzorni odbor ter častno razsodišče Društva izgnancev Slovenije. Predsednik DIS je še naprej gospod Vlado Deržić iz Brežic.

Na zborovanju je Franc Šetine predstavil "Zbornik slovenskih izgnancev 1941–1945. Slavnostni govornik, predsednik RS Slovenije Milan Kučan, pa je obudil spomin na prvo srečanje izgnancev leta 1991 na gradu v Brestanici. Takrat, pred dvema letoma, je bilo v društvo včlanjenih osemsto nekdanjih izgnancev, danes pa jih je že preko 15.000 od približno še živih 25.000.

(J. B.)

SKUPŠČINA V BREŽICAH IN V SEVNICI

Brežiški župan Teodor Oršanič je za v sredo, 22. septembra ob 15. uri sklical skupno sejo vseh treh zborov občinske skupščine. Delegati se bodo pogovarjali o osnutku sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin plana občine Brežice za prihodnje leto. Za ta gradiva predlaga izvršni svet enofazni postopek. Pred delegati bodo še predlogi odlokov o ustanovitvi Radia Posavje – Studia Brežice kot javnega podjetja, o nepremetnih znakih, panojih in transparentih; program investicij in investicijskih vlaganj v osnovnošolski in vzgojno-izobraževalni prostor do leta 2005; poročilo Policijske postaje; osnutka odlokov o komunalnih taksah in o pripojitvi naselja Obrežje k Slovenski vasi; polletni rezultati gospodarjenja ter informacija o uporabi objektov bivše JA.

Na seji zborov sevniske skupščine, ki jo je županja Breda Mijović sklicala za v četrtek, 23. septembra ob 11. uri, se bodo pogovarjali o nekaj odlokih, ki jih običajno opredeljujejo za obrambne in zaščitne dokumente, o poslovanju občinskega gospodarstva v prvi polovici leta 1993, o zaščiti rastišč Clusijevoga svišča na Lovrencu, o financiranju komunalnih objektov in naprav; oblikovali bodo stališča do predvidenih sprememb na področju lokalne samouprave in državne uprave, uvedbe upravnih okrajev in se pogovarjali o pripravah na lokalne volitve. Delegati bodo pregledali tudi informacijo o obsegu suše in njenih posledicah ter o ukrepanju za njihovo odpravo, pogovarjali se bodo o telefoniji v Sevnici in v Mirenski dolini in se lotili tudi rubrike "poslanska vprašanja".

V krški skupščini pretekli teden

Odlok o skladu za malo gospodarstvo ni bil sprejet

Po triurni razpravi o predlogu tega dokumenta so ob

glasovanju ugotovili, da vsi zbori niso več sklepčni.

Krško, 8. septembra — Precej delegatov je na zasedanju preteklo sredo nasprotovalo predlogu odluka, s katerim naj bi v skupščini ustanovili občinski sklad za pospeševanje razvoja malega gospodarstva. IS namreč v predlogu ni upošteval vrste pripomb, ki so jih delegati dali že ob obravnavi osnutka tega dokumenta. Tako je po predlaganih določilih skupščini in v upravnemu odboru sklada ostala podrejena vloga, medtem ko so bile vse odločilne pristojnosti zapisane kot funkcija izvršnega sveta, hkrati pa so bila določila o nadzoru nad delovanjem sklada oziroma, v tem primeru torej tudi izvršnega sveta, po oceni delegatov zelo pomanjkljiva. Nasprotovanje sprejetju odluka je bilo tolikšno, da so nekateri delegati izvršnemu svetu predlagali, naj predlog umakne in ga popravi

do naslednjega skupščinskega zasedanja.

Člani izvršnega sveta tega niso bili pripravljeni storiti, zatrjevali so, da se z ustanovitvijo sklada mudi. Denar za malo gospodarstvo je namreč s sklepom skupščine v proračunu rezerviran, a banka in zavarovalnica, ki naj bi na podlagi teh 50 milijonov priložili še svoj del, tega nočeta storiti preko proračuna; ob napovedani reorganizaciji lokalne (samouprave v njem ne vidita garancije, da bosta vloženi denar dobili nazaj. Velike pristojnosti v skladu pa IS hoče imeti vse dotlej, dokler je, seveda preko proračuna, največji "delničar" sklada in je za porabo denarja tudi odgovoren.

Tisti delegati, ki so se strinjali z izvršnim svetom, da je od vsega najpomembnejša ustanovitev sklada, so bili v manjšini. Podpo-

re je manjkalo kljub temu, da je IS sprejel večino amandmajev, vloženih na zasedanju. Pri glasovanju o tistih amandmajih, ki jih je IS zavrnil, pa so odkrili, da v predlogu odluka sploh ni zapisano, kdo je ustanovitelj sklada, in nazadnje odlok "uredili" tako, da sta bila dva njegova člana med sabo v nasprotju. Tako se je še enkrat pokazalo, da pri pripravi dokumentov za skupščino, presojanju o pristojnostih skupščine in pravilnosti postopka manjka pravnik. Ko so končno glasovali o celotnem dokumentu z amandmaji, je bilo največ vzdržanih, povzeto pa so pri preštevanju glasov okoli osme ure zvečer tudi ugotovili, da v vseh zbiorih niti ni več dovolj navzočih za veljavno sprejemanje sklepov. Razšli so se, na dnevnem redu pa je bilo še kakšnih sedem točk.

Vprašani delegatov tudi na tem zasedanju ni manjkalo. Tako smo izvedeli, da se Sklad stavbnih zemljišč pripravlja na izterjavo obveznosti do sklada, da je IS pri državnih organih vložil zahteve občine Krško v zvezi z jedrsko elektrarno, da je v pripravi podpis pogodbe za pločnike v Dolenji vasi, da še ni ustanovljena projektna skupina za bodočo regijo in vlogo Krškega v njej, ampak se s tem vsaka po svoje ukvarjajo obstoječe institucije in upravni organi. Za večino postavljenih vprašanj so delegati želeli pisne odgovore, in jih bomo objavili, ko bodo na voljo. Morda bomo takrat lahko dodali še seznam odsotnih delegatov, saj so v skupščini spomladi in preteklo ponovno zahtevali tudi to.

(I. G.)

Na Kilianovem sejmu v Obrigheimu

Vsi delajo zagnano kot za lasten žep

Na sejmu in podobnih prireditvah zaslužijo glavno

denarja za delovanje društev, organizacij, klubov ...

Obrigheim, 12. septembra — V prijateljski občini Obrigheim je bil tudi letos Kilianov sejem. Udeležile so se ga, letos že tretjič zapored, članice Društva kmetič iz krške občine, z njimi pa še predstavniki Sadjarske zadruge in Društva likovnikov iz Posavja.

Likovniki Vladka Štoviček, Stane Fabjančič in Rudi Stopar so v prostorih občinske upravne zgradbe pripravili razstavo likovnih del. Branko Vodopivec (predsednik SLS — Krško) in Toni Koršič, predsednik Posavske sadjarske zadruge, sta se s potencialnimi partnerji pogovarjala o možnostih za razvoj poslovnega sodelovanja, ki pa bo očitno moralo temeljiti na uveljavitvi njihove blagovne znamke. Članice Društva kmetič so se sejma udeležile tako kot vsako leto: ob zvokih narodnozabavnega ansambla so ves dan prodajale svoje izdelke in pridelke ter s tem uveljavljale sloves slovenske kulinarike.

Ko smo se lani odpravljali na Kilianov sejem v prijateljsko občino Obrigheim, so se gostitelji in večina članov naše skupine pogovarjali predvsem o vremenu: "Bo dež? Upajmo, da ne!" Takrat se mi je vprašanje, ki sem ga srečeval na vsakem koraku, zdelo nekoliko čudno, a ko so se letos oblaki grozeče sprehajali nad mestom in ga namakali, sem se zavedel, da čutim isto kot vsi ostali. Če bo dež, ne bo obiskovalcev in propadla bo priložnost, da bi

Še gasilski posnetek pred slovesom. V treh dneh skupnega bivanja in sodelovanja se vezi ponovno utrdijo in slovo redno zalivajo s solzami. Niti sledu o hladnih, zaprtih severnjakih. Obrigheimčani so izredno pridni, prijazni, ustrezljivi, topli dobrodušni ljudje. Skratka: gostitelji, o kakršnih človek lahko samo sanja.

celo vrsto pridnih, prizadevnih in iznajdljivih ljudi v potu lastnega obraza zaslužila nujno potreben denar. Denarja ne potrebujejo zase oziroma ne zase osebnost, pač pa za delo svojih društev, skupin, vrtcev in vsega, kar bi se sicer napajalo iz proračuna. V pripravo Kilianovega sejma je bilo vloženo veliko dela in če vse skupaj propade, bo škoda še bistveno večja, daljnosežnejša. Na tem sejmu se namreč zbere cela vrsta prodajalcev krame in tudi povsem normalnih izdelkov, a mislim, da je bistvo te prireditve ravno v tem, da vsakdo, ki dela za kako skupno stvar, tu primakne svoj obolus. Ljudje iz športnih društev, pevskih zborov; starši in stari starši in tete... za otroke v vrtcih; združenja za svoje varo-

vance; gasilci denar zase in tako naprej. Nihče ne manjka, nihče ne odtegne svoje pomoči. Če nimajo lastnih prostorov, si postavijo stojnice, razpnejo šotore iz platna, polivnila ali še česa, prodajajo hrano in pijačo. Ta se hvali s pivom Oktoberfest, oni s čim drugim, nekateri se domenijo s sosedi in si najamejo glasbeno skupino. Tako je promet večji. Pridno kuhajo in strežejo ves dan in kaže, da sodi v neko vrsto družbene obveznosti, da svojci, prijatelji in njihova okolica na tak dan pridejo jest na "svojo" stojnico. Ljudje delajo, čeprav jim ne bi bilo treba, saj imajo doma zagotovljen standard, delavnice, pisarne, utečen bussiness. Delajo za skupno stvar. Poleg njih dela "tristo na uro" cela občinska uprava, in sicer že veliko dni pred sejmom, ob svojem normalnem delu. Delajo vsi in pomagajo vsi — prostovoljno in zagnano. Vsak svoje delo, zadostuje jim župano-

va zahvala in pohvala ob koncu. In gospod Roland Lauer ima ob koncu vedno kaj pohvaliti, vključno z uspešno gasilsko vajo. Uprizorili so reševanje iz avtomobilskih razbitin in vajo si je tako kot vedno ogledalo zelo veliko ljudi. Tudi mi smo bili tam, s pripombo nekaterih naših opazovalcev: "Kaj misliš, koliko let bi tale kombi, ki so ga tu razrezali kot staro železo, pri nas še lahko vozil sadje na tržnico!?" Sobotna gasilska vaja je neke vrste uvod — ogrevanje za nedeljsko otvoritev sejma. Takrat ob zvokih domačega pihalnega orkestra, pohvalnih in zahvalnih nagovorih, ob navzočnosti deželnih poslancev in županov sosednjih občin ter gostov iz Krškega župan slavnostno zabije pipo v prvi sod piva, natoči nekaj kozarcev, nazdravi vsem zbranim in si nato v spremstvu povablencev uradno ogleda sejem. Letos je "sod zabil" gost, krški župan Danilo Siter.

(I. K.)

Obisk v kuhinji občinske upravne stavbe, kjer majhna, a izbrana četica kmečkih žena zagnano pripravlja dobrote. Župan gostitelj in trije vozniki.

„Podučil te bom,“ je pred posegom šepnil kolega Lauer krškemu županu. Sod je od zadaj podprl poslanec v baaden-würtemberskem parlamentu, g. Tessmar.

Nova organizacija zdravstvenega zavarovanja

V Krškem

za Posavce več storitev

Stanislav Čuber zagotavlja popolno — kakovostno delo svoje službe, ki ima sedež v Krškem, na Cesti krških žrtev 59.

Krško, septembra — Priprave za razširitev dosedanje izpostave Zavoda za zdravstveno zavarovanje v Krškem so se pričele že 1. avgusta. Po programu reorganizacije je predvideno, da bi do konca letošnjega oktobra območna enota Zavoda za zdravstveno zavarovanje v Krškem prevzela opravljanje storitev s področja zavarovanja, zdravniških komisij itd., ki doslej Posavcem niso bile dosegljive ali pa so morali zaradi njih v Novo mesto ali Celje. Preostale funkcije, vključno s finančno-računovodsko, pa bi prešle v Krško (in vse ostale območne enote) s 1. januarjem 1994.

Reorganizacija služb zavoda poteka po vsej Sloveniji in tako bodo tudi območna enota v Krškem poslej pristojna za opravljanje naslednjih storitev: izvajanja procesa zdravstvenega zavarovanja in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, planiranja in analiz poslovanja, računovodstva, finančne operative, medicinskega nadzora (zdravstvenega in stomatološkega, strokovnih svetovnih in pravnih storitev. Med naloge območnih enot pa sodijo tudi informacijske storitve in kadrovske splošne zadeve. Vse to pomeni, da so območne enote postale funkcijsko in organizacijsko zaokrožene, torej do neke mere samostojne enote.

Enote zavoda, torej tudi posavska v Krškem, bodo hkrati sedeži območnih svetov. Njihovo ustanavljanje ravnokar poteka, vanje so vključeni predstavniki zavarovancev (aktivnih zavarovancev, upokojenec in invalidov) in delodajalcev, ki jih določijo območne gospodarske zbornice ter združenja delodajalcev.

Direktor reorganizirane enote v Krškem, mag. Stanislav Čuber, pravi, da se pri njih zavedajo pripomb, ki jih imajo stranke o dosedanjem delu službe, da pa ja marsičemu botroval tudi objektivni položaj. Ne glede na vzroke pa se bodo potrudili, da dvignejo kakovost svojega dela pri stikih s strankami in ostalih storitev na čim višjo raven.

Turistična akcija

Moja dežela

— urejena in čista

Komisija ocenjuje po en kraj iz vsake posavske občine: Boštanj, Kapele in Brestanico. Slednja je bila v spomladanskem delu najbolje ocenjena.

Turistična zveza Slovenije je pooblastila Občinsko turistično zvezo Brežice, da v okviru tekmovanja slovenskih krajev na področju turizma in varstva okolja z naslovom "Moja dežela — urejena in čista" izpelje omenjeno tekmovanje v Posavju. To je za brežiško zvezo prva takšna naloga. Komisijo sestavljajo 3 člani — iz vsake občine po en predstavnik.

Tekmovanje v urejenosti krajev poteka v dveh delih, spomladanskem do 15. junija in jesenskem do 15. septembra. Komisija v Boštanju, Kapeh in Brestanici, ki so bili prijavljeni za tekmovanje, ocenjuje splošno urejenost kraja in okolice, prometno urejenost, urejenost javnih lokalov in njihove okolice ter urejenost krajevne infrastrukture. Po zaključenem spomladanskem delu tekmovanja se je na prvo mesto uvrstila Brestanica, druge so Kapele in tretji Boštanj.

Ko bo zaključen tudi jesenski del, bo najbolje uvrščeni kraj v Posavju prejel nagrado

in sodeloval na republiškem tekmovanju.

Pri ocenjevanju je člane komisije najbolj motilo neurejeno okolje obrtne cone, pokopališča in gasilskega doma v Boštanju, neurejena šola s celotnim okoljem, središče mesta in grajsko dvorišče z okoljem v Brestanici. V Kapeh je komisija očitno imela manj dela z neurejenim okoljem in je dala samo nekaj pripomb na račun videza kmečkih dvorišč in križišč v kraju.

Komisija je dala tudi priporočila za izboljšanje stanja v urejenosti krajev. Krajevna turistična društva ter vodstva krajevnih skupnosti ta priporočila podpirajo, po drugem ocenjevanju, ki bo končano te dni, pa se bo videlo, ali jih bo potrebno tudi javno ponoviti. V brežiškem studiu radia Posavje so pripravili kontaktno odajo, v kateri nudijo nasvete glede hortikulturne ureditve, izdelave načrtov, vzdrževanja, cen in svetujejo na osnovi lastnih izkušenj.

(B. Hudina, B. Bjugović)

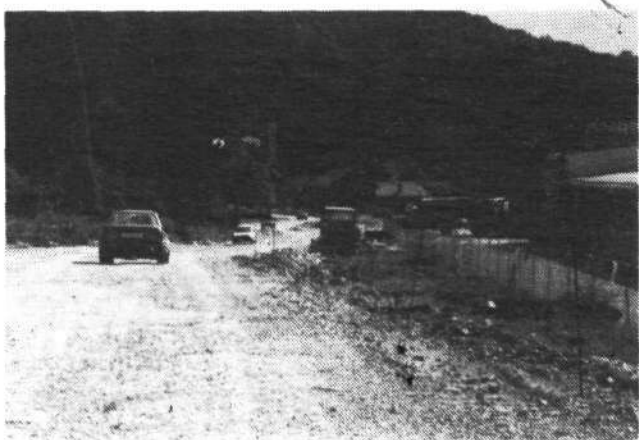
Svatovska pogača za Sonjo

Sonja Bobnič iz Brestanice, Cesta prvih borcev 45, smo izžrebali izmed tistih, ki ste pravilno odgovorili, da se slašica na naši slikovni uganki imenuje svatovska pogača in da na njej piše: "Mnogo sreče". Za nagrado bo Sonja dobila prav takšno pogačo, v našem uredništvu pa bo lahko izvedela, kdaj bo sveža pogača pečena.

M. Dvornik na cesti Senovo-Koprivnica

Denar morda bo, ovira pa je lastništvo

Ko so prestavili komunalne vode, je za cesto ostalo še 15 milijonov. Preostali denar bo država morda zagotovila na račun drugih projektov, ki še nimajo dokumentacije.

Senovo, avgusta – V krški občini, natančneje na Senovem, je bil na delovnem obisku državni sekretar Marjan Dvornik. Povabilo ga je predsedstvo SO Krško, glavna tema razgovorov pa je seveda bila, kako pospešiti gradnjo ceste Brestanica-Senovo in kako v proračunu za leto 1993 za to najti dodatna sredstva. Marjan Dvornik si je ogledal tudi del ceste med Senovim in Koprivnico, predvsem nesanirane plazove, kjer polovična zapora ceste traja že dobro leto. Razgovora so se udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti in SKD ter poslanec Miha Senica.

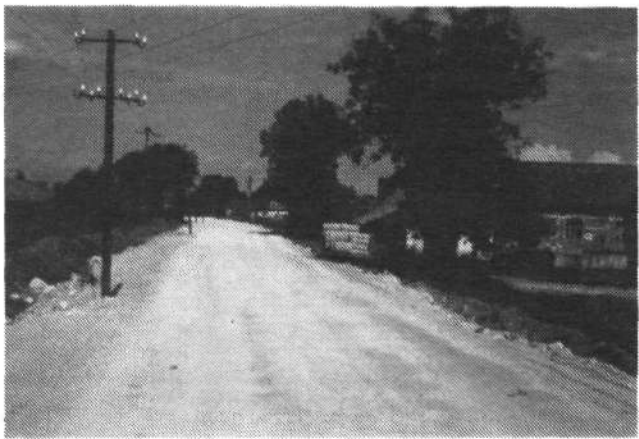
Gostitelji so sekretarja seznanili s problemi, ki so se pojavili zaradi prestavitve komunalnih vodov. Polovico sredstev, ki so bila letos namenjena za gradnjo ceste, so namreč morali porabiti za prestavitev komunalnih vodov, ki so potekali ob cesti. Zato je za gradnjo ceste same ostalo bolj malo sredstev (15 mil. SIT). Sekretar Dvornik dodatnega denarja sicer ni obljubil, priznal pa je, da obstaja možnost prerazporeditve investicijskih sredstev. Nekaterih investicij, zapisanih v proračunu, namreč ne bodo uresničili, ker zanje niso pripravljeni prostorski in ureditveni dokumenti. Na ta račun bi bilo torej

mogoče najti tudi denar za cesto Brestanica-Senovo. Problem izgradnje omenjene ceste pa ni le v financah, ampak tudi v nerešenih lastninskih razmerjih pri nekaterih parcelah ob trasi. Na naslednjem sestanku (19. avgusta) so se zbrali predstavniki investitorja, izvajalcev, občine in krajevnih skupnosti in so se ponovno lotili tega problema. Ne gre namreč le za spore zaradi lastništva nad parcelami, ampak še za lokacijo avtobusnega postajališča in za ozkotirno železnico. Problem postajališč je sedaj že rešen – v soglasju z lastniki zemljišč pri Metalni in pri Kuneju. Ravno tako so se dogovorili investitor, Zavod za spomeniško varstvo in Društvo ljubiteljev železnic, da proga ozkotirne železnice, ki posega v cestno telo, tam tudi ostane. Društvo pa mora zagotoviti nove pragove in njihovo montažo.

"Največji problem predstavlja jo nerešene lastniške zadeve z lastniki Zlendum, Šerbecem, Alegrom in Gramcem," pravijo v krškem sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo. "Zato smo sklenili opraviti natančno geodetsko izmero posega novega cestnega telesa v njihovo lastnino in na podlagi teh rezultatov ponovno opraviti z njimi razgovore."

Cesta med Križajem in Kostanjevico

Del cestišča, ki je že pripravljen, bodo asfaltirali še letos

Krško, septembra – Rekonstrukcija ceste med Križajem in Kostanjevico poteka po predvidenem planu in v skladu s finančnim načrtom, zagotavljajo v krškem sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo. Predvideli so tudi že rešitev problema, ki je nastal zaradi neusklajenega načrtovanja rekonstrukcije ceste in polaganja optičnega kabla. Cesta se je s širitvijo pomaknila v smeri proti PTT drogovanu, položeni in že priključeni podzemni kabli (na

nasprotni strani) pa omogočajo podiranje stebrov, ki na sliki še štrlijo kar iz cestišča.

V tej investiciji je predvidena tudi rekonstrukcija mostu čez potok Senuša, zanj je že pripravljena tudi tehnična dokumentacija in dela se bodo pričela v kratkem. S položitvijo asfalta na doslej pripravljenem odseku ceste bo za letošnji predvideni obseg del zaključen. Ostalega dela do ureditve celotnega cestišča pa se bodo lotili prihodnje leto.

Oskrba z vodo

Vodovodni sistem Rore je bil junija predan Kostaku

S sklepom, ki ga je krški izvršni svet sprejel 1. junija letos, je bil vodovodni sistem Rore 3. junija izročen v upravljanje in uporabo podjetju Kostak Krško. S tem je dana možnost oskrbe s kalitetno pitno vodo šestim krajevnim skupnostim v občini Krško.

To je odgovor na pogosta vprašanja krajanov, ki so jih naslavljali tudi na izvršni svet, ali ta velika in draga naložba služi svojemu namenu. Franc Glinšek, občinski sekretar za gospodarsko infrastrukturo, pa je v odgovoru še enkrat podrobneje opisal potek izgradnje in vključevanje sistema v vodno oskrbo:

Zaradi velike ogroženosti podtalnice na Krškem polju, manjšanja izdatnosti vodnjakov na Drnovem in pogostih prekoračitvah ravni nitrata v pitni vodi je v občini od leta 1986 dalje stalno potekalo iskanje dodatnih virov pitne vode, pri čemer sta sodelovali ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora ter ministrstvo za znanost in tehnologijo. Zlasti uspešne so bile raziskave Rorah, kjer so danes napravljene 4 globinske vrtnice. Pred tremi leti smo naročili projekte za aktiviranje ene vrtnice, s katero bi pokrivali potrebe po pitni vodi v krajevni skupnosti Gora, del vode pa bi odvajali v vodohran Narpelj.

Ob visokih vodah v novembru 1990. leta je bilo poplavljenno črpalnišče na Bregah in tedaj smo imeli v Krškem daljše obdobje oporečno pitno vodo. Prav zaradi teh poplav smo se prijavi pri Svetovni banki za kredite, s katerimi bi zgradili celotni vodovodni sistem v Rorah z izdatnostjo 80 l/s vode. Svetovna banka nam je odobrila 2.506.077 ameriških dolarjev in smo tako osnovni projekt razširili na 4 črpalnišča, naročili smo dodatne projekte za vodohran Trška gora, velik 600 m³, namesto delne avtomatike smo naročili projekte za procesno upravljanje vodovodov in se naknadno še odločili, da povečamo vodohran v naselju Narpelj od 250 m³ na 500 m³ prostornine.

Na osnovi javnih razpisov v oktobru in decembru 1991 so bila dela oddana Rudisu iz Trbovelj. Podizvajalci pa so bili v glavnem VGP Novo mesto, Pionir Krško, Kostak Krško, Hidrogea Maribor, Hidrotehnik Ljubljana, Mascom Lenart in AP Grosuplje. Dela so se pričela decembra 1991, 14.

avgusta 1992 je bil tehnični pregled objektov in 22. septembra 1992 je bilo izdano tudi uporabno dovoljenje za zgrajene objekte. Od predvidenega programa v tej fazi še ni bila aktivirana ena vrtnica, zgrajen dodatni del vodohrana Narpelj, zato tudi še ni mogoče procesno vodenje, ampak lahko deluje le avtomatika v zaprtim sistemu, kar pomeni, da je potrebno občasno kontrolirati delovanje sistema v vodarni.

Novembra 1992 smo pričeli graditi še 3970 m dolg vodovod, s katerim smo povezali vodovodni sistem Rore z vodohrani Cretež, Gora, Dunaj in Cesta. Iz vodohrana Cesta pa smo zgradili še 620 m dolg cevovod v naselje Gunte. Ta dela so bila končana marca 1993, ko je bil uspešno opravljen tehnični pregled.

Ker je Svetovna banka financirala le opremo in 50 % gradbenih del, je bilo potrebno zagotoviti tudi ustrezen delež iz občinskega proračuna, kar je bilo zagotovljeno z rebalansom v letu 1992.

Ta sistem že od aprila letos dobavlja vodo v vse vodohrane KS Gora.

V obstoječi vodovodni sistem Krškega je trenutno mogoče vključiti 50 l/s vode. Z dokončanjem del še na eni vrtnici se bo razpoložljiva količina povečala na 80 l/s. Z izgradnjo druge celice pri vodohranu Narpelj ter centra procesnega vodenja, ki bo vključeval tudi avtomatiziranje obstoječega vodovodnega sistema, se bo izboljšala še ekonomika obratovanja.

Za vključitev sistema procesnega vodenja je bilo potrebno izdelati matematični model vodooskrbnega sistema Krško kot podlago za programske osnove. Investitorju, DO Kostak Krško, je bil projekt oddan januarja 1993. Za komuniciranje centra procesnega vodenja s končnimi postajami posameznih delov vodooskrbnih sistemov je bil aprila izdelan tudi projekt "Tehnične rešitve sistema radijskih zvez radijskega sistema Kostak Krško". Skladno s tem projektom je bila na ministrstvo za promet in zveze naslovljena prošnja za odobritev ustreznih frekvenc. Kljub urgencam na ministrstvo in upravo za zveze do danes še nimamo odobritve, ki pa je pogoj za delovanje procesnega vodenja.

Sto let Gasilskega društva Brestanica

Preživeli so štiri državno-politične sisteme

Ob jubileju so odprli obnovljeni gasilski dom in podelili priznanja svojim zvestim članom. Zgodovinsko pot društva je predstavil dr. Tone Ferenc, častni krajan Brestanice.

Brestanica, 5. septembra – To nedeljo so v Brestanici praznovali 100. obletnico ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva v tem kraju. Po slavnostni akademiji je sledila parada več kot 200 udeležencev ter zborovanje pred obnovljenim gasilskim domom. Slavnostni trak je prerezal dr. Tone Ferenc, častni krajan Brestanice, ter s tem predal v uporabo obnovljene prostore gasilskega doma. Ob tej priložnosti je dr. Ferenc obudil spomine na začetke prostovoljnega gasilstva v Sloveniji in v Brestanici.

Davnega 4. maja 1893 so na pobudo brestaniškega gostilničarja in župana Gustava Unschulta ustanovili Prostovoljno gasilsko društvo Reichenburg. Čeprav so si v tem času Nemci prizadevali ohraniti nemški duh in nemško poveljevanje, je začel v gasilskih društvih prevladovati slovenski duh, tako da so razne gasilske prireditve izražale slovensko nacionalno zavest. Že v začetku 1909. leta so v brestaniškem gasilskem društvu vpeljali slovenska pravila, ki so jih naslednje leto deželne oblasti v Gradcu potrdile.

Kmalu po svoji ustanovitvi si je društvo priskrbelo ročno brizgalno, leta 1906 pa so zgradili prvi gasilski dom. V društvu je bilo včlanjenih vedno do 35 rednih članov, večinoma obrtnikov in posestnikov, imelo pa je tudi podpore in častne člane. Ko je bila leta 1908 v Žalcu ustanovljena Zveza slovenskih gasilskih društev, so brestaniški gasilci pristopili k njej. Na proslavi dvajsete obletnice društva so ustanovili župo, ki je zajemala prostovoljna gasilska društva s celega Kozjanskega.

Po prvi svetovni vojni so se vključili v Jugoslovansko gasilsko zvezo. V teh letih je društvo številčno naraslo, ustanovili so svojo pihalno godbo, razvili prvi prapor (prvi v celem Posavju),

nabavili novo ročno brizgalno in gasilski vprežni voz.

Čeprav se je gospodarska kriza v tridesetih letih odrazila v gasilstvu in tako tudi v brestaniškem društvu, jim je takrat uspešno nabaviti prvo motorno brizgalno, ki so jo uporabljali vse do sedemdesetih let.

Po novem zakonu so bila leta 1933 vsa gasilska društva organizirana v gasilske čete s poveljnikom na čelu. Med drugo svetovno vojno so Nemci spet poskušali germanizirati gasilstvo v Sloveniji. Ponekod jim je to uspelo, toda v Brestanici so obdržali slovenski jezik in poveljevanje, čeprav je društvo nosilo nemško ime. V novih razmerah po drugi svetovni vojni se je društvo preimenovalo nazaj v Prostovoljno gasilsko društvo Brestanica. Delo se je razširilo na mladino in tudi na pionirje. V tem obdobju so nekajkrat posodobili svoj gasilski dom in opremo.

Ob letošnjem jubileju so članom podelili priznanja za njihovo dolgoletno prizadevno delovanje v gasilstvu.

Republiška priznanja so prejeli: Miran Kozole, Alojz Kozole in Olga Bračun odlikovanje I. stopnje, Mirko Avsenak in Rok Kukovič odlikovanje II. stopnje, Alojz Dular gasilsko plamenico I. stopnje ter Radoslav Glas in Boštjan Železnik gasilsko plamenico III. stopnje. Društvo je dobilo odlikovanje GZS za posebne zasluge ob 100-letnici delovanja.

Občinska priznanja so prejeli: Anton Stritar zlato značko; Anica Kozole zlato priznanje; Marjan Petrišič, Lado Rola, Jože Čuber, Anica Čuber in Anica Kukovič srebrno priznanje; Silva Glas, Dragica Kozole, Gandi Lešnik, Marinka Vaš, Mojca Železnik in Vojko Kranjec bronasto priznanje.

Društvo je za dolgoletno delovanje v svojih vrstah podelilo priznanja 26 svojim članom.

Častni krajan dr. Ferenc reže trak ob otvoritvi obnovljenega doma GD Brestanica. Za njim stojita Mirko Avsenak (KS Brestanica) in Slavko Šribar (Občinska gasilska zveza).

Krška vas

Sedemdeset let Gasilskega društva

Podelili so priznanja jublantom, med njimi Martinu Piltaverju in Alojzu Erlahu za 60-letno zvestobo gasilstvu.

Krška vas – Z mimohodom gasilske parade se je 17. julija začel program proslave ob 70. obletnici GD Krška vas. Udeležence sta nato pozdravila g. Vlado Deržič, predsednik Občinske gasilske zveze, in predsednik KS Krška vas g. Jože Poldan. G. Dušan Prah, predsednik GD Krška vas, pa je predstavil dolgo in zelo uspešno pot društva od leta 1923 do danes ter pri tem poudaril: "S ponosom se spominjamo vseh ustanovnih članov društva in smo jim hvaležni, da so iz nič veliko naredili. Vse je zapisano z imeni in je trajen dokument sedanjih in bodočih generacij."

Omeniti moramo, da so v letošnjem letu člani obnovili in olepšali svoj dom od znotraj in zunaj, naredili pa so tudi nov zunanji priključek na električno omrežje. Za vsa ta dela so žrtvovali nešteto prostovoljnih delovnih ur, poma-

gala pa je tudi krajevna skupnost s finančnimi sredstvi za material.

Po govoru predsednika GD Krška vas je sledil najbolj svečan del programa, to je podelitev priznanj in značk jublantom GD. Prejeli so jih člani za 5, 10, 20, 30, 40 in 60 let. 40 let aktivnega dela so društvu posvetili Emanuel Kolar, Ivan Dvornik, Ivan Tomše, Jože Jankovič, Ivan Komočar, Mirko Lopatič, Jože Les, Jože Kovačič, Jože Prah in Ivan Prah. Za svoja najstarejša člana s 60 leti dela v društvu so sokažani pripravili prijeten sprejem, to je za g. Martina Piltaverja in g. Alojza Erlaha, še posebej slednjega, ki se je proslave udeležil osebno.

Za boljše počutje jublantom in gostov so poskrbeli Pevski zbor Ivana Kobala iz Krške vasi in narodno zabavni ansambel Slovenija.

(PILIP)

"Ohcet na brodu"**Čez valove Save v zakon**

Na kmečki ohceti, ki so jo letos že drugič pripravili na Mostecu, sta si zvestobo obljubila nevesta iz Artič in ženin iz Sp. Starega Grada.

Mostec, 1. avgusta – Na brodu sredi Save sta si pred maticarjem Borutom Mokrovičem, generalnim direktorjem Term Čatež, obljubila večno zvestobo Magda Levak in Zoran Rizvič. Obljubo sta nato potrdila še pred oltarjem v stari vaški cerkvi.

Prireditve je zelo lepo uspela, saj si jo je ogledalo okoli 3000 obiskovalcev. Organizatorji so s to prireditvijo skušali obuditi običaje, ki so bili v navadi na vasi ob porokah: nevesto so pospremili vaški fantje, ženinu so nastavili šrango ...

Kmečko ohcet je organiziralo le 5 dni staro Turistično društvo

Mostec, v veliko pomoč pa so jim bile Terme Čatež, saj so njim take prireditve zelo dobrodošle, ker pomenijo dodatno ponudbo za njihove goste.

V vasi Mostec je po besedah Andreja Pinteriča, predsednika Turističnega društva, le 62 gospodinjstev, vendar so vsi vaščani zelo aktivni. V vasi poleg Turističnega društva delujejo še Vaška skupnost, Brodarski odbor in Gasilsko društvo.

Turistično društvo je med 14. in 21. avgustom organiziralo še eno zelo uspešno turistično prireditev z motom: Kol'ko Save – tol'ko piva. (J. Zorko)

Gasilci Rožnega-Presladola**Pridobili so prostore in obnovili vozilo**

V volji je pot, v slogi je moč, pravijo krajanj KS Rožno Presladol.

Rožno, 11. septembra – Na Rožnem je bilo to soboto posebej svečano. Tamkajšnje gasilsko društvo je slavilo novo pridobitev: obnovljeno nekdanje skladišče je predelano v lep in funkcionalen gasilski dom, predstavnik društva pa je prejel ključke obnovljenega gasilskega kombija.

Slovesnost se je začela z govorom predsednika GD. V imenu občine Krško je prisotne nagovoril gospod Franc Černelič. Potem je gospod Sluga (lastnik pekarne Sluga), uradni boter kombija, predal ključke obnovljenega avtomobila. Po blagoslovu gospoda župnika se je začel neuradni del slovesnosti. Program so popestrile gasilske družine iz Brestanice, Blance, Pokleka in Senovega ter ansambel Franca Ocvirka.

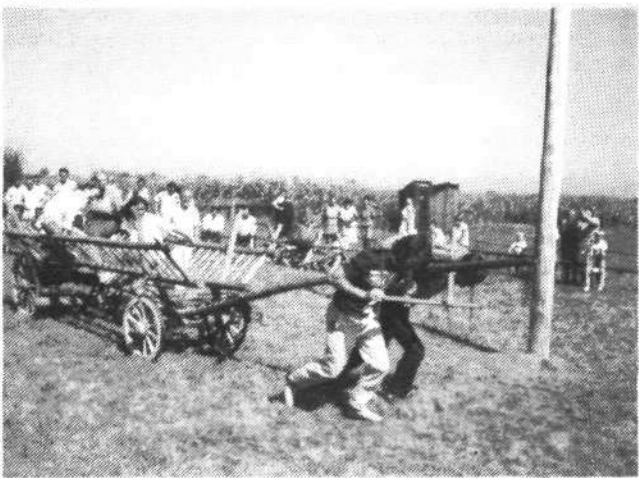
In kaj pravijo krajanj ob najnovejši pridobitvi? Gospod Branko Sluga, predsednik GD: "Korenine gasilstva na Rožnem sežejo v 1973. leto, 1981. leta smo registrirali GD. Zaradi pomanjkanja opreme, prostora, tudi zaradi zamenjave generacij je aktivnost

društva skoraj zamrlo. Pred nekaj leti smo z novimi ljudmi na novo zaživel. Priložnost, da dobimo nove prostore, smo ob pomoči SO Krško izkoristili. Zapuščeno skladišče smo z lastnimi sredstvi obnovili in preuredili. Uredili smo tudi okolico doma in rezultati našega dela so vidni. Istočasno smo z lastnimi sredstvi obnovili star in odpisan kombi in naše društvo ima danes prvič v svoji zgodovini funkcionalno gasilsko vozilo. Res je, da smo ta objekt dobili za dobo 10 let, ampak upamo, da nam ga bojo občinske oblasti dale v trajno rabo."

Gospod Anton Bohorč, predsednik KS Rožno-Presladol: "Zahvaljujemo se SO Krško in številnim sponzorjem iz Posavja, ki so omogočili to majhno svečanost. Naša KS, relativno redko naseljena, šteje 477 prebivalcev. Na obrobju občine Krško se počutimo malce zapostavljene. Žal nam je, da izgradnja cest Rožno-Presladol-Kališovec in Brezje-Presladol v naši krajevni skupnosti nista finančno pokrili iz proračuna občine Krško ..." (PILIP)

Praznik KS Čatež**Letos je bila gostiteljica Cerina**

Podelili so krajevna priznanja in pripravili tradicionalne vaške igre. Med praznovanjem je krajanje obiskal državni poslanec Marjan Šetinc.

Čatež ob Savi – V KS Čatež ob Savi imajo praznik v spomin na čas II. svetovne vojne, ko so bili krajanje množično izseljeni v nemška taborišča. Praznovanje je vsako leto v drugi vasi krajevnih skupnosti, zato so bili letos gostitelji vaščani Cerine. Svečana seja skupščine KS s kulturnim programom je bila v njihovem obnovljenem gasilskem domu. Podelili so tudi priznanja KS. Prejeli so jih: Jože Pacek – župnik, Martin Tomše – poveljnik gasilske enote in Marjan Komočar – dolgoletni gospodar gasilskega doma.

V imenu KS je spregovoril Jože Avšič, ki je orisal delo KS in nakazal probleme, ki pestijo krajanje iz leta v leto. Povedal je, da krepko občutijo, da so jug južne občine, saj imajo kopico nerešenih problemov, kot so oskrba s pitno vodo, telefon, avtobusna postajališča, cestna signalizacija ... V razpravi je gospod Pacek povedal, da se je v teh krajih v osemnajstih letih, kar je on župnik na Čatežu, veliko spremenilo, od cest in celotne podobe naših vasi do samih krajanov in njihovih odnosov do napredka. Opazil je veliko povezanost med ljudmi in pripravljenost

na sodelovanje v skupnih akcijah, ki jih organizira bodisi cerkev ali KS. Zbrane na svečani seji je pozdravil tudi direktor VGP Novo mesto, gospod Roman Rajer, predstavnik generalnega pokrovitelja prireditve.

Na praznično poletno nedeljo pa so se predstavniki vseh sedmih vasi KS pomerili v tradicionalnih vaških igrah in vlečenju vrvi. Gledalce je najbolj navdušila igra sestavljanje kmečkega voza, v kateri je sodelovalo kar sedem tekmovalcev. Najprej so morali voz pravilno sestaviti, nato pa so štiri dekleta sedla nanj, dva moška tekmovalca sta se vpregla v jarem, eden pa je potiskal voz in tako pomagal pripeljati dekleta do cilja. Prvo mesto je osvojila ekipa Sobenje vasi, drugo Cerine, tretji pa so bili tekmovalci iz Žejnega.

Obiskovalcem je spregovoril tudi gost prireditve, poslanec državnega zbora g. Marjan Šetinc. Prijetna glasba ansambla Zasavci in dobra postrežba organizatorjev pa sta zadržali številne obiskovalce pozno v noč. (Fanika Zaninuk)

Argentinski maturanti v Krškem

Skupina maturantov, potomcev slovenskih staršev, izseljenih v Argentino, se je mudila v krški občini. V Argentini obiskujejo slovensko šolo, ki poteka ob sobotah, predmetnik pa je usmerjen na poučevanje slovenskega jezika, literature, zgodovine in zemljepisa ter naših običajev. Na maturantskem izletu so bili sredi julija zato, ker se pri njih solsko leto zaključuje seže z decembrom.

V Sloveniji so bili štiri tedne in njihov obisk v krški občini je bil odgovor na prošnjo za sponzorstvo. Ker niso mogli poslati denarja, so maturante povabili v Krško na enodnevni obisk. Ogledali so si samostan Pleterje, galerijske zbirke v Kostanjevici ter tamkajšnjo jamo, leskovo cerkev in galerijo Stoviček ter knjižnico kapucinskega samostana v Krškem. Tu so mlade obiskovalce prevzeli domačini in jih odpeljali k svojim družinam, nato pa se še posebej izkazali kot gostitelji: svoje obiskovalce so odpeljali na izlete na Čatež, v Mokrice, k ribnikom v Mačkoveh ... Zadovoljstvo je bilo splošno in za vse to se pozdravljamo občanom iskreno zahvaljujem.

Danilo Siter

Mednarodni arheološki tabor**Prve podrobnosti o Starem gradu**

Podbočje – Na Starem gradu pri Podbočju se je 5. avgusta končal drugi mednarodni arheološki tabor, ki sta ga organizirala Filozofska fakulteta – Oddelek za arheologijo in Evropski forum za ohranitev kulturne dediščine.

Tabora, ki ga je vodil doc. dr. Mitja Guštin, so se v dveh skupinah udeležili študentje različnih študijskih usmeritev iz Italije, Avstrije, Nemčije, Francije, Poljske, Madžarske in Slovenije. V času med 12. julijem in 6. avgustom so raziskovali ostanke srednjeveške trdnjave in ostanke prazgodovinske naselbine iz 1. tisočletja pred našim štetjem.

Med ruševinami trdnjave so našli precej puščicnih sledi, nekaj žganin, prstan, ognjišče ... O trdnjavi sami ni veliko znanega, saj ni zgodovinskih virov. Arheologi domnevajo, da je bila zgrajena kot mejna postaja in je imela predvsem obrambno funkcijo. Približno v 13. stoletju je bila trdnjava porušena, o čemer pričajo ostanke zoglenelih lesenih delov.

Izkopavanja na Starem gradu se bodo nadaljevala še prihodnje leto, seveda, če bodo za to zagotovljena potrebna sredstva. (J. Zorko)

BIOLOŠKA PREHRANA IN PREDELAVA

Zadnja leta se vse več govori in piše tudi pri nas o polnovredni ali bolj poznani BIO hrani in prehrani. Dolga tisočletja se je človek preživljal z živili iz neposrednega okolja in peživel. Z vključevanjem kemije, biokemije, biološkega inženiringa in drugih znanosti v poljedelstvo je prišlo do bistvenih sprememb v načinu pridelave hrane in tudi prehranjevalnih navad.

Pojavile so se nove bolezni, a tudi stare v vse večjem številu in obsegu. Zato so zdravniki in drugi znanstveniki opozarjali pred prehrano, kakršno je nudilo vedno bolj stresno življenje.

Že 1924. leta je nastalo prvo združenje za biološko pridelavo hrane, a ga je prekinila druga svetovna vojna. Po vojni se je pričelo intenzivno gibanje za pridelavo biološko čiste hrane, saj so dognanja v medicini, ekologiji, kemiji, pesticidov in druga privela do spoznanja, da se z naravnim pridelovanjem hrane ne čuva samo narava in naravno okolje, marveč tudi zdravje.

V različnih deželah po svetu so se ustanovljala združenja za BIO-loško pridelavo hrane, njeno predelavo, vzpostavile so se verige prodajal in širila se je paleta proizvodov od skladišč, pripomočkov za predelavo, posode do oblačil, pohištva in stanovanj, kar vse je prispevalo k razvoju nove industrije, obrti, ohranjanju življenja na kmetijah in naseljevanju z mladimi družinami. Naseljenost podeželja je postala enakomernjša, predvsem z osveščenimi mladimi ljudmi, z znanjem, katero je potrebno za ohranjanje naravnega okolja.

Da bi to teklo po pravilih, so združenja ustanovila ohranilno organizacijo, ki skrbi za kontrolirano proizvodnjo in podeljuje zaščitne znake, pod katerimi je možna prodaja le v specializiranih prodajalnah. Tudi tukaj so najmočnejše proizvajalke hrane razvite države, kot so USA, Švica, Nemčija, Danska, Avstralija. Danes se jim priključuje že Madžarska, a tudi mi. Ideja o proizvodnji zdrave hrane se hitro širi tudi v nerazviti svet.

Svetovno združenje International Federation of Organic Agriculture Movement (IFOAM) je bilo ustanovljeno l. 1972 v Franciji, sedež pa ima od leta 1987 v Imsbachu v Nemčiji. Tovrstno organizacijo imamo od letos tudi v Sloveniji: v Celju je bilo 23. maja ustanovljeno Združenje za biološko pridelavo, predelavo in prodajo zdrave hrane in zdravilnih zelišč.

Poskusi organiziranja prehoda na organsko proizvodnjo

so v Sloveniji znani že nekaj let. Na več srečanjih je bil sprejet dogovor, da se končno tudi pri nas ustanovi in registrira združenje za bio proizvodnjo, predelavo in prodajo, saj posameznik ne zmora konkurenčnega boja s kemično proizvodnjo hrane. Le združenje bo lahko podprlo prehod kmetij na biološko pridelavo, a tudi stimuliralo vlado za takšne programe, ki omogočajo razvoj družinskih kmetij, tudi v sredogorju in visokogorju, in dalo proizvode, iskane tudi na zahtevnem razvitem zahodnem trgu.

Zaradi vedno hujših problemov v okolju raste zanimanje za biološko, to je naravno obdelavo zemlje. Talna erozija, izumiranje vse več živalskih in rastlinskih vrst, kopičenje nitratov, ostankov strupenih snovi v hrani in drugi zastrašujoči pojavi so stalno prisotni v poročilih o našem kmetovanju. Bežni uspehi sedanje obdelave tal nam ne smejo zamegliti dolgoročnih problemov, ki se kopičijo.

To je spoznal že ustanovitelj, pravzaprav utemeljitelj moderne kmetovanja Justus von Liebig, ki je kaj kmalu kritično ocenil svoje lastno odkritje, to je delovanje mineralnih gnojil. Že sam je pred leti primerjal dušična gnojila z žganjem, ki ga pije revež, da bi bil ob določenem času močnejši, čemur pa sledi huda izčrpanost. Izčrpanost tal in s tem padec naravne sestave je obtožil kot vzrok za pojav rastijskih bolezni.

Tako kot Von Liebig so tudi drugi znanstveniki razvili osnove za biološko obdelavo tal. Ne nazaj k naravi, ampak z novimi spoznanji znanosti uvesti takšno obdelavo, katera bo pomenila sodelovanje z naravo. Ohranjanje in dvig plodnosti tal, uporaba naravnih domačih gnojil, pestro kolobarjenje, živinoreja, ki upošteva značilnosti in potrebe domačih živali, odpoved sintetičnim škroplivom ter uporabi umetnih gnojil so bili osnova novega biološkega kmetijstva.

V začetku so bili le redki zanesenjaki, ki so uresničevali te ideje tudi v praksi. Danes pa želi vedno več kmetov gospodariti tako, da bi ohranili svoje kmetije bodočim rodovom, to je v skladu z naravnimi načeli.

Pri tem se postavi problem, kako se stvari lotiti. Glede na to, da v Sloveniji že obstajajo kmetije, ki uspešno gospodarijo na omenjeni način, je najenostavnejši način osnovnega informiranja o tem ogled tovrstnih kmetij.

Informacije: tel. št. 0608 79 084.

Poročilo o delovanju NEK

JULIJ IN AVGUST 1993

Krška jedrska elektrarna, ki je začela obratovati tik pred koncem julija, je v zadnjih dneh tega meseca proizvedla 5.776 MWh električne energije (neto), avgusta, ko je delovala s 100-odstotno razpoložljivostjo in 79,81-odstotno izkoriščenostjo, pa 368.152 MWh (neto). Temperatura Save se je zaradi delovanja elektrarne julija povečala največ za 1,26 stopinje Celzija in avgusta za 2,95. koncentracije radioaktivnosti v tekočinskih in plinskih izpušnih so bile v dovoljenih mejah. Julija so na novo uskladiščili 47 sodov srednje radioaktivnih odpadkov, avgusta 12. Konec avgusta je bilo tako v skladišču že 9.152 sodov.

Lastninski certifikati

Računi pri SDK

bodo odprti do konca septembra

Poslovanje s certifikati bo za prebivalce Posavja organizirano pri SDK v Krškem.

Ljubljana, Krško – Na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij je vlada Republike Slovenije izdala uredbi o izdaji, razdelitvi in uporabi lastniških certifikatov državljanom Republike Slovenije, rojenim do uveljavitve tega zakona. Izdajatelj certifikatov bo Republika Slovenija.

V uredbi so določene tri vrste certifikatov: 1. certifikati državljanov, 2. certifikati upravičencev do denacionalizacije in 3. certifikati delavcev negospodarskih organizacij. Njihova skupna vrednost znaša 40 % vrednosti celotnega družbenega kapitala podjetij v R Sloveniji, ki se lastninsko preoblikujejo.

Glede na kategorije državljanov po delovni dobi ob uveljavitvi zakona (5. 12. 1992) znaša nominalna vrednost certifikatov: – 200.000 SIT za državljane, ki še niso bili zaposleni; – 250.000 SIT za državljane, ki imajo do 10 let delovne dobe; – 300.000 SIT za državljane, ki imajo od 10 do 20 let delovne dobe; – 350.000 SIT za državljane, ki imajo od 20 do 30 let delovne dobe; – 400.000 SIT za državljane, ki imajo več kot 30 let delovne dobe.

Lastniški certifikat lahko državljan uporabi za lastninsko nakaznico za: 1. pridobitev delnic ali deleža v podjetju, kjer je ali je bil zaposlen, v okviru interne razde-

litve delnic po 23. členu zakona; 2. pridobitev delnic pooblaščenih investicijskih družb po 36. členu zakona; 3. nakup delnic podjetij, ki se preoblikujejo z javno prodajo delnic; 4. nakup delnic ali drugega premoženja R Slovenije ter podjetij v njeni lasti, ki se javnosti ponudijo v odkup za lastniške certifikate.

Pri tem je vloga Službe družbene knjigovodstva, da v imenu in za račun Republike Slovenije vodi evidenco certifikatov in nadzoruje njihovo uporabo, hkrati pa vodi evidenco podjetij, ki se lastninsko preoblikujejo in so v ta namen pridobila programska potrdila pri Agenciji za prestrukturiranje in privatizacijo R Slovenije.

Šteje se, da so certifikati državljanu oziroma upravičencu izdani, ko je v njegovo korist na evidenčnem računu pri SDK vključen ustrezen znesek. Predvideno je, da bodo vsi računi pri SDK odprti do konca septembra. Imetnik certifikata podatke o stanju na svojem evidenčnem računu preverja na domicilni podružnici SDK, pri kateri uveljavlja tudi ugovore in pritožbe.

Vsi državljani, ki so upravičeni do certifikatov, bodo od države prejeli posebno obvestilo o tem, kakšen certifikat in v kolikšni vrednosti jim pripada.

Na podružnici SDK v Krškem bo organizirano poslovanje s certifikati in tam bodo lahko Posavci dobili vse potrebne informacije.

(B. Bječević)

Videm v stečaju

Stečaju podjetja Videm so prethodina tri pomembna dogodki

Po mnenju stečajnega upravitelja Branka Ogorevca so prodaja deleža podjetja Videm d.o.o. VDI-ju, vpis hipoteke LB in prenos poslovanja na vzporedno podjetje Videm Papir najpomembnejši dogodki, ki so se zgodili pred stečajem podjetja Videm.

Krško, 11. septembra – Stečajnemu upravitelju zakon daje možnost spodbijanja tistih storjenih dejanj, ki so oškodovala upnike in so bila storjena v zadnjem letu poslovanja, pred uvedbo stečaja. To je na sobotni tiskovni konferenci povedal stečajni upravitelj podjetja Videm v stečaju Branko Ogorevc in predstavil svojo vizijo zaključka stečajnega postopka v tem posavskem gigantu.

Dogodki, ki so pripeljali do stečaja, sežejo v leto 1989, ko sta takratno podjetje "Djuro Salaj" in angleška firma Knock d'Arcy International ustanovila podjetje Videm d'Arcy International. Ustanovitveni kapital je znašal 200.000 dolarjev in vsaka stran je vložila polovico, tega zneska. Kasneje se je "Djuro Salaj" transformiral v Videm, družbo z omejeno odgovornostjo, v katero je KDI vložil nazaj 100.000 dolarjev. Družba je dobila svoj prvi upravni odbor, upravljanje je bilo preneseno na strokovnjake, ki so potem izbirali vodstvo Vidma.

V aprilu '92 je Videm že imel blokiran žiro račun in je postalo jasno, da upravni odbor ne bo prenesel bremena slabe finančne situacije. Takrat je prišlo do nekaterih dogodkov, za katere je danes težko najti pravo razlago. VDI-ju je bila dodeljena ekskluzivna pravica do prodaje vseh Vidmovih izdelkov na neslovenskih trgih. Istočasno se je VDI transformiral v delniško družbo z delničarji na prenosnika. (D. d. z delničarji na prenosnika se ustanovi takrat, ko se želi olajšati promet z delnicami ali pa se želi prikriti, kdo so pravi lastniki delnic). Zatem je bila sklenjena pogodba z ljubljanskim podjetjem EKUM o prodaji paketa Vidmovih delnic. Že s pogodbo je bilo pred-

videno, da je kupnino možno plačati s poboto, tako je EKUM kupil terjatev do Vidma in namesto plačila kupnine opravil pobot še pred uvedbo stečajnega postopka. V tem obdobju je bila sklenjena tudi pogodba o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z zavarovanjem Vidma do upnikov. Čeprav bi se v Vidmu že takrat moral začeti stečajni postopek, do tega ni prišlo. Najbrž je Ljubljanska banka kot največji Vidmov upnik ocenila, da bo izgubila vloženi denar in da bo več dosegla z vpisom hipotek na Vidmovo premoženje. Zastavne pravice, ki jih je Ljubljanska banka pridobila na premoženje Vidma v zadnjem letu njegovega poslovanja pred stečajem, so se spremenile v 6 tožb za priznanje teh pravic in jih bo stečajni upravitelj na naslednjem naroku na sodišču prerekal.

Konec leta '92 je bil dosežen sporazum s Skladom za razvoj RS o prenosu Vidmovega kapitala na sklad. Sklad je ocenil, da podjetje ni sposobno poslovati naprej, zato so se odločili ustanoviti novo podjetje. Videm je že imel ustanovljeno podjetje VIDKA, zato so se na seji upravnega odbora, ki jo je vodil sklad, odločili razširiti dejavnost tega podjetja, zlasti s proizvodnjo papirja, in ga odprodati skladu. Z novim podjetjem Videm – Papir je bila sklenjena pogodba o najemu obrata proizvodnje papirja še pred uvedbo stečaja. Ocena stečajnega upravitelja je, da je cena najemnine bistveno prenizka, ker ne upošteva vrednosti papirnega stroja 1 in deinking naprave, na katerih je bila pred kratkim opravljena temeljita rekonstrukcija.

Če bi hoteli razveljaviti te dogodke, tako da bi Videm v stečaju ponovno postal lastnik deleža v

VDI, če bi uspeli razveljaviti pogodbo o prodaji podjetja Skladu za razvoj RS in če zastavne pravice, ki jih je Ljubljanska banka pridobila v zadnjem letu pred uvedbo stečaja, ne bi bile priznane, potem bi prišlo do drugačnega zaključka stečajnega postopka. Videm – Papir in Vitacel (o-

Branko Ogorevc

brat proizvodnje celuloze) bi lahko dokapitalizirali s sredstvi, ki jih imata obe podjetji v najemu, in potem bi to premoženje prodajali, pri čemer bi dobili bistveno več, kot če bi premoženje prodajali po delih. To bi predvsem pomenilo boljše poplačilo upnikov. S to vizijo je stečajni upravitelj že seznanil člane upniškega odbora in stečajnega sodnika. Stečajni upravitelj je tudi zaprosil sodišče za dovoljenje, da vložiti tožbe, ki bi omogočile realizacijo takega zaključka stečajnega postopka. Na naslednji seji upniškega odbora, ki naj bi bila 15. 9. 1993, bo znano stališče tega odbora, dokončno besedo pa ima stečajni sodnik.

Do sedaj je svoje terjatve do Vidma v stečaju prijavilo 530 pravnih in fizičnih oseb, med najpomembnejšimi pa so Ljubljanska banka, Ljubljana, Posavska banka Krško, Hago Celovec, GG Novo mesto, Elektro Celje, Rudnik lignita Velenje, Zavarovalna družba Triglav in Sindikat Pergam, ki zastopa interese delavcev podjetja Videm, ter posredno, preko SO Krško, država. Na naslednjem naroku na sodišču stečajni upravitelj predvideva, da bo delavcem priznanih okoli 10 milijard tolarjev nespornih terjatev.

Gre predvsem za razliko med izplačanimi plačami in plačami, ki so jim pripadale po kolektivni pogodbi, ter zneske za odškodnine, invalidnine, dokup delovne dobe ipd., ki so že bili priznani pred uvedbo stečaja, ne pa tudi izplačani.

Stečajni upravitelj pričakuje, da bo med upniki prišlo do trgovanja z terjatvami. Ljubljanska banka bo svojo terjatev do Vidma prenesla na Agencijo za sanacijo bank, ta pa po končanem postopku sanacije terjatve lahko prepusti nazaj LB.

Poleg LB imajo hipoteke na Vidmovo premoženje še Zavarovalnica Triglav, Posavska banka Krško, SKB banka in Hago Celovec. Ker se Hago sam nahaja v finančnih težavah, lahko se zgodi, da bo zahteval prodajo PSI in poplačal svoje dolgov, ali pa odprodal svoje terjatve do Vidma. Najboljša rešitev bi seveda bila, če bi te terjatve od Hago odkupil Sklad za razvoj, ki je že lastnik Vidma – Papirja. Omenimo še, da je sklad, po besedah g. Ogorevca, kupil Videm – Papir za 100.000 tolarjev in kolikor je znano, tega denarja še ni plačal. Kar zadeva odprodajo obeh podjetij, Vidma – Papirja in Vitacela, stečajni upravitelj pričakuje, da upniki Vidma v stečaju lahko postanejo njihovi lastniki. V interesu sklada je zato, da sanira in čim prej odproda obe podjetji.

Glede Vidmovih "hčera" je B. Ogorevc povedal, da so ta podjetja sestavni del Vidmovega premoženja, niso pa predmet stečajnega postopka. V večini teh podjetij je finančna situacija zelo slaba, za eno izmed njih je že predlagan stečajni postopek (Sava Papir), Vidmex praktično ne posluje več, Hago tudi ima likvidnostne težave.

Kar zadeva pogodbe s švedsko ekipo, ki je vodila podjetje Videm pred stečajem, ni pravno formalnih osnov za njihovo razveljavitev. Tako še naprej redno prihajajo fakture iz neke luksemburške banke (izvedeli smo, da so naslovljene na g. Cibica, predsednika upravnega odbora Vidma – Papirja), ki zahteva njihovo plačilo. Ljubljanska banka, ki je izdala garancijo za plačilo po pogodbi z g. Normanom in njegovo ekipo, je dolžna fakture poravnati po prvem pozivu, ker stečajni upravitelj tega ne želi in ne bo storil.

B. B.

Kaže, da so si zaposleni glede lastninjenja enotni

Lisco hočejo obdržati v svojih rokah

V Lisci se zavedajo, da je po bitki lahko biti general, a kljub temu so zadovoljni z dosedanjimi odločitvami in poslovnim uspehom.

Sevnica, avgusta – Uspešnim proizvodnim obratom v Srbiji in BiH se je Lisca (za sedaj morala odreči, ti sedaj tudi bolj kone stoji). Nekdanji vodilni proizvajalec perila v Jugoslaviji je izobil 35 % proizvodnih zmogljivosti in 75 % domačega trga. Sedaj lahko doma računa le na prodajo 10 % proizvodnje, a kljub temu so z rezultati poslovanja zadovoljni.

Verjetno res ni veliko podjetij v Sloveniji, kjer bi si zaposleni svoje lastninske certifikate želeli spremeniti v solastniške deleže. V sevnški Lisci se dogaja ravno to: vodstvo in zaposleni si prizadevajo, da bi v ta projekt pritegnili še ostale (nekdanje) člane kolektiva in svoje upokojence. Tako imajo možnost, da skupaj ohranijo večinski lastniški delež in da nadaljujejo uspešno gospodarjenje.

To je le ena izmed izjav, ki smo jih slišali na tiskovni konferenci, sklicani ob koncu avgusta

v sevnški Lisci. Povod za sklic konference pa je bila potreba vodstva tovarne, da se izloči iz vsesplošne negativne slike, ki jo dajejo poročila o letošnjem gospodarjenju v Posavju. Lisca je ob polletju imela eno največjih akumulacij v Posavju. Tudi ta je seveda skromna, a je akumulacija in drugi nimajo nikakršne. Njihove zaloge v skladiščih so tako "počiščene", je ocenil direktor Vili Glas, da jim to včasih še povzroča težave pri oskrbovanju kupcev. Tudi repromaterial obračajo dovolj hitro. To so elementi, iz katerih vodstvo podjetja sklepa, da jim gre dobro. Ne strinjajo se namreč s tem, da recimo SDK primerja njihove poslovne rezultate s poslovnimi uspehi zasebnih podjetnikov in obrtnikov samo skozi bilanco uspeha. "Sedanja dokapitalizacija bo stvari nekoliko natančneje postavila na svoje mesto, seveda pod pogojem, da bo tudi davkarja zagotovila poravnavanje obveznosti, kakršna

je plačevanje davščin," pravi direktor finančno-računovskega sektorja Branko Ogorevc.

Njihovi izvozni načrti so sicer fleksibilni, a v prvem polletju so izvoz vendarle uspeli uresničiti 90-odstotno, medtem ko ga v drugem polletju še povečujejo. Na to so obsojeni, ker brez izvoznih komponent izdelka ne morejo narediti, banke in zavarovalnice pa ne sprejemajo tveganja na področju, ki je blizu vojnim operacijam. Zaradi tega so morali precej zadržati trženje storitev (lohn posli), saj bi poslovne partnerje še prepričali, da je Slovenija varna dežela, vodstva koncernov pa nočejo tega slišati in preprosto prepovedo sodelovanje s slovenskim podjetjem. Kljub temu imajo letos še vedno v realizaciji 40-odstotni delež lohn poslov, 50 % prodajo v izvoz, 10 % pa doma. Največ izvažajo v Italijo, Avstrijo in Nemčijo, kupna moč na Hrvaškem pa že sama po sebi omejuje povpraševanje. Najpogostejše poslujejo z velikimi koncerni, grosisti, seveda pa se potem pojavijo težave, ko bi bilo treba oskrbeti domači

trg. Tudi temu problemu se nameravajo posvetiti v prihodnje.

Z načrtovano naložbo v predilnico Klanjec, kamor bi pre zaposlili nekaj delavcev z one strani meje, ki se sedaj vozijo v Slovenijo, zadnji čas ne kaže najbolje, ker so se hrvaški partnerji ohladili. Ob 1.400 zaposlenih (85 jih je še t. i. začasno razporejenih) so kljub temu še podaljšali delovno dovoljenje za 24 delavcev iz Hrvaške in le 9 jih ni dobilo podaljšanja. Zatrtili so nam, da veliko pozornosti posvečajo iskanju novih kadrov in njihovem usposabljanju, da pa se nameravajo temeljiteje lotiti tako komuniciranja z javnostjo kakor komuniciranja med vodstvom in kolektivom. Pri obojem naj bi jim pomagali za to najeti strokovnjaki, predvsem pa si veliko obetajo od tega, da bodo vsi zaposleni v podjetju tudi v prihodnje znali stopiti skupaj in vzdržati, kadar bo to potrebno potrebno.

Vojna na Balkanu jim ni le skrčila domače tržišče z dvajsetih na dva milijona kupcev, pač pa jim je naredila tudi moralno škodo. Zato so si za prodor v izvoz kupili pravico do nove blagovne znamke Orchidee, ki so jo letos pričeli uvajati s kopalkami, registrirana pa je za celo skupino 25. Z njo že tržijo v Avstriji, Švici,

Holandiji, Nemčiji, Sloveniji in (kolikor prenese kupna moč) na Hrvaškem. S tem nadaljujejo poslovno politiko, ki so si jo zastavili že pred dvajsetimi leti. Ne glede na to, da bi jim povsem zadostoval jugoslovanski trg, so si zadali nalogo, da morajo vsaj 40 % svoje proizvodnje prodati v izvoz. To takrat sploh ni bilo lahko izvedljivo, danes pa se jim seveda obrestuje.

Od leve: Janko Močivnik (oddelek za kadre), Branko Ogorevc (finančni direktor), Vili Glas (glavni direktor) in Franc Ernestl (vodja splošnega sektorja).

V Lisci se zavedajo, da je visoka inflacija zanje smrtonosna, zato zagovarjajo vse t. i. trde ukrepe, ki bi jo zmanjšali. Glavno napako slovenske vlade pa vidijo v njeni neaktivnosti pri spremembah davčnega sistema. Ves proračun je obešen na tiste vire, ki so državi najlažje dosegljivi: plače in prometne davke. V dveh letih na tem področju vlada ni naredila nič. Ne pričakujejo od države pomoči v financah, pričakujejo pa, da podjetjem odpre trge, jim omogoči normalno poslovanje, kar pomeni, da se morajo spopadati samo s tistimi ovirami, s katerimi se morajo tudi njihovi tuji konkurenti.

Zavedajo pa se, da država Slovenija ne more zagotoviti tolikšne globalne podpore, kot jo lahko svojim subjektom nudi na primer Nemčija. Naši ljudje se ponekod ne morejo obrniti niti na konzulat, če se kaj zgodi – ker ga pač tam še nimamo.

Kmečka zadruga in Agrokombinat v Krškem Dogovor o delitvi premoženja je sklenjen

**"Čas bo pokazal, ali je bila taka odločitev mo-
dra, gotovo pa bomo odslej mnogo manj poli-
tizirali in več delali, ker bo vsak odgovoren
za razvoj svojega podjetja," je dejal Ivan Ko-
zole.**

Krško, 6. septembra — Tiskovno konferenco, na kateri so predstavili (splošno) Kmečko zadrugo Krško in novi Agrokombinat v krški občini sta sklicali obe strani skupaj v prostorih vinske kleti v Leskovcu. Leskovska in kostanjeviška klet sta skupaj z vsemi vinogradi ter pripadajočim inventarjem po delitvi premoženja v lasti krške splošne kmečke zadruge. Ravno tako je v njeni lasti celoten zadrugi program, odkupno skladišče s hladilnico v Žadovinku in osem prodajal z repromaterialom in živili.

Dogovarjanje o delitvi (vračilu) premoženja med iniciativnim odborom za ustanovitve kmečke zadruge in M-Agrokombinatom je trajalo dve leti, pospešila pa ga je med drugim tudi vloga Zadrugne zveze Slovenije za rezervacijo celotnega premoženja. Po tem ukrepu Agrokombinat ni smel več razpolagati s svojim premoženjem, kar mu je otežilo poslovanje, pogajanja so stekla in v teh dneh bo postala pravnomočna odločba o delitvi. Agrokombinat je obdržal prašičjo farmo s poljedelskim delom, nekdanjo PE Sadjarstvo, del trgovin in del klavnice z mesnicami. Njegovih 115 zaposlenih je prešlo v službo h kmečki zadrugi. Vrednost njegovega premoženja se je, po Kozolevih besedah, globalno skrčila za 30 %, število zaposlenih pa za 25,6 %. Novi lastnik (zadruga) bo vse prevzete zaloge plačal postopoma, v dogovorjenih rokih (15, 30 in 60 dni), za to so sredstva zagotovljena v proračunu, finančne obveznosti pa bo poravnal za čas do 1. avgusta

1993. Od takrat naprej bo nastale finančne obveznosti dolžna poravnati kmečka zadruga. Vključno z odkupom letošnjega pridelka grozdja.

Upravni organ je Agrokombinatu izdal denacionalizacijsko odločbo, s katero preklicuje dosedanje rezervacije in omejitve, ki izhajajo iz nje, lahko se bo preoblikoval v skladu s poslovno politiko celotnega sistema Mercator. Sama razdelitev pa seveda še ne pomeni sanacije katerega koli izmed obeh podjetij in te se bosta morali lotiti obe. So pa predstavniki obeh tudi izrazili prepričanje o tem, da bo njihovo stališče do kmetijske politike v državi Sloveniji odslej enotno. Ta politika po mnenju obeh strani sedaj nikakor ni usklajena z interesi kmetov.

Predsednik upravnega odbora Kmečke zadruge Krško je postal Janez Žaren iz Nemške vasi, njen direktor pa ing. Franc Česnovar. V času, ko so tekla pogajanja o ustanovitvi omenjene zadruge, so kmetovalci v krški občini že sami ustanovili tri zadruge in tudi v okviru Agrokombinata jih je nastalo nekaj. Vodstva teh zadrug so sklenila, da bodo prenehale ločeno delovati, in so se združile v enotno Kmečko zadrugo Krško.

Na tiskovni konferenci smo hoteli izvedeti, kje vidi vodstvo novoustanovljene kmečke zadruge razliko med dosedanjim in novo organiziranostjo, oziroma kateri posredniški člen med kmetom proizvajalcem in kupcem bo po njihovem mnenju sedaj odpadel. Direktor zadruge Franc Česnovar je izrazil prepričanje

vseh, da je najbolje ustanoviti zadrugo, za katero bodo stali kmetje. Ti morajo preživeti, zato odločajo in delajo v svojem interesu. Dejavnost njihovih zadrug lahko, po Česnovarjevem mnenju, zadovolji vsakega kmeta. Ob združitvi je imela zadruga 220 članov, do tiskovne konference so jih sprejeli še 50, imajo pa še 30 prosenj za sprejem v članstvo. Ustanovitveni delež je 500 DEM. Predsednik zadruge Janez Žaren pa je zagotovil, da bo razlika med dosedanjim načinom organiziranosti in novo zadrugo v tem, da je dosedanje podjetje (Agrokombinat) iskal v poslovanju dobiček, medtem ko bo kmečka zadruga stremela predvsem za pozitivnim poslovanjem in ne za dobičkom. Sredstva, potrebna za investicijsko širitev, bodo zagotovili z novimi deleži (vložki).

Ivan Kozole, direktor M-Agrokombinata Krško:

"Dogovorili smo se, da si bomo vzajemno pomagali, ker je to poslovni interes obojih. Neki danja hranilno-kreditna služba bo postala samostojna delovna skupnost, ki bo opravljal servis za nas, za krško splošno zadrugo in za tisto v Kostanjevici. Za servis iščemo prodajni in vzdrževalni program (dogovori tečejo z Volvom), sicer pa načrtujemo pridelavo 1.000 vagonov sadja letno, septembra bomo zagnali namakalno-oroševalni sistem na 56 ha in ta projekt

bomo še intenzivirali, prvi poizkusi s pridelavo semen so bili zelo uspešni in napoveduje se nam sodelovanje z ljubljansko Semenarno, izboljšali bomo kakovost založenosti prodajaln. Lotiti se bo treba tudi razreševanja problema klavnice in to bomo verjetno dosegli z razpisom delnic, saj se nam zdi naložba glede na založenost okolja še kako upravičena. Sicer pa smo pri razdeljevanju stremeli predvsem za tem, da ohranimo celovite proizvodne enote. To je neka startna osnova, vse ostalo pa je odvisno od sposobnosti in zagnanosti tistih, ki delajo.

Franc Česnovar, direktor Kmečke zadruge Krško:

"Po določilih naše zadruge bomo prevzeto blago (pridelke) kmetom plačevali po prejemu plačila od kupcev. Če pa bodo nakupovali svoje potrebščine v naših prodajalnah, jim bomo omogočili dvig blaga na predjujem — do določene vsote. Sicer pa se pripravljamo na prevzem in predelavo grozdja in v desetih dneh se bomo odločili, ali bomo prevzemali le grozdje naših članov ali pa bomo imeli kaj prostora tudi za odkup grozdja nečlanov. V hladilnici v Žadovinku računamo na prevzem 600 ton jabolk, ki bodo namenjena tudi izvozu, nekaj starejših sort pa bomo prodali za ozimnico. Poudarek bomo dali obratovanju hladilnice, ki bo tržne viške prodajala v Ljubljano.

enega Jožeta Kodriča. Samo zadnja dva imata zaposlitev, pa še Jože pravi, da se z boni, ki jih dobi v IGM Sava, ne da plačati ne avtobusa ne dohodnina. Pridelke, kolikor jih imajo, pa je ob njihovi odmaknjenosti in komunikacijah težko redno prodajati. Poškodbe po toči na Gorjancih so si dan po neurju ogledali delavci občinskega sekretariata za

kmetijstvo. Vaščani pa so doslej dali 101 prijavo škode in sekretariat jih bo posredoval naprej, da jim bodo priznane davčne olajšave. Za kakšno drugo finančno pomoč, pravijo v sekretariatu, pa skorajda ni videti vira, morda bo kaj v okviru pomoči za škodo zaradi suše.

(I. G.)

Poletne jagode

Pri Jarkovičevih na Brodu pri Podbočju so te dni obirali poletni pridelek jagod. Gre za sorto marmolada A1, ki bo imela polno rodnost šele prihodnje leto. Prva bera jih bo dala približno poldrugo tona. Jarkovičevi, poznani po trsnicarstvu in sadikah jablan, so svoje skrbno negovane nasade vse leto umetno namakali, tako da suša sadikam ni prišla do živca. (Foto: M. Vesel)

Po toči na Gorjancih

Oproščeni bodo davkov in prispevkov

Ali bo mogoča še kakšna druga pomoč, pa v krškem sekretariatu za kmetijstvo še ne vedo.

Gorjanci, poleti — Kot lešnik debela toča je v ponedeljek, 12. julija, dvajset minut klestila po gorjanskih vaseh Brezje, Planina, Brezovica in Gradec ter po okoliških poljih. Domačini so po neurju imeli kaj videti in so bili kar obupani: v vinogradih skorajda več ni bilo cele grozdne jagode, ne sadeža na drevju, žitno zrnje je bilo razsuto po zemlji, listje na pesi, koruzi, zelju scefano. "Če hočem še enkrat kaj posejati, moram požeti oves, še ne-

zrel. Pa bi bila poraba goriva sama izguba, ker pridelka ni," je na glas razmišljal eden, in drugi: "Naj vinograd kar posekam? Če grem škropit, bo šel denar za škropivo, grozdja pa ne bo, da bi se kaj prodalo."

Za večino tamkajšnjih ljudi je zemlja edini ali poglaviti vir preživetja. Na polju smo srečali Jožeta Kodriča, kovača, Slavko in Martina Kodriča, Franca Veglja, Marijo Kuhar, Ano Kodrič in sina Martina, Franca Barbiča in še

Suša

Tudi letos veliko škode v kmetijstvu

IS SO Krško je sprejel odločitve o ukrepih za ublažitev posledic suše v letu 1993.

Krško, septembra — Skupna višina ocenjene škode v kmetijstvu občine Krško znaša 1.663.375.000,00 SIT. IS je namenil 4,8 mio SIT iz proračuna za sanacijo in predlagal, da tudi republiška vlada sprejme učinkovite ukrepe za sanacijo škode, nastale po suši.

Izvršni svet SO Krško je na svojih sejah dne 1. 9. 1993 in 6. 9. 1993 obravnaval poročilo komisije za oceno škode, nastale letos v kmetijstvu občine Krško, in ugotovil, da je suša povzročila izpad kmetijske proizvodnje in da znaša direktna škoda 1.451.675.000,00 SIT, poleg tega pa bo nastala indirektna škoda pri živinoreji v višini 179.700.000,00 SIT.

Ocenjena višina direktne škode predstavlja 5,8 % izpada družbenega proizvoda iz leta 1992 v občini Krško, skupna škoda v kmetijstvu pa 6,5 % izpada. Pri tem je treba poudariti, da je delež izpada družbenega proizvoda bistveno večji, saj je le-ta izračunan na podlagi ugotovljenega družbenega proizvoda iz leta 1990, ob upoštevanju rasti drobnoprodajnih cen v preteklih letih, ko je bila gospodarska situacija v občini Krško bistveno ugodnejša od sedanje.

Izvršni svet je sprejel naslednje sklepe za ublažitev posledic suše: — Iz neporabljenih sredstev proračuna se prerazporedi za subvencioniranje 2,8 mio SIT in doda še 2 mio SIT iz proračunskih rezerv. Ta sredstva se namenijo za regresiranje setve prezimnih posevkov (1 mio SIT) ter za regresiranje nabave voluminozne krme (3,8 mio SIT). — Spremeni se namen postavke iz proračuna, namenjene kreditiranju investicij v kmetijstvu tako, da bo 5 mio SIT od 7 mio SIT namenjenih kreditiranju nabave krme z enoletnim odlogom vračila pod ugodnimi pogoji.

IS predlaga odlog vračila kreditov, ki so jih kmetje že vzeli za isti namen iz proračuna v letu 1992.

Kmečka zadruga Krško

UGODNA PONUDBA OZIMNICE

Kmečka zadruga Krško bo s svojimi 350 člani LETOS pridelala okoli 600 ton kvalitetnih jabolk, 300–500 ton krompirja in preko 150 vagonov grozdja. Obenem smo organizatorji pitanja goveje živine v svojih kmečkih farmah pa proizvajalci svinjskega mesa.

Pri tej široki proizvodnji smo se odločili, da vam ponudimo celotni paket ozimnice in upamo, da bomo pri tem uspeli zadovoljiti vse naše kupce.

CENIK OZIMNICE	CENA v SIT/kg
JABOLKA: jonagold, glöster, idared, gala delišes	40,00
JABOLKA I. vrste: jonagold, glöster, elstar	50,00
JABOLKA II. vrste: jonagold, glöster, idared gala, jonatan	30,00
KROMPIR v vrečah 30 kg	28,00
ČEBULA v vrečah po 10 kg	42,00
SVEŽE ZELJE v vrečah cca 25-30 kg	30,00
ČESEN	230,00
FIŽOL: češnjavec	180,00
beli tetovec	160,00
PRAŠIČI — ŽIVI 100-120 kg	180,00
SVINJSKE POLOVICE — s slanino	350,00

Količinska ponudba ozimnice velja do razprodaje zaloge, navedene cene veljajo za vsa naročila, sprejeta do 24. 9. 1993.

V ozimnici je upoštevan 5 % prometni davek, fco skladišče — hladilnica Žadovinec.

Ozimnico dobite v hladilnici Kmečke zadruge v Žadovinku. Informacije, naročila sprejema komercialno-prodajna služba na tel. št. 0608/31-336 (Slavko Božič) ali direktno v našem skladišču na tel. št. 32-505 (Bojan Geršak), za naročila živih prašičev in svinjskih polovic pa dobite informacije na tel. št. 31-424 (Marjan Jalovec). Naročilo lahko pošljete tudi na naš fax št. 31-021.

Cene veljajo za takojšnje plačilo ozimnice ob lastnem prevzemu v naši hladilnici, za večje količine — plačilo po dogovoru.

DIREKTOR:
Franc Česnovar, dipl. ing.

Občina Krško PRIJAVA SUŠE '93

Lastnike kmetijskih zemljišč v občini Krško obveščamo, da na krajevnih uradih takoj, oziroma najkasneje do 22. 9. 1993 prijavijo škodo, nastalo po suši.

**Sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino
občine Krško**

bliskih solidarnostnih sredstev ter ponovno preuči pobudo za spremembo zakonodaje, ki se nanaša na ugotavljanje upravičenosti do solidarnostnih sredstev na podlagi ugotovljenega družbenega proizvoda.

— Kmetijskim proizvajalcem, ki jim je to edini vir preživetja, naj oprosti plačilo prispevkov za invalidsko-pokojninsko in zdravstveno zavarovanje.

— Pospeši naj izgradnjo namakalnega sistema na Krškem polju, kjer so posledice suše največje.

IS je naročil kmetijski svetovalecni službi, naj s svojim svetovanjem zagotovi pravočasno in strokovno spravilo od suše prizadete krme.

Na sejah so predstavniki kmetovalcev povedali, da še ni navodil, kako naj se prijavi škoda po suši.

(B. Bječević)

KAKO ZMANJŠATI POMANJKANJE KRME ZARADI SUŠE

Suša, ki je prizadela večji del Slovenije, je močno prizadela tudi občino Krško, kar je razvidno iz trenutnega stanja na terenu in iz poročil o nastali škodi, ki je bila ocenjena, ocena pa poslana na ministrstvo za kmetijstvo Republike Slovenije. Najbolj je prizadeto področje Krškega polja in področje višinskih predelov Gorjancev in Bohorja. Končni republiški ukrepi za ublažitev posledic suše še niso znani.

Znani pa so občinski ukrepi: regresiranje jesenske setve prezimnih krmnih doševkov, regresiranje nakupa koruze za silažo in možnosti najetja kredita za nabavo krme. Podrobnejše informacije lahko dobite na sekretariatu za kmetijstvo občine Krško, ki je ukrepe sprejel, ali na sedežu svetovne službe v Krškem, v vseh zbiralnicah mleka in sedežih zadruge ter v tej številki Našega glasa.

V nadaljevanju vam bomo skušali predstaviti strokovne ukrepe, kako zmanjšati pomanjkanje krme zaradi suše.

Suša oziroma posledice škode, ki je nastajala, imajo zelo negativen vpliv na rast poljščin in travin, zaradi tega je tudi pridelek krme močno zmanjšan, kar bo imelo posledice v živinoreji, zlasti v zmanjšanju stalaža živine na določenih kmetijah. Predvsem so prizadeti travinje, koruza in drugi posevki na plitvejših tleh (produ). Če hočemo vsaj delno ublažiti pomanjkanje krme, je nujno iz-

brati vse možnosti, ki so na razpolago. Že dalj časa ugotavljamo, da v Sloveniji, prav tako pa tudi v krški občini posejemo premalo strnišč s strniščnimi in prezimnimi krmnimi dosevki. S tako setvijo namreč v mrtvi sezoni pridelamo kvalitetno voluminozno krmo za govedo, prav tako pa izkoristimo tudi precejšen delež neuporabljene dušika, ki bi se sicer izgubil.

Izbira krmnih doševkov

Glede na veliko izgubo krme zaradi suše je priporočljivo sejati prezimne krmne dosevke, ki bodo dali kakovostno in kvalitetno voluminozno krmo zgodaj spomladi, nekatere pa bomo lahko ob zgodnji setvi in izdatnejšem gnojenju pokosili že jeseni, spomladi pa nam dajo še en odkos. Po spravi le-teh spomladi lahko na te parcele sejemo koruzo za silažo ali zrnje, krompir fižol itd.

Za takojšnjo setev je primerna mnogocvetna ljuljka, lahko jo sejemo vse do konca septembra. Na hektar potebujemo 40 do 50 kg semena, priporočajo se sorte tetraflor, draga in diana. Ob zgodnji setvi bomo dobili še en srednje dober odkos v jeseni, spomladi pa do setve koruze še en zelo dober odkos.

Priporočljivo je sejati tudi ljuljko v mešanici z ozimnim krmnim grahom, in sicer s sorto maksimski beli. Seme graha ima na voljo za

prodajo Kmetijska šola Grm Novo mesto. V mešanici se seje 50 kg graha in 40-45 kg ljuljke, po setvi je potrebno njivo obvezno povaljati zaradi boljšega vznika.

Do 15. septembra je čas za setev tudi ozimne krmne repice sorte perko, sejemo je 10 do 12 kg na hektar. Ozimna krmna repica nam da odlično voluminozno krmo spomladi od srede aprila naprej, z ugodnim beljakovinskim razmerjem, kar uspeva za kravam molznicam.

Zadnji rok bi bil tudi še za setev ozimne krmne ogrščice sorte starška, sejemo je 15 kg na hektar. To je prav tako odlična voluminozna krma zgodaj spomladi od 10. aprila naprej.

V času med 15. in 25. septembrom je možno sejati tudi ječmen, katerega lahko spravljamo zgodaj spomladi, to je v začetku faze klasičenja, bodisi kot zeleno krmo ali pa ga siliramo. Priporočajo se v glavnem setev sort robur in reks, oba sta tipa šestredci. Naj omenim, da je seme ječmena tudi možno dobiti na kmetijski šoli, in sicer imajo par-tijo semen elito sorte roburja. Kdor se bo odločil za setev ječmena kot ozimnega žita, ne pa kot sveže krme spomladi, naj s setvijo počaka, priporočljiva je setev po 25. septembru.

Prezimne krmne dosevke pognojimo s 30 do 40 kg čistega dušika, kar znaša 120 do 150 kg kana na hektar, seveda ob predpostavki, da je zemlja s fosforjem in kalijem dobro zalozena. Gnojilo potrosimo ob

prilagi njive pred setvijo, zelo globoko oranje ni priporočljivo, zado-stuje globina oranja okoli 15-18 cm. Semena prezimnih krmnih doševkov, ki jih sejemo v mešanicah, sejemo ločeno, na primer mešanico ljuljke in graha, obvezno pa po setvi njivo povaljamo.

Ukrepi na travinju

Tudi travinje, tako travnike, pašnike in deteljino-travne mešanice, je močno prizadela suša, zato se travna ruša zelo slabo obrašča. Ker je v zadnjem času padlo precej padavin, bi na travnikih sedaj priporočali gnojenje z dušikom: za travnike, ki so s fosforjem in kalijem dobro zalozeni, priporočamo gnojenje s 150-180 kg kana/ha; za travnike in pašnike, ki so slabše zalozeni, priporočamo gnojenje z gnojili NPK, in sicer 18 : 9 : 9 ali 17 : 8 : 9 v količini 220-250 kg/ha. Ker so omenjena gnojila težje dostopna na trgu, lahko uporabite tudi mešanico KANA z gnojilom NPK 15 : 15 : 15 v količini 230 kg na ha v razmerju 1 : 1. Na ta način si bomo pridobili morebiten še en odkos ali pa vsaj intenzivno pašo.

Še enkrat vas opozarjamo, da si skušate iz prikazanih možnosti izbrati pravo pot, kako bi vsaj delno zmanjšali pomanjkanje krme zaradi suše. Za vse nejasnosti se lahko obrnete na kmetijsko svetovalno službo Krško osebno ali po telefonu na številko 22-352.

**Kmetijska svetovalna služba
JOŽE KRAMAR, ing. agr.**

KRATKA NAVODILA ZA PRIDELOVANJE PŠENICE

1. Izbor najprimernejših sort

ANA je zelo zgodnja in visokorodna sorta, nekoliko poznejša kot novosadska rana, približno dva dni. Ima zelo nizko slamo in visoko kvaliteto zrnja, zaradi česar naj bi tudi nadomestila novosadsko rano, ki je letos več ni med priporočenimi sortami, povrh tega pa je tudi težje dostopna na trgu. Sorta Ana je primerna za vse vrste zemljišč, slaba lastnost pa je, da je nekoliko občutljiva na rjevenje pšeničnih plev.

BALKAN je srednje pozna sorta, visoke rasti, z zelo kvalitetnim zrnjem, zaradi česar je tudi med priporočenimi sortami. Pridelki so srednje visoki, občutljivi na poleganje pa tudi na pepelasto plesen.

DŽERDANKA je prav tako srednje pozna sorta, s srednje nizko slamo, zrnje je nekoliko slabše kvalitete, je pa izredno rodna, slaba lastnost je občutljivost na rjevenje pšeničnih plev.

MARIJA je srednje nizka in srednje pozna sorta s sorazmerno kvalitetnim zrnjem ter visokim pridelkom. Primerna je za zelo različne pogoje pridelovanja in je zato najbolj priporočljiva sorta za setev.

ZAGI 87 je ena od novejših priporočenih sort, odlikuje pa se po visokih pridelkih. Je zelo nizke rasti, srednje pozna, občutljiva pa je na pepelasto plesen.

ZRINKA je prav tako novejša sorta, srednje pozna ter precej visoka, zrnje je kvalitetno, občutljiva pa je prav tako na pepelasto plesen.

ŽITARKA je nova sorta med priporočenimi sortami, zelo nizka, srednje pozna, z dobrim pridelkom.

Med priporočenimi sortami, ki pa se že opuščajo, so še ZVEZDA, ŠIROKA in PITOMA. Za naše pridelovanje in intenzivno tehnologijo, predvsem obilno gnojenje z dušikom, je zelo primerna PITOMA.

2. Agrotehnika pridelovanja

Pred setvijo tla zaorjemo in pripravimo s predsetvenikom ustrezno setveno strukturo tal. Poleg tega moramo ustrezno pognojiti, pri čemer pšenici ne priporočamo gnojenja s hlevskim gnojem, prav tako tudi ne gnojek v večjih količinah. To pa zato, ker je v teh organskih gnojilih veliko dušika, ki ga pšenica jeseni še ne rabi, oziroma ji celo škoduje, prav tako lahko pšenica zaradi

tega spomladi poleže. Bolje je, da ta gnojila, ki jih ponavadi nimamo v izobilju, porabimo spomladi za gnojenje okopavin ali koruze. Pšenico pa ustrezno pognojimo z mineralnimi gnojili. Tako bomo tudi bolje vedeli, kako gnojiti pšenici na pomlad, da nam ne bo poglela, ampak bo dobro obrodila.

Glede na založenost tal priporočam gnojenje s 400-550 kg NPK 8-26-26 ali 450-700 kg NPK 9-18-18. Izberemo lahko tudi kakšno drugo gnojilo, ki vsebuje nizek procent dušika.

Čas setve je najprimernejši med 5. in 20. oktobrom, če ta rok zamudimo, izbiramo rajši bolj pozne sorte (marija, džerdanka).

V jeseni zatiramo le ozkolistne travne plevelce, če teh ni veliko, jih rajši zatiramo skupaj spomladi z dikuranom forte, ko zatiramo širokolistne plevelce.

3. Oskrba posevkov spomladi

GNOJENJE. Čim bolj zgodaj spomladi dognajmo pšenico z 200-250 kg KAN-a, odvisno od stanja posevka in prezimne. V fazi 1-2 kolence, ko sta razvita, ponovno pognojimo z 200 kg KAN-a, v času klasičenja pa dognajmo foliarno z UREO, in sicer z 10-15 % raztopino, hkrati ko škropimo s fungicidi.

ZATIRANJE PLEVELOV. Dicuran forte zatire ozkolistne in širokolistne plevelce, tudi smolenec, uporabimo ga zgodaj spomladi, do začetka kolenčenja. Starane prav tako zelo dobro zatire širokolistne plevelce, prav tako smolenec, škropimo pa lahko tudi v času kolenčenja.

ZATIRANJE BOLEZNI. Posevke je potrebno neprestano redno pregledovati in jih ob morebitnem pojavu bolezni (pepelasta plesen, rjevenje pšeničnih plev, rja in podobno) poskropiti z ustreznimi fungicidi, kot so na primer bayleton, tild, sportak foliar itd.

ZATIRANJE ŠKODLJIVCEV. Najbolj nevaren škodljivec je žitni strgač, zatiramo ga s pripravki: decis, cromorel D, fastac, zolone.

Listne uši, ki so prav tako v času nalivanja zrnja zelo nevarne in naredijo ogromno škodo, lahko zatiramo z istimi pripravki, še boljše pa je, če uporabimo čiste aficide, kakršen je znan pripravek pirimor.

**Kmetijska svetovalna služba
Jože Kramar, ing. agr.**

PRIPRAVE NA TRGATEV

S trgovtvo se za vinogradnika končajo letna dela v vinogradu. Optimalni čas trgatve po posameznih sortah določijo občinski upravni organi na podlagi meritev, ki jih za posavski vinorodni rajon izvaja Kmetijski inštitut Slovenije.

Čas trgatve je odvisen od zrelosti grozdja, sorte in lege vinograda, od vremena v času dozorevanja in zakonskih določil. Zrelost grozdja določamo po zunanjem videzu in organoleptični oceni ter z merjenjem sladkorja, skupnih kislin in teže grozdja.

Sladkor merimo z mošno tehniko in z ročnim refraktometrom, slednji je primernejši za hitro delo v vinogradu. Ko sladkor in teža grozdja pri posamezni sorti ne naraščata več, nastopi polna zrelost. Tehnološka zrelost grozdja nastopi ponavadi nekoliko prej in je odvisna od proizvodnega programa kleti, predstavlja pa optimalni čas trgatve.

Skupno kislino merimo v laboratoriju. Pri poznih sortah je kisline navadno dovolj, vendar je letos, ko so ugodni pogoji za njen razkroj, tudi to vprašljivo. Drugače je pri zgodnjih in srednje poznih sortah, kjer bi s prepozno trgovtvo izgubili preveč dragocene kisline. Vinogradnik mora biti pripravljen, in ko padejo skupne kisline pod 10 g/l, naj začne trgati. Vedeti moramo, da se količina skupnih kislin med vrenjem in po njem zmanjša za 2-3 g/l.

Zdravo in zrelo grozdje je pogoj za dobro vino, zato poskušajmo trgatve zavleči na čim poznejši datum, posebej če nam to dovoljuje lepo vreme. Grozdje trgamo po sortah, prav takoj naj bi ga tudi predelali.

Zaradi posledic letošnje suše bi bilo v zelo prizadetih vinogradih smotno opraviti predtrgatev grozdja. Odstranimo ovenelo ali drugače prizadeto grozdje ali

dele grozdja, ki jih bodisi zavržemo ali pa ločeno predelamo, odvisno od stopnje prizadetosti.*

Pred trgovtvo moramo pravčasno pripraviti vinsko posodo in ostalo opremo za trgatve in predelavo grozdja. Vsi pripomočki morajo biti čisti; preše, škafi, brente, kadi iz lesa pa zamočene.

V nadaljevanju bom podal nekaj napotkov in priporočil o vzdrževanju lesene vinske posode, ki naj jih ima vinogradnik - kletar vedno v mislih, ko se lotiva takšnih opravil.

Ko sod izpraznimo, ga moramo takoj očistiti z ostro krtačo in izplakovati do iztoka čiste vode, nakar ga odcedimo in delno osušimo ter žveplamo. Pri žveplanju sodov oziroma suhem konzerviranju velja pravilo, da manjše sode žveplamo več na hektoliter volumna, večje pa manj, in sicer sod volumna 5 hektolitrov žveplamo z enim žveplanim trakom na hektoliter, sod med 6 in 10 hl s 3/4 traka na hl, sod med 10 in 25 hl z 1/2 traka na hl, sod med 25 in 70 hl pa z 1/3 traka na hl volumna. Suho konzervirane sode hranimo v hladni in vlažni kleti, mesečno jih pregledujemo in po potrebi dožveplamo.

Če imamo suho klet, moramo sode mokro konzervirati. Na 100 litrov vode dodamo en liter 5- do 6-odstotne žveplaste kisline (tekočega žvepla), ali pa na 100 litrov vode dodamo 120 g kalijevega metabisulfitu in 120 g vinske kisline. Osušek v sodu moramo mesečno dolivati z enako pripravljeno raztopino v obeh primerih enako.

Razsušen sod moramo najprej zamočiti s hladno ali toplo vodo, lahko pa tudi s paro. Nato previdno in z občutkom nabijemo obroče in sod za dva dni napolnimo z 0,2-odstotno žveplasto kislino, ga temeljito izpiramo in pred uporabo ovinimo.

Pri novem sodu s paro izlužimo črslavinaste in taninske snovi tako dolgo, dokler iz njega ne priteče čista in v okusu nevtralna voda. Pri tem pazimo na temperaturo, da ne poškodujemo dog. Ponavadi v nov tako pripravljen in ovinjen sod ne natočimo po kakovosti najboljše vina, ampak vino slabše kakovosti, vendar zdravo in neoporečno.

Dolgo prazne sode namakamo nekaj dni s hladno vodo in ta postopek nekajkrat ponovimo. Če v sodu še zaznamo ostanke žvepla, ga moramo za nekaj ur napolniti z 2- do 3-odstotno raztopino sode. Sledi izpiranje s hladno vodo in ovinjanje. Prvič v tako pripravljen sod ne priporočamo natočiti vina boljše kakovosti.

Cikast sod najprej poparimo z vrelim lugom, nato pa izpiramo s 3- do 5-odstotno sodo; če je sod močnejše cikljen, ga je najbolje uničiti. Ko tako tretiran sod izplaknemo, ga osušimo in močno žveplamo, po 14 dneh ga odpremo in temeljito izplaknemo in pred uporabo ovinimo.

Močno plesniv sod razstavimo in doge posturiziramo do zdravega lesa, naprej ravnamo kot z na novo izdelanim sodom.

V lažjih primerih, ko je plesen le na površini, zadostuje ribanje z 2-odstotno sodo, izpiranje z 1-odstotno žveplasto kislino in izplakovanje s hladno vodo, pred uporabo pa ovinjanje.

Za razliko od lesenih sodov so vinske cisterne iz plemenitega jekla glede higiene in vzdrževanja veliko bolj uporabne v kletarstvu. So univerzalno uporabne, saj so primerne kot vrelne, zorilne, skladiščne in prevozne posode, seveda z ustrežno opremo. Njihova življenjska doba je zelo dolga, so dobre prevodnice toplote, vino v njih ohranja svežino, skratka, stroka jih zelo priporoča.

Prvi pogoj za dobro vino je neoporečna vinska posoda, zato

poudarjam: pazite na higieno vinske posode in pripomočkov za trgatve.

Naj opozorim še na nekaj stvari. Pri trgovtvi izločimo vse pokvarjene, zelene in suhe grozde ter nezrele jagode. Gnijo grozdje bremo posebej in ga predelamo po posebnem postopku. Najpomembnejše je, da grozdje med trgovtvo in prevozom čim manj poškodujemo. Tudi čas od trgatve do začetka predelave naj bo čim krajši. Iz kočic poškodovanih jagod in pecljev se izločajo neprijetne grenke polifenolne in črslavinaste snovi; delovati začnejo oksidacijski encimi in različni škodljivi mikroorganizmi, ki zelo slabo vplivajo na kakovost bodočega vina.

Vse večja uporaba zaščitnih sredstev, slabo zdravstveno stanje grozdja ob trgovtvi in uporaba neustrezne predelovalne tehnologije nas silijo k razluzenju mošta. Mošt, ki teče iz stiskalnice v zaprto posodo, takoj žveplamo. S tem zavremo alkoholno vrenje in pospešimo samousevanje motnih, nečistih masev. Po 12-24 urah, ko se motni delci usedejo, mošt pretočimo - ga oddelimo od usedline. Pretočenemu moštu moramo obvezno dodati 1- do 1,5-odstotni vrelni nastavek selekcioniranih kvasovk, s katerimi se lahko oskrbite na biotehniški fakulteti - katedri za vinarstvo. Selekcionirane kvasovke pospešijo hiter začetek alkoholnega vrenja, vrenje poteka enakomerno, najracionalneje pretvorijo sladkor v alkohol, skratka, v vseh pogledih vplivajo na boljšo kvaliteto vina.

Le ob upoštevanju vseh navedenih ukrepov bomo pridelali kvalitetno vino, brez napake v vonju, okusu in barvi, in le to je po zakonskih določilih sposobno za promet.

Vinko Brkovič, dipl. ing. agr.

RD Brestanica-Krško

Srečanje

z ribiči Klanjca na Sotli

Slovenski in hrvaški ribiči želijo obnoviti nekoč zgledno sodelovanje.

Klanjec, avgusta - Ribiška družina Sutla iz Klanjca je konec avgusta organizirala tovariško srečanje, združeno z ribolovom na reki Sotli, katerega so se udeležili tudi predstavniki RD Brestanica-Krško.

Sodelovanje med ribiškimi družinama Sutla Klanjec in Brestanica-Krško je bilo dolga leta zelo dobro. To se je odražalo predvsem v tem, da so zagorski ribiči prav radi prihajali na naše ribnike v Mačkovec, a člani našega odbora so se vedno odzvali njihovu vabilu na razne posvete ali tekmovanja na mejni reki Sotli.

Dogajanja v zadnjih letih pa so vplivala tudi na to sodelovanje. Gospodarske in politične razmere so žal pripeljale

do tega, da se je število ribičev iz prijateljske RD Klanjec znatno zmanjšalo.

Po zaključenem tekmovanju smo se zato gostje in gostitelji z ene strani Sotle odprto pogovarjali predvsem o tem, kako bi se naše sodelovanje izboljšalo tudi v sedanjih razmerah. Mnogo besed je bilo izrečenih, da se jezero Vona nad Atomskimi toplicami ponovno napolni in prilagodi svojemu prvotnemu namenu. Tudi režimu ribolova in ekološkim razmeram na reki Sotli bo potrebno posvetiti več pozornosti. Udeleženci tega prijateljskega srečanja so izrazili potrebo po razrešitvi vsaj teh dveh problemov, kar pa žal ni odvisno le od njihove dobre volje in aktivnosti.

Odbor RD Brestanica-Krško

V spomin na Valvasorja Kmečke igre na krškem stadionu

Krško, 11. septembra – Kmečke igre, ki jih je minulo soboto pripravilo Društvo podeželske mladine Krško, so sodile v okvir praznovanja 300. obletnice smrti J. V. Valvasorja, zato je bil uvodni del posvečen spominu nanj.

V šestih tekmovalnih disciplinah so nato fantje in dekleta ličkali in vezali koruzo, polnili steklenice z vodo, ročno stiskali grozdje, skakali na konja, moški so še prenašali ženske v košu in jih na koncu vozili v samokolnici.

Obiskovalci so si lahko ogledali še razstavo obdelovalnih strojev, kupili srečko na srečolu-

vu ali pa le poslušali glasbo skupine Delfin iz Blance.

Zaradi dežja, ki je za nekaj časa tudi prestavil uradno otvoritev, je bila udeležba na igrah malo slabša, vendar se je vreme ustalilo in vse se je dobro izteklo. Sedemdesetčlansko Društvo podeželske mladine Krško, ki je bilo ustanovljeno 27. februarja letos, pa si je kot organizator lahko oddahnilo, saj je bila prireditelj – za tisto v Trzinu letos že druga take vrste v Posavju – zanj kar velika preizkušnja. Na fotografiji: tekmovalci Patek v skoku na konja.

(B. Colarič)

Razstava konj

Na Bregah je bilo 77 rejcev

Brege, 11. septembra – Na hipodromu v Bregah je bila velika razstava konj, ki se je začela z dogonom živali, nadaljevala pa z ocenjevanjem, uradno otvoritvijo, ponovnim ocenjevanjem, ko so bile živali razdeljene po starosti in tudi drugih kriterijih, na koncu pa je bila še povorka najboljših živali ter podelitev priznanj.

Otvoritvi je prisostvoval tudi Viktor Krek iz ministrstva za kmetijstvo, ki je opozoril, da je na področju Posavja s konjerejo slabo, saj pride do neprimernih križanj in razvijanja divjih pasem. Med krivci za to je navedel same lastnike in tudi svetovalno slu-

žbo. Povedal je, da bi se rejci morali organizirati med sabo in tudi s svetovalno službo, da bi rešili te težave.

V Posavju je kar 337 rejcev, to pa je veliko več kot po drugih regijah v Sloveniji. Med njimi je prišlo tudi do negotovanja, kajti nekateri so menili, da so bili kriteriji za razstavo neobjektivni in zato nekatere živali niso nastopile, čeprav so mislili, da bi morale. So nekateri, ki so mislili, da bi njihove živali morale nastopiti, od tega odstopili.

(Boštjan Colarič)

Na fotografiji: ocenjevanje kobile z žrebetom.

Regijsko tekmovanje oračev v dežju

Zmagovalec Rudi Pirc in drugouvrščen Jozé Duhanč bosta zastopala Posavje na državnem tekmovanju v Pesnici pri Mariboru.

Žadovinec pri Krškem – Na posestvu M-Agrokombinata je 20. avgusta v organizaciji Kmetijske svetovalne službe in Društva podeželske mladine Krško potekalo regijsko tekmovanje traktoristov, ki je bilo hkrati izbirno za nastop na državnem prvenstvu v Pesnici. Finančno sta tekmovanje omogočili SO Krško in SO Brežice. Udeležilo se ga je 10 tekmovalcev in dve tekmovalki iz občin Brežice in Krško, žal je v zadnjem trenutku prišlo do odpovedi ekipe iz občine Sevnica.

Oranje je potekalo na porahljanem strnišču in v deževnem vremenu, zato so bili pogoji zelo zahtevni za vse tekmovalce. Kljub težkim razmeram so vsi pokazali veliko mero tekmovalnega duha in tudi znanja v osnovnem poljedelskem opravilu – oranju, žal je deževno vreme povzročilo, da si zgledega oranja ni ogledalo veliko kmetov.

Tričlanska komisija je ocenjevala po že ustaljenih kriterijih, ki veljajo tudi na državnem prvenstvu.

Obnovljene kmečke igre

Krškovaščani vzorni gostitelji

Igre so posvetili 70. obletnici Gasilskega društva Krška vas. Sodelovalo je kar sedem krajevnih skupnosti občine Brežice.

Krška vas – Turistično društvo Krška vas in Turistična zveza občine Brežice sta na dan 70. obletnice GD Krška vas poletno organizirali tradicionalne kmečke igre. Stari kmečki običaji in

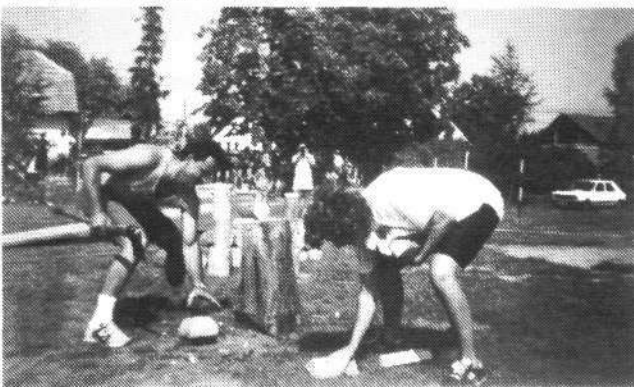
Regijski prvak je postal Rudi Pirc iz krške občine, drugi pa je bil Jozé Duhanč iz ekipe Brežice. Ta dva tekmovalca bosta tudi zastopala Posavje na državnem tekmovanju v oranju, ki bo 24. in 25. septembra v Pesnici pri Mariboru.

Ekipno so bile Brežice za odtenek boljše od ekipe Krškega in so tako prevzele prehodni pokal.

V času dela sodniške komisije so se tekmovalci pomerili še v spretnostni vožnji s traktorjem in prikolico. Proga je bila precej zavita, tako, da sta jo dva tekmovalca celo zgrešila. Večina je kljub temu zmogla vse pasti, najhitrejši in najspretnější pa je bil Janez Cerjak iz ekipe Krškega.

Tekmovanje je v celoti uspelo, želja vseh prisotnih je bila, da se drugo leto spet srečamo, in to ob udeležbi vseh ekip iz naše regije.

Kmetijska svetovalna služba Krško

igre so privabili ekipe sedmih krajevnih skupnosti iz občine Brežice in približno 700 ljubiteljev teh običajev. G. Viljem Pavlič, tajnik Turistične zveze občine Brežice, je prisotne pozdravil in jih seznanil z aktivnostmi zveze, ki jih zgovorno ponazarja naslednji podatek: od 19 krajevnih skupnosti v brežiški občini jih ima 14 turistična društva. Titulo najlepšega izletniškega kraja v občini je letos osvojila KS Kapele. Turistično društvo iz Krške vasi spada med aktivnejša društva. Po besedah g. Franca Jurčiča, predsednika društva, skrbi predvsem za čisto in urejeno strugo reke Krke. Cilji društva so, da bi razvili čolnarjenje, splavarjenje in ribolov na reki Krki, s čimer bi dopolnjevali ponudbo Čateških Toplic.

S svečano predstavitevjo ekip so bile igre uradno odprte. Šte-

Najboljši v sekanju drv so bili: 1. Krška vas, 2. Vel. Malence, 3. Bizeljsko; v plezanju po drogu: 1. Krška vas, 2. Bizeljsko, 3. Vel. Malence; v molzenju krave: 1. Bizeljsko, 2. Gorica, 3. Kapele; v vožnji samokolnice: 1. Krška vas, 2. Bizeljsko, 3. Vel. Malence; v metu kamna: 1. Vel. Malence, 2. Kapele, 3. Krška vas; v razstavljanju kmečkega voza: 1. Krška vas, 2. Gorica, 3. Bizeljsko.

V skupni razvrstitvi so prvo mesto prepričljivo osvojili gostitelji z 31 osvojenimi točkami pred ekipo Bizeljskega, ki je zbrala 25 točk, in ekipo Vel. Malence, ki je zaostala 9 točk za zmagovalcem. Prve tri uvrščene ekipe so prejemale darila od sponzorja, Turistične zveze občine Brežice. Zmagovalno ekipo gostiteljev so sestavljali Martin Baškovič, Nada in Jozé ter Martina Kolar. (PILIP)

Obrigheimer Nachrichten

Amtsblatt der Gemeinde Obrigheim mit Nachrichten aus den Ortsteilen

Pripravil Olaf Lovrenčič

Zmanjšane dotacije organizacijam

Zaradi proračunskih težav občine Obrigheim so odborniki sklenili iz varčevalnih razlogov zmanjšati dotacije za pospeševanje društvenih dejavnosti.

Organizacije, ki imajo lastne prostore, telovadnice, igrišča itd., ne dobijo nobene dotacije. Za uporabo prostorov, ki so v lasti občine, krije stroške vzdrževanja občina. Za vaje in treninge v športnih dvoranh se ne plača uporabnika.

Naslednje organizacije in cerkveni zbori prejmejo letno dotacijo od občine: Strelsko društvo Obrigheim 200 DM (prej 870 DM), Teniški klub Obrigheim 200 DM (prej 620), Teniški klub Asbach 200 DM (prej 940) – za vzdrževanje svojih objektov prejmejo ta tri društva dodatno pomoč 500 DM (prej 1000); Minigolf klub Obrigheim 100 DM (prej 300), Delavska dobrodelna organizacija Obrigheim 300 DM (prej 400), Krajevna organizacija Rdečega križa 300 DM (prej 400), Pomoč zasvojenim 300 DM (300), trije evangeličanski cerkveni zbori (Obrigheim, Asbach, Moertelstein), katoliški cerkveni zbor Obrigheim in evangeličanski zbor pozavnistov iz Asbacha pa vsak po 100 DM (prej 200).

Otroci pomagajo otrokom

V akciji, ki je pod zgornjim geslom potekala marca letos, so učenci osnovne in meščanske šole Obrigheim zbrali preko 70 paketov živil in igrač ter jih poslali dvema sirotišnicama v Zadru. Pred kratkim so od tod prejeli zahvalno pismo: Vsekakor hvalevredna akcija, ki bi jo bilo potrebno posnemati, saj bi imela tudi vzgojni pomen.

Zaključek in začetek šolskega leta

Učenci zaključnega, devetega razreda osnovne in meščanske šole so imeli priložnostno slovesnost ob zaključku šolanja na teh šolah, kateri so prisostvovali starši in gostje. Po ekumenskem bogoslužju je bil pripravljen program pod geslom Poskusi – poskusi biti boljši!

16. avgusta se je znova začel redni pouk na vseh šolah, le za prvošolce nekoliko kasneje – 21. avgusta.

Akcija za zaščito žab

V začetku julija so učenci osnovne, meščanske in realne šole zopet izvedli akcijo za zaščito žab, ki v tem letnem času potujejo. Pri izhodu iz Obrigheima so ob večerih na cesti pobirali žabe in jih odnašali v bližnji ribnik. To je bila že druga letošnja akcija; v času od 15. marca do 10. aprila so prenesli preko ceste 8.730 žab. Vsem, ki so sodelovali pri tej akciji, je župan pripravil sprejem, se jim zahvalil za sodelovanje in jih pozval, da se udeležijo te akcije tudi v naslednjem letu. – Tudi to je del vzgoje!

Novo zgodovinsko odkritje

Pri delu na cesti v bližini bivše železniške postaje v Obrigheimu so našli popisan kamen, katerega je vodja del zaščitil in shranil. Kmalu so ugotovili, da to ni navaden kamen. G. Eckhard Hoffmann je ugotovil, da predstavlja ta kamen kulturnozgodovinski spomenik in je dokaz, da je nekoč skozi Obrigheim potekala važna trgovska pot proti Mosbachu in naprej. Ob ponovni postavitvi tega kamna se je župan g. Lauer zahvalil g. Hoffmannu za identifikacijo in razlago o pomenu tega kamna, saj je občina dobila delček svoje zgodovine nazaj.

Srečanje tistih, ki ostanejo doma

Občinska organizacija CDU (krščanskodemokratske stranke) pripravlja srečanje vseh tistih, ki ne gredo na dopust. Program tega srečanja obsega ogled vodnega zajetja, žage, sprehod do značilnega milina, kjer vidijo, "kako se iz zrna moka dobi". Zaključek je predviden pri ribogojnici postvi.

SDP Obrigheim pripravil kresovanje

Krajevna organizacija SPD (socialdemokratske stranke) Obrigheim prireja vsako leto že tradicionalno kresovanje. Letos se ga je udeležilo zelo veliko občanov. V mraku je zagorel velik kres, kar je bilo zlasti za otroke posebno doživetje. Tudi tokrat je ta prireditev prispevala k srečanju občanov vseh političnih usmeritev, kar pa je končno tudi namen. SPD Obrigheim se je zahvalil vsem občanom za nadvse velik obisk, enako tudi vsem tistim, ki so pomagali, da je ta večer uspel.

Pojav gobarja – kaj storiti?

Gobar je nočni metulj, katerega gosenica objeda gozdno drevje. Močno se je pojavil v Obrigheimu in okolici in zato občina opozarja občane, naj to nadlogo uničujejo po danih navodilih.

Še ena razglednica s Kilianovega sejma:

Tudi vrtec tamkajšnje katoliške skupnosti organizira gostinsko ponudbo. Za svoje otroke in ostale dobre ljudi. Delajo starši, stari starši, častne sestre in še kdo.

POŠTNA TORBA

Odprto pismo Športni zvezi Krško

Na vas se obračamo s prošnjo, da se člani IO Športne zveze Krško seznanite z delom tekmovalne selekcije Kolesarskega društva Master team ter ga obravnavate enakopravno z ostalimi društvi v občini, še zlasti pa popolnoma enako kot Kolesarski klub Savaprojekt.

Od predsednika Športne zveze g. Pleterškega (ki je hkrati tudi predsednik Kolesarskega društva Savaprojekt, kar je proti logiki opravljanja družbenih funkcij) smo namreč izvedeli, da je bilo v letošnjem letu Kolesarskemu društvu Savaprojekt dodeljenih 180.000 SIT sredstev za delo. Za 30.000 SIT, ki jih je dobil Master team pa naj bi bili še posebej hvaležni njemu, ker sicer kot v februarju registrirani klub ne bi dobili ničesar.

Na vprašanje, na podlagi česa je KK Savaprojekt dobil toliko denarja, smo dobili odgovor, da je bil glavni kriterij število tekmovalcev. V času formiranja je naša sekcija štela 6 tekmovalcev, v finančnem planu za 1993. leto smo jih planirali 10, v tem času pa imamo v Master teamu 13 tekmovalcev z licencami (ki se udeležujejo večine tekem v Sloveniji), ter 3 mlade dečke B brez licence. V Savaprojektu jih je sedaj po izjavi predsednika Savaprojekta 28. Problem, ki ga vidimo, je v tem, da so za dvakrat več tekmovalcev, dobili šestkrat več denarja. Še mnogo bolj zanimivo pa je dejstvo, da

smo na podlagi uradnih rezultatov vseh tekmovalcev, ki so se začela v aprilu 93, ugotovili (kar priporočamo tudi članom izvršnega odbora), da so imeli na vseh tekmah do sredine julija uvrščenih manj tekmovalcev kot KD Master team, kasneje pa se je njihovo število povečalo do največ 6 tekmovalcev v kategoriji A in B pionirjev. Če k temu dodamo še njihovih 5 mladincev, je to vse skupaj še vedno dosti manj kot 28 aktivnih tekmovalcev. Matematika torej ni ravno njihova vrлина, SZ pa je očitno verjela podatkom, ki so jih klubi dostavili, brez kakršnega koli preverjanja, zato bi želeli pojasniti na vprašanja:

1. Kakšen je resničen kriterij za dodelitev sredstev glede na število članov?
- ali je to število vpisanih članov,
- ali je to število tekmovalcev – registriranih na papirju,
- ali je to število aktivnih registriranih tekmovalcev?

2. Kdo je na športni zvezi zadolžen za preverjanje dejanskega stanja in ali to tudi dela?

Vsa ta pojasnila so nam potrebna, da se bomo tudi v našem klubu naučili ravnati po pravih in kriterijih ter prikazati številčnost katero upoštevate v Športni zvezi.

Če je kriterij resnično samo število tekmovalcev, kot nam je pojasnil predsednik SZ, potem smo k temu člani Master teama največ prispevali. Ustanovili smo novo kolesarsko sekcijo, vzbudili konkurenco in formirali nove tekmovalce. Športna zveza bi morala, če ji je res v interesu kvalitetno delo in širjenje športa, takšne dejavnosti posebej nagraditi – že zaradi zago-

na v delo in investicije v opremo. Na žalost pa nas obravnavate kot nekakšen moteči faktor in trdite, da z obstojem dveh kolesarskih klubov v občini nastajajo sami problemi. Razloge za formiranje naše sekcije smo že dovoljkrat pojasnili in po našem mišljenju nastajajo problemi samo pri tistih, ki so bili do sedaj navajeni za malo dela dobiti veliko denarja. V Savaprojektu so namreč v preteklem polletju samo dodali nekaj tekmovalcev k že formiranemu klubu in obstoječi materialni osnovi.

Verjetno tudi ni odveč, če bi ob tem omenili še rezultate. Po prvih rezultatih, je razvidno, da naša sekcija dosega prav lepe tekmovalne rezultate, ki kljub nekaj manjšemu številu tekmovalcev nič ne zaostajajo za rezultati KK Savaprojekt – če jih celo ne presega. Najlepši primer so rezultati z nedavnega državnega prvenstva, kjer je dosegel KK Savaprojekt v kategoriji pionirji B 2. mesto, Master team pa 4. mesto. V kategoriji A je 1. ekipa Master teama dosegla 5. mesto, druga ekipa 8. mesto, ekipa Savaprojekta pa 7. mesto. Člane izvršnega odbora prosimo, da si ogledajo tudi rezultate drugih tekem, iz katerih je razvidno, da ima KK Savaprojekt samo dva kvalitetna tekmovalca med dečki A in B. Upamo, da je kljub želji po množičnosti, tudi kvaliteta kriterij po katerem se delijo sredstva.

Ni nepomembno tudi dejstvo, da je firma Savaprojekt sponzor lokalne kabelske televizije, vodja kabelske pa je zopet g. Pleterški. Tako je začarani krog funkcij, položajev in vez zaključen ne samo na nivoju Športne zveze, temveč sega tudi v medij zaslužen za reklamiranje "visoko kvalitetnega" dela z mladimi.

Kvalitetno delo z mladimi in trenerji so namreč druga tema, ki nas zanima.

Želimo jasno pojasniti, kateri so kriteriji po katerih SZ nagraduje športne trenere. Gre namreč za absurdno situacijo, da ima Savaprojekt tri trenere: glavnega trenerja, ki ima končano trenersko šolo, vendar ne trenira otrok; obstaja še en trener na papirju ter edini dejanski trener, ki se šele usposablja (slednjega so v časopisu že proglasili za usposobljenega, kar je bilo rečeno zavajanje in potvarjanje dejanskega stanja).

Ta podatek pa naj bo v premislek starejšim otrokom, ki so dali svoje otroke v KK Savaprojekt, saj to pomeni enega kolesarskega trenerja na 28 otrok, ki pa niti ne prihaja redno na treninge in jih večinoma vodi iz avtomobila. Ne bi se spuščali v oceno kvalitete takšnih treningov, dovolj je že, da se zamislimo nad varnostjo otrok na cesti.

Seveda se oproščamo, če imajo še kakšnega trenerja, vendar ga do sedaj nismo zasledili. Je pač tako, da imamo isto zbirno mesto in vsakodnevno vidimo koliko otrok in trenerjev je na treningu.

V Master teamu imamo prav tako tri trenere, ki pa redno trenirajo otroke in sicer tako, da z njimi kolesarijo. Ne moremo in nečemo si namreč dovoliti, da bi bili naši otroci (še posebej najmlajši) sami neorganizirano na cesti. Eden od trenerjev se je že usposabljal vendar ni končal usposabljanja, vendar so vsi zadolženi, da v naslednjem šolskem letu usposabljanje nadaljujejo in ga dokončajo. To pojasnilo je nujno, saj tudi nam ne bi bil nikakršen problem Športni zvezi ponuditi fiktivnega spiska trenerjev (celo s končano trenersko kvalifikacijo), katerega zopet očitno nihče ne bi kontroliral.

Izgleda, da je praksa v krški Športni zvezi takšna, da pridejo v izvršni odbor člani posameznih klubov in se potem pač vsak poteguje za svoj klub. To

sicer ni nič napačnega, problem je edino v tem, da nas ni zraven. Ne želimo odpirati javne polemike temveč samo seznaniti javnost z dejanskim stanjem v upanju, da se bodo problemi razčistili in v prihodnosti vzpostavili enakopravni odnosi do klubov, ki niso direktno zastopani v IO SZ, saj si takega sodelovanja iskreno želimo.

Za tekmovalno sekcijo Master team-a: teh. vodja Abram Božo

Vzpodbujanje malega gospodarstva v občini Krško

Vzpodbujanje malega gospodarstva v občini Krško

Na področju vzpodbujanja malega gospodarstva je nekaj močno narobe. Rezultat neaktivnosti izvršnih oblasti je odsotnost kakršnihkoli rezultatov. Če lahko ugotovimo, da je od sprejema sklepa o razpisu sredstev za odpiranje novih delovnih mest preteklo več kot 9 (devet) mesecev, pa prosilci, ki so jim bila sredstva odobrena, kreditov še vedno niso dobili, potem to ne pove vsega, vsekakor pa dovolj. Politiko vlade do tega vprašanja je treba korenito zamenjati. Namesto tega pa vlada predlaga ustvarjanje mehanizmov in institucij (skladov), s katerimi bi lahko učinkovito prikrla lastno nesposobnost in neangažiranost.

V skladu za razvoj malega gospodarstva, ki naj bi bil sprejet na zadnji skupščini, mnogi vidijo organizacijo, ki bo omogočila hitrejši razvoj malega gospodarstva. Ustanovitev sklada sama po sebi pa ne pomeni prav ničesar. V skupščinski razpravi nihče ni govoril o vsebini, problemih in načinih zagotavljanja pogo-

jev za hitrejši razvoj obrti in podjetništva. To pa so najpomembnejše stvari. S samo ustanovitvijo sklada ničesar ne rešujemo, probleme in odgovornost le prelagamo.

Predlog, ki ga je pripravil IS, prenaša odgovornost za vodenje nove politike na sklad in posredno na skupščino, pri čemer pa zase zadržuje vso moč in vpliv, ki ju že ali še ima. Nekomu odgovornost, drugemu moč. To pa je tudi vse.

Namesto posiljevanja delegatov s slabimi prnpravljenimi odlokami bi bilo veliko pametneje, ko bi IS sam ustanovil sklad, za skupščino pa prnpravil razpravo o položaju in vlogi obrti in podjetništva, kjer bi celovito obdelali resnične probleme in zavore ter oblikovali izhodišča za nadaljnji razvoj malega gospodarstva.

Milán Venek

Kaj je res in kaj ne?

Spoštovano uredništvo!

Se ne želim mešati, ker res nisem stalna obiskovalka Delavskega doma, a sem bila začudena, da gospod Adolf Moškon, ki ga drugače spoštujem, ni odgovoril na vse tiste obtožbe, ki so nanj letele.

Sprašujem se, ali je potem res vse, kar je gospa Mirtič napisala, in zakaj so na občini tiho. Kdo je gospa Mirtič, kaj je v Delavskem domu gospod Petrovič in ali je res še gospod Moškon direktor ali ne bo več, ko nima prave izobrazbe, sem slišala v Kernovi.

Kulturni hram bi moral biti hram kulture, ne pa da se tam dogaja vse to, kar je bilo napisano. Kaj se res troši naš denar? Saj je bil zgrajen s samopriskom. Pa imamo tudi na občini prave ljudi, da tega ne uredijo!

Lahko to vi raziščete?

A. M. (polno ime in naslov v uredništvu)

Posavje je edina regija v Sloveniji, kjer letos beležijo rast kriminala

Tako trdijo tukajšnji delavci UNZ. Čeprav podatki o njihovi tiskovni konferenci niso več čisto sveži, je pa tema toliko bolj aktualna, da se ji kljub temu nismo odrekli.

Krško, avgusta – Zgornjo oceno smo slišali na tiskovni konferenci, ki so jo sklicali na Upravi za notranje zadeve Krško. Medtem ko so v drugih regijah po Sloveniji v prvem polletju zabeležili padec kriminalnih dejanj za 18,59 %, je v Posavju kriminaliteta porasla za 17 odstotkov. Odgovorni na UNZ to razlagajo kot povračilno delovanje v zvezi z vzpostavitev nove državne meje. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je državno mejo med Hrvaško in Slovenijo prestopilo skoraj 4 milijone potnikov, od tega 34 % državljani nov Slovenije. Na državni meji so letos zavrnili 6.657 oseb (114 % več kot lansko leto), predvsem zato, ker niso imele ustreznih dokumentov in finančnih sredstev za bivanje v naši državi. V istem času so odkrili 1135 ilegalnih prestopov na zeleni meji. Najpogostejše je šlo za državljane BiH, Hrvaške in ostalih nekdanjih jugoslovanskih republik. Z zaostrovanjem razmer v BiH se čuti večji pritisk razseljenih oseb, ki želijo priti v Slovenijo in pridobiti status begunca.

Ker republika Hrvaška še ni ratificirala meddržavnega sporazuma o vračanju na meji, slovenski policisti ne morejo vrniti oseb, ki so na nezakonit način prestopile državno mejo. Končni učinek nespoštovanja sporazuma s hrvaške strani so tako imenovani sivi begunci oziroma državljani BiH, ki niso pridobili status begunca, nimajo bivališča, hrvaška stran pa jih ne sprejme nazaj. Pri tem so na krški UNZ poudarili, da v vsakdanjih stikih s svojimi kolegi na hrvaški strani meje nimajo večjih zapletov in da je na ravni policijskih enot (operativno) sodelovanje zelo dobro.

Srečujejo se tudi s tihotapljenjem predmetov čez državno mejo, od živine, hrane do lesa, in sicer na obe strani.

Z umiritvijo politične situacije v južnih republikah na UNZ Krško pričakujejo še večji promet na meji. Zato so se lotili izdelave koncepta za organizacijo obmejne policije z ustreznimi kadrovskimi okrepitevijo, tako da ne bodo več potrebovali pomoči drugih slovenskih uprav za notranje zadeve.

Od 538 oseb, ovadenih v obravnavanem obdobju, je bilo 43 mladoletnikov (14 otrok), ki so storili 37 kaznivih dejanj. To je edino področje, na katerem krška UNZ beleži padec kaznivih dejanj v odnosu na enako lansko obdobje, v ostalih slovenskih regijah pa mladoletna kriminaliteta narašča.

Na področju splošne kriminalitete so zabeležili 11-odstotni porast v primerjavi z lanskim letom. Pri tem so v porastu vsa kazniva dejanja, tako je bilo v prvem polletju letos storjenih 30 kaznivih dejanj zoper telo in premoženje. Skrb zbujajo podatek, da se vse bolj srečujejo z organiziranim kriminalom. Tako so obravnavali dve skupini, za katero so ugotovili, da sta se sistematično in organizirano ukvarjali s tatvinami motornih vozil v Sloveniji in v tujini. Po podatkih UNZ Krško so ukradli 33 vozil, domnevajo pa, da je številka dejansko večja. Ker so dokumenti ponarejeni tako, da se večinoma glasio na državljane BiH in Srbije, je podatke skoraj nemogoče preveriti.

Vzroki porasta kriminalitete so predvsem v povečanem pretoku blaga in ljudi na našem področju, slabšanju socialnih razmer (vse

večja brezposelnost v Posavju) in neprilagojeni zakonodaji.

Na področju gospodarskega kriminala so v prvem polletju zabeležili 92 kaznivih dejanj (72-odstotni porast), od tega je bilo 39 kaznivih dejanj uničevanja gozdov zaradi pridobivanja premoženjske koristi s prodajo lesa (86-odstotna rast). Neslavno prvo mesto med podjetji, kar zadeva gospodarski kriminal, ima krški Videm z 11 kazenskimi ovadbami zoper zaposlene, in sicer 8

zaradi zlorabe položaja, 2 zaradi ponaredbe ali uničevanja listin in eno zaradi zlorabe pooblastil. Takoj za Vidmom je brežiška Emona Posavje, v kateri je bilo ovadenih 8 oseb za podobna kazniva dejanja.

Na področju splošne kriminalitete so krški kriminalisti razkrili 4 kazniva dejanja nedovoljene proizvodnje in prodaje orožja in streliva, 5 prekrškov posedovanja mamila, 7 izsiljevanj in eno ogrožanje, kar je povezano z organi-

ziranim kriminalom. Uspešno so razkrili 64,6 % kaznivih dejanj, kar je nekoliko več kot lani. Omeniti je treba, da so pri tem zasegli dva kilograma čistega heroína.

Tudi število kršitev javnega reda in miru se je povečalo, toda nekoliko vzpodbuden je podatek, da množičnih kršitev tu ni bilo.

Zaradi povečanega prometa se je povečalo tudi število prekrškov v cestnem prometu in število prometnih nesreč. V prvih šestih mesecih je sedem oseb izgubilo živ-

ljenje v prometni nesreči, 47 jih je bilo hudo poškodovanih in 56 lažje. Glede na lanske podatke se je število smrtnih žrtev zmanjšalo. Kot najpogostejše vzroke prometnih nesreč na UNZ navajajo neprilagojeno hitrost, prehitevanje, izsiljevanje prednosti, nepravilno stran in smer vožnje ter psihično stanje voznika. **(B. Bjegović)**

KRONIKA

Ilegalni prestopi meje

Na območju UNZ Krško po neuspeli ženevski konferenci beležijo povečano število poskusov ilegalnega prehoda državne meje. V času od 1. 9. do 12. 9. 1993 so zabeležili 250 takih poskusov, pri čemer gre v največ primerih za državljane BiH. Vsi prijeti storilci so bili po ustreznem postopku vrnjeni v R Hrvaško, poleg tega pa je bilo 18 državljanov BiH zavrnjenih na mejnih prehodih, ker niso izpolnjevali predpisanih pogojev za vstop v našo državo. V tem obdobju je bilo obravnavanih tudi 6 državljanov R Slovenije, ki so nudili kršiteljem pomoč pri ilegalnem prehodu. Mejni organi R Hrvaške so v istem obdobju zavrnili 1 državljana BiH, ki je poskušal ilegalno prestopiti mejo. Gre za razseljeno osebo, ki je bila napotena nazaj v zbirni center na območju Slovenije.

Tihotapljenje orožja

Pri kontroli na lokalni cesti v Stari vasi na Bizelskem so policisti 7. septembra ugotovili, da je D. S. iz Zaprčiča, državljan RH, prestopil državno mejo izven mejnega prehoda, da bi se izognil kontroli mejnih organov. Pri pregledu njegovega vozila so našli skrito pištolo kal. 9 mm z nabojnikom in pripadajočimi na-

boji. Orožje in naboje so zasegli, proti D. S. pa je podan predlog brežiškemu sodniku za prekrške.

Dan pred tem so na mejnem prehodu Obrežje pri D. B., državljanu RH, v njegovem tovornjaku našli samokres ruske proizvodnje kal. 7,62 mm z osmimi pripadajočimi naboji. Orožje so zasegli, za D. B. pa tudi predlagali postopek pred sodnikom za prekrške v Brežicah.

Eksplodirala je raketa proti toči

Na tovarni parkirni prostor na mejnem prehodu Obrežje je 11. septembra okoli 15.30 priletela raketa proti toči in eksplodirala. Glede na položaj neizgorelih delov rakete domnevajo, da je priletela iz smeri R Hrvaške. Na mestu eksplozije je nastal krater, velik 10 x 7 cm in globok 1 cm.

Neznanec je streljal

Neznani storilec je 3. septembra ob 22.55 z neznanim orožjem streljal v stanovanjsko hišo Ivana Š. v Skopcih. Kroglja je priletela z lokalne ceste, oddaljene 10 m, prebila plastično roletno, zunanji okvir lesenega okna ter notranje steklo kuhinje in za-

dela zid nad štedilnikom, od tu nasprotni zid in padla na tla. V trenutku streljanja je bila v kuhinji 28-letna Vesna Š., ki ni bila poškodovana. Za storilcem delavci UNZ še pozvedujejo.

Trije požari

Prejšnji teden je v Posavju trikrat zagorelo. Prvi požar je izbruhnil 9. septembra ob 2.30 uri na Koritnem pri Brežicah na gospodarskem posloju 79-letnega Martina Bukovinskega. Do požara je prišlo, ker je iz dotrajane svinjske peči s kotlom, v kateri so domačini kurili prejšnji dan, ognja pa niso do konca pogasili, padla žerjavica in zanetila žaganje. Gospodar je poskušal sam pogasiti, vendar je šele gasilcem z Velike Doline uspelo ustaviti ogenj. Zgorelo je celotno ostrešje gospodarskega posloja in dva velika prašiča. Materialna škoda znaša preko 200.000 SIT.

11. septembra je v popoldanskem urah prišlo do požara v prostorih osnovne šole Brestanica. Otroci, ki so bili v bližini šole, so opazili, da se kadi izza zaprtega okna enega od šolskih kabinov. Požar so pogasili gasilci GD Krško, istočasno pa je bilo ugotovljeno, da je vlomljeno v več pisarni šole in ukraden en osebni računalnik. Obstaja možnost, da so požar podtaknili vlomilci,

ogonj pa je poškodoval omare in strop kabineta.

Tudi 12. septembra je zagorelo v krški občini. Okoli 17. ure je prišlo do požara v stanovanjski hiši Jožefe Žabkar na Malem Trnu, ki je tega jutra zakurila štedilnik in nanj položila plato z orehi. Zaradi previsoke temperature se je plato vnel in ogenj se je začel širiti po kuhinji ter po ostalih prostorih. Pogasili so prostovoljni gasilci GD Veliki Trn in gasilci PGE Krško.

Prometne nesreče

V obdobju od 1. do 12. 9. 1993 se je na področju Posavja zgodilo pet težjih prometnih nesreč. Ena oseba se je smrtno ponesrečila, 4 osebe so bile hudo telesno poškodovane in 4 lažje. V tem času je za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila 24. 8. 1993 na regionalni cesti Krško-Brežice, umrla tudi sopotnica na motornem kolesu, 22-letna Helena F. iz Krškega. Dragutin B. iz Samobora se je 10. septembra vozil iz smeri Brežic proti Dobovi. Blizu naselja Dobova je nenadoma zapeljal v levo na travnato bankino in nato v kuruzo. Voznik je umrl, vzrok smrti pa bo pojasnila šele obdukcija.

(Kroniko pripravila B. Bjegović)

SPORT-REKREACIJA

Začetek dolgoletnega sodelovanja

Sponzorska pogodba med Natašo Bokal in Novotehno

Za začetek sodelovanja je Novotehna na posebni slovesnosti v Krškem naši vrhunski smučarki podarila avtomobil Citroen ZX.

Krško, avgusta – Za doseganje vrhunskih športnih rezultatov je potrebno ob naravnem talentu vložiti še veliko truda. In ker vse to veliko stane, so zagotovljena finančna sredstva eden od faktorjev uspeha posameznega športnika. Še posebej je težko zagotoviti finančna sredstva športnikom, ki samostojno trenirajo tako kot naša vrhunska alpska smučarka Nataša Bokal. Zato je zanjo podpis sponzorske pogodbe z novomeško Novotehno toliko bolj pomemben.

Ob podpisu sponzorske pogodbe je generalni direktor Novotehne Niko Goleša izročil Nataši Bokal ključke Cimosove-

ga citroena ZX. S tem naj bi v Novotehni začeli urediti program podpore slovenskemu vrhunskemu športu. V Novotehni so prepričani, da se bo Nataša po poškodbi vrnila med najboljše svetovne smučarke in da bodo po dveh letih obnovili sponzorsko pogodbo.

Po poškodbi na lanskeoletnem smuku v ZDA se niso uredili Natašini načrti, da bi dosegla sam svetovni vrh. Toda pred nami je olimpijsko leto in po besedah njenega trenerja Jožeta Drobniča so vse moči usmerjene na njeno pripravo na slalom in veleslalom v naslednji sezoni. Kot je še

povedal trener Drobnič, trenutno Nataša zaostaja v treningih za kakih deset dni in je okoli 20 odstotkov slabše pripravljena kot lani. Vse to nameravajo nadoknaditi tako, da bo vrhunsko formo dosegla v času olimpijskih iger. Kar zadeva financiranje celotnega programa priprav Nataše Bokal, je njen trener povedal, da so morali najeti kredit za začetek treningov. Zato je za njo dobrodošla pomoč, kakršno ji je ponudila Novotehna. Nataša pa je poudarila, da si bo prizadevala doseči čim boljše rezultate in tako upravičiti zaupanje svojega sponzorja. **(B. Bjegović)**

Nataša Bokal stoji v prvi vrsti ob direktorju Novotehne, Niku Goleši, v družbi krških speedwajskih delavcev in zmagovalcev nedeljske dirke, 15. avgusta 1993.

Avto-moto šport

Velika nagrada Brežic Stojanu Pirjevcu

Dirkač West Olimpije je bil razred zase. Sledil mu je edino klubski tovariš Božič. Avtomobil Toma Stauta v razredu Daihatsu so odpeljali na dodatni tehnični pregled.

Cerklje, 21. in 22. avgusta

– Po več kot dvehletnem mirovanju je steza vojaškega letališča v soboto in nedeljo spet zaživela. Pionirski korak, ki ga je naredilo Avto-moto društvo Promotor team Brežice je v celoti uspel. Cestno hitrostna dirka za VN Brežice je opravila pričakovanja avtomobilisti so bili navdušeni nad možnostmi improviziranega dirkališča na vojaškem letališču.

V prvi dirki je prepričljivo zmagal Stojan Pirjavec. Praktično od začetka do konca ni imel pravega nasprotnika. Dosegel je povprečno hitrost 125 km/h in dobrih 40 sek. naskoka pred drugouvrščenim Božičem. V drugi dirki sta omenjena tekmovalca vozila dokaj izenačeno. V enem trenutku se je Božiču uspelo prebiti na prvo mesto, vendar je na tej poziciji odpeljal samo en krog. V razredu Daihatsu je domačin iz Gorice Tomo Staut tako prepričljivo zmagal, da so se konkurenti prito-

žili in njegov avtomobil je bil takoj po dirki odpeljan v Ljubljano na dodatni tehnični pregled.

Rezultati. Generalna razvrstitev, prva dirka: 1. Pirjavec (BMW M3), 2. Božič (BMW M3), 3. Grum (Lancia). Druga dirka: 1. Pirjavec, 2. Božič, 3. Grum. Razvrstitev za veliko nagrado Brežic: 1. Pir-

jevec, 2. Božič, 3. Grum. Pokal Daihatsu: 1. Staut, 2. Holyinski, 3. Brezavšek.

Na vprašanje, kaj misli o Cerkljah kot bodočem centru avto-moto športa v Sloveniji, je zmagovalec za pokal Daihatsu Tomo Staut povedal: "Osebnostno menim, da ima letališče Cerklje velike možnosti postati center slovenskega avto-moto športa. Steza je ob manjših korekcijah lahko idealna, manjkajo pa spremljajoči objekti. Menim, da bi se sredstva, ki bi jih vložili v izgradnjo teh objektov, hitro povrnila."

Iz najnovejših sporočil smo izvedeli, da je bilo s avtomobilom T. Stauta vse OK. **(PILIP)**

Božič, Pirjavec in Grum na stopnicah za zmagovalce (Foto: PILIP)

Kolesarstvo

Velika nagrada Savaprojekta Melanšku

Leskovec pri Krškem, 5. septembra – KD Savaprojekt iz Krškega je na krožni stezi Leskovec-Senuse-Golek-Leskovec organiziral kolesarsko tekmovalstvo za veliko nagrado Savaprojekta, ki je stelo tudi za pokal Slovenije. Nastopilo je 251 kolesarjev iz vseh slovenskih klubov. Med člani je zmagal Iztok Melanšek in osvojil motorno kolo. Med mladinci je nagrado gorsko kolo dobil Murn iz Krke.

Rezultati. Člani (100,8

km): 1. Melanšek (Celje) 03:01:51, 2. Papež (Krka) 03:01:51, 3. Šmerc (Rog) 03:01:51; st. mladinci (67,2 km): 1. Murn (Krka) 01:59:25, 2. Filip (Krka) 01:59:25, 3. Hauptman (Rog) 2:00:06; ml. mladinci (44,8 km): 1. Valjevec (Sava) 01:22:18, 2. Derganc (Krka) 01:25:01, 3. Kelner (Ptuj) 01:25:01; dečki A (22,4 km): 1. Mrvar (Rog) 0:42:39, 2. Ribič (Krka) 0:43:07, 3. Šušmelj (Sivi Caven) 0:43:09; dečki B

(11,2 km): 1. Krevs (Lenart) 0:23:19, 2. Vrščaj (Črnomelj) 0:24:24, 3. Logar (Krka) 0:24:27.

Med domačimi uvrstitvami naj najprej omenimo tudi 4. mesto Igorja Kranjca, ki vozi za ekipo Celja v članski konkurenci. V konkurenci st. mladincev je David Dremelj (Savaprojekt) osvojil 18. mesto. Jože Stopar iz Master Teama je osvojil 18. mesto v kategoriji ml. mladincev. Visoko sesto mesto med dečki A je zavzel Uroš Dular iz Savaprojekta, medtem ko je med dečki B 5. mesto zasedel Igor Abram, član Master Teama. **(PILIP)**

Otvoritev nogometne sezone v Krškem Pomerili so se Novomeščani in Krapinci

Krško – V okviru priprav za novo nogometno sezono je novomeški prvoligaš Elan Studio D v Krškem na stadionu M. Gubca julija gostil ekipo Zagorca iz Krapine. Zanimivo in na trenutke kvalitetno nogometno predstavo si je ogledalo približno 100 ljubiteljev nogometa v Krškem.

Dvoboj NK Elan Studio D – NK Zagorec se je končal neodločeno, z 1 : 1 (1 : 1). Sodili so Kuzmanović, Soldat, Polektor (vsi iz Krškega). Na začetku tekme je presing Novomeščanov je obrodil že v 11. minuti lep gol Bracovica. Sledila je lepa in kombinatorna igra obeh ekip na sredini igrišča. Gostje iz Hrvaške so se počasi odprli in začeli nevarno ogrožati domačega vratarja. Iz ene takih akcij so v 31. minuti izenačili. Strelec je bil Mužar v

trenutku, ko se je sam prebil pred novomeškega vratarja. V tem delu igre so se izkazali vratar Gorican ter Kamenčki in Mužar iz Krapine ter Bracovic, Mesojedec in Arnautović iz ekipe N. mesta. V drugem polčasu sta trenerja obeh ekip uvedla v igro rezervne igralce in igra je izgubila na kvaliteti, rezultat pa je ostal nespremenjen.

Organizacijo tekme je prevzel NK Krško na čelu s prizadevnim predsednikom g. Vincom Pircem. S tem se je enkrat pokazalo dobro sodelovanje med krškim in novomeškim klubom. Za Novomeščane trenutno nastopajo trije nogometaši iz Krškega. Rožman je v prvi postavi, medtem ko se za ta status še bori Brolih in Pirc.

(PILIP)

Mali nogomet Uspešen start Krčanov

V prvem kolu MNZ Celje so vse tri krške selekcije startale z zmago. Najbolj prepričljivi so bili mlajši pionirji.

Žalec, Krško, 5. septembra – Dvoboj Žalec – Krško na dveh tirih se je končal s polnim zadetkom Krčanov. Mlajši pionirji so z rezultatom 5 : 0 (1 : 0) premagali svoje gostitelje. Strelci so bili: Šetinc dvakrat, Rusić dvakrat in Mavsar. Starejši pionirji so po težki in trdi tekmi v dežju zmagali z rezultatom 1 : 0 (0 : 0) z zadetkom Mujakića iz enajstmetrovke.

Kadeti NK Krško so tudi začeli z zmago. Za nasprotnika so imeli zelo močno ekipo Odreda s Kozjanskega. Prava prvenstvena tekma po težkem in mokrem igrišču je bila odločena v drugem polčasu. Strelci za Krčane so bili: Zorko, Bolha, Dvorančič in Cerovec. **(PILIP)**

Nogomet Krški kadeti izgubili

Šoštanj, 8. septembra – V okviru drugega kola jesenskega dela prvenstva v MNZ Celje v kadetski konkurenci naši mladi nogometaši niso uspeli v Šoštanju. Tamkajšnji Usnjar jih je premagal z rezultatom 2:0. Naši fantje kljub porazu niso razočarali. Po igri so zaslužili najmanj eno točko. **(PILIP)**

Speedway

Nepričakovana zmaga Italijanov

Krško, 15. avgusta – V tekmovalstvu za srednjeevropski pokal je ekipa Italije nepričakovano premagala slovensko reprezentanco z rezultatom 56 : 52. Približno 3000 ljubiteljev speedwaya, zbranih na stadionu Matije Gubca, je zalostnih zapustilo tribune krškega stadiona. Najboljša v gostujočem moštvo sta bila Salvatelli in Majda, ki sta skupno prispevala 36 točk. Najuspešnejši slovenski reprezentant je bil "naturalizirani" ljubljanski Krešo Omerzel, ki je zbral 14 točk.

Na dan ko naši alpski smučarji Nataša Bokal izročili avtomobil Citroen ZX, darilo novomeške Novotehne, ki je bila pokroviteljica dirke. **(PILIP)**

Organizator dirke v Cerkljah je po julijski tiskovni konferenci novinarje povabil na dirkalno stezo. Lahko so si jo ogledali – iz drvečih dirkalnih avtomobilov – nato pa še opazovali mlado prvakinjo v kartingu Nino Jerančič pri poizkusni vožnji s formulo Ford. Levo: ob Nini stoji brežiški župan g. Oršanič. Na desni: zadnje priprave in dogovor z očetom. (Foto: I. K.)

Športni ribolov

V Kostanjevici bo državno prvenstvo ribičev

Kostanjeviška tekmovalna trasa je po ribah ena najbogatejših v Sloveniji.

Kostanjevica, 12. septembra – Na tiskovni konferenci, ki je bila to nedeljo v Kostanjevici, je predsednik Ribiške družine Kostanjevica Jože Zagorac povedal, da je večina del za državno prvenstvo v lovu rib s plovcem, ki bo 17., 18. in 19. septembra, že narejenih, tako tudi trasa, v katero so člani družine vložili kar 800 delovnih ur, v veliko pomoč pa so jim bili tudi ribiči iz Brežic in Krškega. Trasa je res odlična, saj je ena izmed najbogatejših z ribami v Sloveniji.

Na tem novourejenem prostoru pa je včeraj potekala

tudi prva tekma, in sicer Pokal Kostanjevice. Do državnega tekmovanja pa bo ta prostor, ki sega vse do Karla, zaprt.

Predstavil se je tudi glavni sponzor, IGNESTI iz Vicence – italijanska tovarna z vrhunsko ribiško opremo, ki jo je zastopala trgovina Panda iz Novega mesta. Povedali so, da je bilo Barona Giuliana težko prepričati za sponzorstvo pri nas, saj je pri njih še vedno prisotna vizija o vojni na našem območju. Ko pa so ga povabili na sestanek in ribolov v Kostanjevico, so odpadli vsi dvomi. (B. Colarič)

Memorial Jernejčka in Maksa

Na tekmovanju v spomin na ribiška čuvaja so med 16 ekipami imeli najboljši ulov organizatorji, RD Brestanica-Krško.

Mačkovci pri Brestanici, avgusta – Ribiška družina Brestanica-Krško je v začetku avgusta organizirala tekmovanje v lovu rib s plovcem. To je bil prvi Memorial Jernejčka in Maksa, posvečen spominu na dolgoletna gospodarja in čuvaja brestaniško-krške družine, predvsem pa velika ljubitelja narave. Vsakdo, ki je zahajal ob ribnike v Mačkovce pri Brestanici, se zagotovo spominja, kako sta z žvižganjem privabila sinitke, da so jima priletele na dlan po kosček oreha. Žal je bolezen in prezgodnja smrt obema preprečila, da bi še sedaj skrbela za svoje prijateljice živali in uživala v lepotah in miru ob ribniku.

Tekmovanja se je udeležilo 15 tričlanskih ekip iz slovenskih ribiških družen in ena ekipa iz sosednje Hrvaške kot gost. Zmagala je ekipa RD Brestanica-Krško I (Dušan Vučajnik, Zdravko Bregar, Egidij Knez) in tako osvojila prehodni pokal ter pokal v trajno last. Druga je bila ekipa RD Majšperk-Lešje in tretja ekipa RD Maribor. Posamezno je največ rib ulovil Peter Prosenjak iz RD Maribor, in sicer 4080 g, drugi je bil Dušan Vučajnik s 3690 g, tretji Drago Flis s 3120 g (oba Brestanica-Krško), četrti je bil Branko Novak iz RD Majšperk s 2960 g in peti Stane Kolman iz RD Brestanica-Krško.

Svoji pokojnih Jernejčka in Maksa, ki so jih organizatorji povabili na prireditev, so podelili pokale in priznanja, skupaj z delegacijo ribičev pa so odnesli na grobova šopke lokvanjev iz ribnika, ki sta jih oba pokojnika gojila in skrbno čuvala z vso ljubeznijo do lepe narave. (J. Vučajnik)

Pokal Kostanjevice

Zmaga Šoštanjčanov in Milana Fabjana iz Črnomlja

Brežičan J. Videnič je bil tretji med posamezniki.

Kostanjevica, 12. septembra – Kar 81 ribičev iz vse Slovenije se je v nedeljo zbralo na Pokalu Kostanjevice – tekmovanju v lovu rib s plovcem. Tekma je trajala tri ure. Zmagovalec je določila tehtnica, kajti katerega ribe so tehtale največ, je zmagal.

V ekipnem tekmovanju je zmagala Paka Šoštanj, 2. Trbovlje 1, 3. Lešje Majšperk, 4. Krško, 5. Hrastnik, 6. Breži-

ce ... Nastopilo je 24 moških in 3 ženske ekipe. Absolutni zmagovalec v posamični konkurenci pa je bil Milan Fabjan iz Črnomlja (6600 gramov), 2. Jože Šmejc iz Trbovelj (5920), odlični tretji pa je bil Brežičan Janko Videnič s 5040 grammi (na fotografiji desno; na levi je Jože Zagorac, predsednik RD Kostanjevica).

(Besedilo in fotografija: B. Colarič)

Gimnastika

Ustanovljen je Gimnastični klub RAIN

Brežice – Kot epilog nespo-

dva organa društva: izvršni odbor in nadzorni odbor. Potem je predsednik kluba predstavil strokovno trenerski kader kluba, finančni plan, kategorizacijo športnic, načrt treninga ter zadane cilje v sezoni 1993/94. Članske izkaznice so prejele telovadke kluba po vrstnem redu: Sandra Horžen, Tina Vareško, Nina Vareško, Vanja Rancinger in Marjanca Jurovič. Ustanovnemu občnemu zboru in novemu klubu je veliko uspeha zaželel g. Ciril Kolesnik, predsednik IS SO Brežice.

(PILIP)

Uspešna sezona kolesarjev Master team-a

Na začetku tega leta, ko se je v okviru Kolesarskega društva Master team formirala naša tekmovalna sekcija, je le malokdo vedel, da v Krškem delujeta dve kolesarski društvi. Začeli smo pravzaprav skoraj iz nič in v kratkem času smo uspeli formirati kvalitetno ekipo tekmovalcev v kategorijah dečkov A in B ter mlajših mladincev. Danes lahko s ponosom rečemo, da nas poznajo vsa kolesarska društva v Sloveniji.

Tekmovalna sekcija se je udeležila skoraj vseh tekmovanj in če upoštevamo, da je povprečno število prijavljenih tekmovalcev pri dečkih B preko 30, pri dečkih A pa preko 70, smo dosegli zavidljive rezultate. Naj navedemo le nekaj najboljših: Baza 20, 25. 4. 1993 – 13. Peter Sambol; Križe, 15. 5. – 8. Benjamin Divjak, 10. Aleš Podbršček; Bled, 9. 5. – 6. Aleš Podbršček, 10. Peter Sambol; Škofja Loka, 27. 5. – 3. Denis Gabrič; Novo mesto, 29. 5. – 6. Denis Gabrič, 8. Aleš Podbršček; Apače, 30. 5. – 3. Jože Stopar, 4. Anton Lužar, 6. Peter Sambol, 7. Igor

Abram; Orehovica, 10. 7. – 12. Anton Lužar; Lenart, 15. 8. – 4. Anton Lužar, 8. Jože Stopar, 8. Igor Abram; Državno prvenstvo, 20. 8. – 5. Igor Abram, 5. Aleš Podbršček; Ekipno prvenstvo, 22. 8. – 4. dečki B, 5. dečki A I. ekipa, 8. dečki A II. ekipa; Ljubljana, 4. 9. – 2. Igor Abram, 4. Anton Lužar; Triatlon v Dol. topličah, 4. 9. – 1. Gorazd Z. Divjak, 3. Luka Z. Divjak; Krško, 5. 9. 1993 – 5. Igor Abram, 14. Gorazd Z. Divjak, 18. Jože Stopar.

Kljub težavam smo svoj delovni program do sedaj izpolnili v celoti, planirano število članov pa smo celo presegli. Seveda pa smo znali našim tekmovalcem ponuditi tudi kaj drugega kot samo trening in tekmovanja. Poleg piknika v Karlicah smo avgusta organizirali petdnevne priprave v Logu pod Mangrtom, kjer so člani poleg vzponov na Predil in Vršič lahko uživali tudi v izletih in kopanju. Vzdušje v sekciji je tudi zato prijateljsko, člani z veseljem kolesarijo, mi pa se trudimo, da bi tako bilo tudi v bodoče.

Za tekmovalno sekcijo: Mag. Zdenka Zalokar-Divjak

Obisk v Pockingu je precej razočaral

V organizaciji je očitno marsikaj škripalo

Pocking, ZRN – Letošnji finale svetovnega prvenstva v speedwayu je bil v Pockingu in ker imajo krški speedwayski delavci s tem klubom tradicionalno dobre odnose, so se na julijski dirki v Krškem dogovorili za obisk na malo višji ravni. Z delegacijo kluba in občine je v goste odšel tudi krški pihalni orkester. Za pokritje potnih stroškov (dva avtobusa) je sredstva prispeval Urad Republike Slovenije za informiranje.

Krški glasbeniki so pripravili trojni program: za koncert, za koračnico in za promenado. Žal v Pockingu nobe-

na scena ni bila primerna za izvedbo koncerta, zato je marsikateri instrument potoval zaman. Je pa krški orkester kar nekajkrat nastopil na prostem, med drugim tudi v kampu speedwayskih navijačev, ki se tja zgrinjajo iz mnogih dežel. Imeli so tudi krajši nastop v Bad Füssingu, terminalnem zdravilišču visokega kakovostnega razreda, ter predvideni program na prizorišču svetovnega prvenstva. Poleg orkestra se je v Pocking odpravilo tudi za dva avtobusa krških ljubiteljev tega športa in glas ulice šepeta, da se je vsem godilo približno enako.

ŠAH

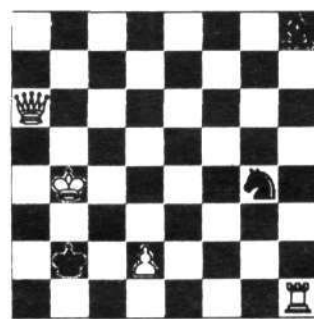
Največ točk je zbral A. Volčanšek

Zaključen je spomladanski krog reševanja šahovskih problemov. Za najuspešnejše tri reševalce so pripravljene praktične nagrade, razvrstitev pa je naslednja:

1. Aleš Volčanšek 18 t.
2. Doroteja Žnideršič 16 t.
3. Rade Cerovina 13 t.
4. Želimir Pavlovič 11 t.
5. Miško Sebanc 10 t.
6. Robi Volčanšek 5 t.
7. Boštjan Colarič 3 t.
7. Marjan Starc 3 t.
7. Razija Ahmatović 3t.
10. Tomaž Tomažin 2 t.
11. Matej Valentinčič 1 t.
11. Barbara Valentinčič 1 t.

Novi nalogi

Mat v dveh potezah
Beli: Kb4, Da6, Th1, d2.
Črni: Kb2, Lh8, Sg4.

ŠK Triglav Krško v novih prostorih

Krško, 27. avgusta – V novih prostorih ŠK Triglav Krško na CKŽ 12 je bil šahovski turnir, na katerem je sodelovalo 21 igralcev iz Brežic, Sevnice in Krškega. Na turnirju ni šlo za nagrade,

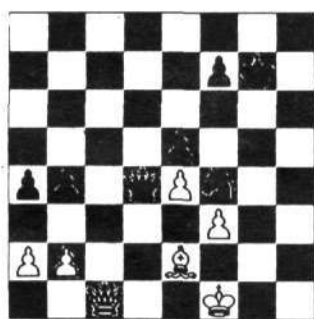
Priprave na prvo državno ligo

ŠK Triglav Krško bo letos nastopal v prvi ligi. Selektor je že določil možne kandidate za sestavo ekipe. Člani: 1. Zvonimir Meštrovič, 2. Toni Kos, 3. Hilimija Ahmatović, 4. Marjan Božič, 5. Andrej Cerjak, 6. Aleš Volčanšek, 7. Tomaž Žnideršič, 8. Vlado Rokvič, 9. Jože Volčanšek, 10. Ivan Levičar. Članice: 1. Smiljana Jurečič, 2. Ingrid Mihelič. Mladinci: 1. Andrej Grlic, 2. Robi Volčanšek, 3. Želimir Pavlovič. Tekmovanje se bo začelo 26. 9. 1993 v Dobrni. V prvem kolu se bodo Krščani pomerili s prvim favoritom – Kovinarjem iz Maribora.

(B. C.)

Črni na potezi zmaga (dvojni udar)

Beli: Kf1, Dc1, Le2, a2, b2, e4, f3.
Črni: Kg7, Dd4, Sf4, a4, b4, e5, f7.

Brežiški nogometni klub SVOBODA

Ustanovljen je bil leta 1919 in od takrat naprej deluje neprekinjeno. V zadnjih dveh letih so intenzivirali načrtno delo in si s strokovnostjo zagotovili udeležbo petih selekcij v ligi A: mlajše in starejše pionirje, starejše kadete in člane v medobčinski ligi Celje, mladince v drugi slovenski ligi. Že lani so si zastavili za cilj osvojitve prvega mesta in so ga tudi dosegli, čeprav so s Šentjurjem igrali t. i. majsterico. V kvalifikacijah za vstop v tretjo ligo so premagali prekmurski Sih, ambicije pa jih vodijo na najvišjo raven. Če je možno, tudi v mednarodni nogometni prostor.

V letu 92 so dobili le manjši del od 80.000 potrebnih DEM iz proračuna, ostalo so zbrali pri sponzorjih. Letos so stroški znatno višji, zato jim bo občinski proračun primaknil 20.000 DEM, pri sponzorjih pa morajo zbrati dvakrat več kot lani. Ivan Kapušin zatrjuje, da kljub težavam uspevajo poravnati vse obveznosti. Zato so eno redkih športnih družen v Sloveniji, katerih naročilnico sprejemajo vseh povsod. Seveda se zavedajo, da si uspeha, pridobljenega z nekajletnim trudom, ne smejo zapraviti, zato posvečajo veliko skrb financam. Glavni sponzor kluba je AFP Dobova, imajo pa še manjše sponzorje v brežiški občini in v Sloveniji.

Jeseni bo člansko ekipo vodil dalje trener Viktor Maurer, je pa Kapušin pohvalil tudi igralce, ki disciplinirano uresničujejo svoje obveznosti. (Branka Hudina).

Rok Rostohar – mali Jurij Vega

Ob koncu minulega šolskega leta je bil najboljši matematik v Sloveniji med sedmošolci.

Rok je doma z Goleka pri Krškem, kjer svež zrak očitno dobro vpliva na možgane. Star je 14 let. V prostem času najraje sedi za osebim računalnikom in se vozi s kolesom. Za zdaj se je odločil, da bo šolanje nadaljeval na brežiški gimnaziji, za naprej pa še ne ve. V šoli mu gre zelo dobro, saj je odličnjak, pravi pa, da bi z urnika najprej zbrisal predmet slovenski jezik, najljubša pa mu je seveda - matematika.

Tekmovati je začel že v šestem razredu in zmagal na šolskem in nato še na občinskem tekmovanju. Državnega prvenstva pa žal ni bilo.

Zato pa je svoje znanje pokazal naslednje leto, ko je po zmagah na šolskem ter občinskem prvenstvu osvojil še naslov državnega prvaka v Novem mestu, kjer je bilo tekmovanje konec junija letos. Rok ni le dober, ampak tudi hiter matematik, saj je osvojil vse možne točke, prav toliko pa jih je imel tudi dru-

gouvršeni. Zato je o zmagovalcu odločila hitrost, kajti kdor je prej končal, je zmagal. K uspehu sta pripomogla tudi učitelja Mia Tomažin, ki ga uči v rednem programu, in Jože Ban, ki je imel dodatni pouk. Letos obiskuje osmi razred OŠ Jurija Dalmatina in pravi, da bo poizkusil uspeh ponoviti. Vso srečo! (Boštjan Colarič)

Počitnice še drugače

Mednarodni knjižni kviz v Sevnici

Največ sodelujočih je bilo iz Boštjanja.

Letos so lahko mladi bralci občinskih knjižnic že drugič sodelovali v mednarodnem knjižnem kvizu. Lanski je bil povezan z velikimi odkritji, letošnji pa nosi naslov Knjige gradijo mostove. Organizatorji iz Zveze prijateljev mladine so izbrali tak naslov, ker so želeli mladim povedati, da kdor bere, veliko izve o drugih ljudeh, deželah, njihovih običajih, s tem pa tudi bolje razume, kaj se v drugih deželah dogaja, kaj drugi ljudje mislijo in čutijo. Torej je res, da knjige gradijo mostove med ljudmi vsega sveta.

Občinska knjižnica Sevnica je poslala reševalne pole na vse

osnovne šole v sevniki občini. Najbolj so se odzvali mladi bralci na OŠ Boštanj. Večina sodelujočih otrok je reševala kviz med počitnicami v občinski knjižnici.

4. septembra je bilo v občinski knjižnici v Sevnici občinsko zvebanje. Prva nagrada je udeležba na zaključni prireditvi 17. septembra v Ljubljani, dobitnica pa je Martina Plevnik iz Sevnice. Izžrebali so še 24 praktičnih nagrad. Po zvebanju so se vsi sodelujoči malo posladkali in si ogledali slovenski otroški film. Sponzor prireditve je bila Zavarovalnica Tilia, ki je omogočila praktične nagrade in pogostitev otrok. (Albert Felician)

Krški šolarji med počitnicami

Pet taborniških dni v Dolenjskih Toplicah

Zapolnili so jih z učenjem o naravi, športom in družabnimi dejavnostmi.

Dolenjske Toplice, avgusta – Od 18. do 22. tega meseca so tu taborili otroci iz osnovnih šol Podbočje, Raka, Koprivnica, Kostanjevica in Leskovec. Ob pomoči svojih vodnikov, ki so drugače učitelji v omenjenih šolah, so na izviran način spoznavali naravo in se učili sožitja z njo. Vodniki so jih na sproščen način usmerjali na varstvo okolja, spoznavanje zdravilnih rastlin in naravnih pojavov. Ob tem so se ukvarjali še z vrsto športnih aktivnosti od plavanja, veslanja, lokostrelstva, streljanja, tenisa do borilnih veščin. Učili so se tudi taborniških spretnosti. Za starejšo skupino otrok so organizirali 15 kilometrov dolg pohod v Kočevski Rog, kje so prespali v koči v naravi, medtem ko je mlajša skupina to noč imela v taboru alarm za nevarnost in so se morali evakuirati na drugo lokacijo.

Vsak večer je bilo organizirano družabno življenje. Obiskali so jih člani krške plesne skupine, potapljali krškega potapljškega kluba in predstavniki Taborniške zveze Slovenije. Žal je odpadel obisk Big Banda Videm zaradi bolezni člana.

Taborjenje so finančno in materialno podprli SO Krško, NEK Krško, Zavarovalnica Triglav Krško, Inplet Sevnica, Labod Krško, Učni center Cerklje, Papirni Krško, Imperial Krško, Marjan Geršak Krško in Zveza prijateljev mladine Novo mesto, ki jim je posodila šotore za letošnje taborjenje. Organizatorji upajo, da bodo za naslednje taborjenje že nabavili lastno opremo, če bo seveda več razumevanja v občini. (B. Bjegović)

KONCERT VLADA KRESLINA

Sevnica, avgusta – Na sevniskem grajskem dvorišču je bil v okviru poletnih prireditev koncert Vlada Kreslina. Po številni in raznovrstni (predvsem v generacijskem smislu) publiki sodeč bi lahko rekli, da je šlo za koncert, namenjen vsem od najmlajših do tistih "starih rokerjev".

Toda ta koncert je bil je še nekaj bistveno več. Vlado Kreslin je izvedel program, ki ga običajno izvaja skupaj z Beltiško bando. V preprostem oblačilu in z očmi, uprtimi v neskončnost, je majhen

cvet Prekmurja pel iz dna duše in pljuč. Kreslin je zanosno "cufal" strune, poslušalci pa so že po nekaj pesmih živeli z njegovo glasbo in z napevi ali ploskanjem dajali koncertu tempo in polno razpoloženje. Publika je ta večer spoznala pristna čustva. Našli so jih tako v prekmurskih narodnih Venci bejli ali Marko skače, kakor tudi v pravi rock skladbi Satisfaction (Rolling Stones) ali otožni My way.

Po dveh urah neumomega igranja je koncert dosegel svoj vrhunec. Takšen je Vlado. Sam je po koncertu dejal, da ljudi noče goljufati. Hoče jim dati tisto, kar bi ljudje radi od njega, in jim daje tisto, kar z njim na koncertu čutijo. Danes je resnično malo takih glasbenikov. Koncerta dejansko ni bilo konec. Odhajajoči obiskovalci so ga nosili s sabo domov, za precej obiskovalcev se je dejansko končal šele v zgodnjih jutranjih urah ob grajskem vodnjaku in seveda ob zvokih Vladovih malih orglic. To je bil koncert, ki ni nikoli do kraja izpet oziroma, če si sposodimo misel, ki jo je na ovitku CD plošče Vlada Kreslina in Beltiške bande "Spominčice" napisal Miško Baranja: Muzika ma začetek, samo končeka nema.

Albert Felician

Večer opernih arij

V Brežicah so nastopili mariborski glasbeniki

Večinoma dobro znane operne skladbe je v slavnostni dvorani brežiškega gradu poslušalo okoli 250 obiskovalcev.

Brežice, 4. septembra – Društvo glasbenih umetnikov Maribor in Radio Posavje – Studio Brežice sta v soboto, 4. septembra v slavnostni dvorani Posavskega muzeja Brežice organizirala večer opernih arij. Nastopili so Majda Švagan – alt, Vinko Paic – tenor in Ivica Trubič – bas, na klavirju pa jih je spremljal Robert Mracsek. Program petnajstih opernih arij zvečinoma italijanskih skladateljev je privabil okoli 250 obiskovalcev. Dober vtis je s svojim nastopom pustil basist Trubič, nastopa tenorista

Paica in altistke Švaganove pa sta bila precej bolj blesta. Kljub temu so zelo znane arije, kot npr. Habanera Carmen iz opere Carmen in Kancona vojvode iz opere Rigoletto, kar navdušile občinstvo. Čeprav je koncert skupaj z odmorom trajal manj kot uro in pol, je bilo v dvorani v drugem delu koncerta že kar nemirno in za poslušanje moteče vzdrušje. Morda smo nekateri od koncerta pričakovali več, vendar smo glede na redke tovrstne prilžnosti preživeli kar lep večer. (Aleksij Uličnik)

KONCERT ANSAMBLA PRO MUSICA TIBICINIA

Sevnica, 10. septembra – Zveza kulturnih organizacij Sevnica je ob zaključku grajskih poletnih prireditev v petek organizirala koncert ansambla PRO MUSICA TIBICINIA iz Maribora. Ansambl letos slavi že deseto obletnico delovanja. V Sevnici so se nam predstavili v naslednji sestavi: Marjeta Urbanc – sopran in alt blokflavta, Mirko Petrač – violina, Bojan Urbanc – bas blokflavta in Simon Robinson – orgle. Prav tako je kot gostja nastopila Svetlana Čursina – sopranistka mariborske opere.

Izvajali so predvsem renesančne in baročne skladbe. Koncert

je zelo lepo izzvenel, saj je bil tudi mojstrsko izveden. Člani ansambla so se v muziciranju izredno lepo ujeli, tako da smo lahko prislusnili res lepim zvokom iz njihovih instrumentov. Svojevrvsten vrhunec koncerta je bil ob dveh odpetih arijah sopranistke Svetlane Čursine, od katerih je bila skladba Ave verum za vse nas nepozabna.

Tako smo ob zaključku letošnjih grajskih poletnih prireditev doživeli še en lep glasbeni biser. Na koncertu nas je s svojim obiskom počastil tudi Stanko Jurgec – direktor mariborske opere.

Albert Felician

Kdo so kulturno-umetniška tolpa (KUT) GAS

Minilo je že skoraj leto dni od poslovnega koncerta "IMAGINE". Od te skupine pa so ostali štirje člani, ki igrajo v današnji, bolj množični zasedbi, in sicer Rudi Strnad (vokal, kitara, trobenta), Mitja Kuselj (bobni, pozavna), Aleš Suša (sax) in Peter Čepin (klavature). Prvi trije med njimi obiskujejo srednjo glasbeno šolo. Na prvem promocijskem koncertu v Domu Svobode Brestanica so z njimi nastopili tudi: Robi Pirc (sax, klarinet), ki prav tako obiskuje SG šolo, Metod Vodeb (bobni, različna tolkala), Boštjan Meh (trobenta, vokal), Sandi Bizjak (pozavna), Branko Žinko (sax), Zdenko Grubišič iz Brežic (bas kitara). Pri večjih nastopih jim pomaga tudi Leticija Jeboah iz Novega mesta (vokal), ki tudi obiskuje SG šolo in poje pri vokalni skupini Copa Cabana. Vsi ostali glasbeniki so Krčani.

Njihova glasbena pot se je pri večini začela v pihalnih orkestrih. Glasba, ki pa jo igrajo sedaj, zajema zvrsti soula, bluesa, jazza ter rocka. Njihovi idoli so James Brown, Joe Cocker... V svojem programu imajo kar petinideset skladb, ki so jih doslej predstavili tudi na drugem koncertu v Brestanici (na bazenu), na večernem cocktailu v KD Krško in na nastopu v Novi Gorici. Pravijo, da so se za takšno sestavo skupine (s pihalno sekcijo) odločili zato, ker pri nas v Sloveniji takšne skupine še ni, veliko pa jih je v svetu.

Fantje ne počivajo, pač pa pripravljajo tri lastne komade, katerih avtorja sta Aleš Suša in Rudi Strnad, teksti bodo izključno slovenski in jih piše Tamara Vonta.

Kmalu (22. 10. '93) čaka skupino tudi debitantski nastop v tujini, in sicer v Nemčiji – na Bavarskem. Na koncert bodo prišli ob pomoči župana Danila Sitarja, ki je svoje obvladane orgle dokazal tudi z bluesom na njihovem zadnjem koncertu v Brestanici. Uredil jih je nastop v Regensburgu, kjer bo na gospodarskem sejmu promoviral Slovenijo tudi skupina "GAS". Tja bodo odpotovali preko uredništva mladinske glasbe RTV Slovenija.

Po vrnitvi iz Nemčije bodo v Novem mestu posneli svoj prvi album, nato pa jih čaka še turneja po Sloveniji. (B. Colarič)

ŠOLA NI ŠALA

Otroštvo, kam bežiš? Sreča

Blažena leta nedolžnih otrok, al' ve ste minule brez težkih nadlog...

Samo tega se še spominjam od pesmice, ki mi jo je prepevala stara mama, ko sem bil še majhen. Bil sem njen drugi vnuk in je pazila name doma. Nikoli nisem bil v vrtcu ali kje pri sosedih. Dom in vsi ostali člani družine so mi pomagnili vse.

Sedaj sem dopolnil 15 let, še nekaj dni in konec osnovne šole bo tu. Zbogom, otroštvo – dober dan, skrb!

V ušesih mi zveni znana melodija. Tega se zavedam šele sedaj, ko je skoraj vsega konec. Kam so šla vsa ta leta? Seveda, če ti je lepo, ne misliš na to, kako čas beži. Vsako jutro so me prebudili, ko je bilo treba v šolo. Zajtrk je bil na mizi. Ko sem se vrnil, je čakalo kosilo. Za domačo nalogo so imeli skrb vsi domači, pa še tako je včasih nisem imel. Ves čas sem namreč mislil, da je to skrb drugih, da mi to samo nakladajo in težijo, ker me pač ne morejo videti brez dela. Ni in ni mi šlo v glavo, zakaj naj bi človek delal nekaj, kar mu ni všeč. Zakaj morata oče in mati vsak dan v službo, ko pa je toliko lepše, ko smo vsi doma. Skoraj igrice sem se naučil voziti traktor, mislil sem, da se mi ne more nič pripetiti.

Kakšne neumnosti bi šele počelnjal, ko me ne bi spremljala starša na vsakem koraku z budnimi očmi. Mislil sem že nekaj let, da sem velik. Sedaj, ko bom napravil prvi korak v svet, se komaj zavedam, da sem še mlad in da je še vse pred mano. Posloviti se bo treba od brezskrbnih dni. Sedaj vem, da se moram učiti zase, ne za starše in ne za učitelje. Kar znaš, to veš, je star, a dober pregovor. Vredno ga je upoštevati, pljuniti v roke in živeti naprej.

Posloviti se od otroštva ni lahko, ampak kar moraš, pravijo, da ni težko.

Jurij Krivec, osmošolec 1992/93, OŠ Koprivnica

ENO URO JE DOVOLJ

Če sedijo otroci predolgo pred televizorjem, potem so običajno nezbrani, brez volje, omahljivi ali napadalni, imajo motorične motnje in nemir, ali pa tudi težko mislijo.

Priporočljivo je, da otroci niso pred televizorji več kot eno uro.

Kaj je sreča?

So to lepe besede?

Je to hrepenenje?

Čustev kipenje...?

Veseli, da spoznaš pot do ljubljenega srca.

To je sreča!

Darja Pribošek, OŠ Arčiče

Nekaj je

Gledam v nebo.

Prazno je ..., nobenih zvezd.

V daljavi mesec sijaj,

vse okrog pusto je.

Pa vendar je v zraku nekaj romantičnega,

zapeljivega ...

Nosi me, nosi ...

Kam?

... V sanje.

Tjaša Penev, OŠ Arčiče

Naša šola

Naša šola je velika,

pestra njena je oblika.

V šolski klopi mi sedimo

in modrosti se učimo.

Ko pa zvonec zazvoni,

stečemo iz razreda vsi.

Jurij Dreo, OŠ J. Dalmatina, Krško

Jesen

Vihravo prišla je v deželo

stara gospa Jesen.

Plašč svoj razgrnila,

nam veselje zagrenila.

Počitnic zdaj res konec je,

saj z njo se šola odprla je.

Gozd se v barve pisane odel,

vinograd, sadovnjak je dozorel.

Urno v to bogastvo pohitimo,

si sadov jesenskih nabavimo.

Kašče, shrambe polne so, kleti,

zime se nihče več ne boji.

Asima Abazović, OŠ J. Dalmatina, Krško

Ker predolgo sedijo negibno pred aparatom, je njihov nagon za gibanje potisnjen. Če pa poleg tega gledanega ne morejo "prebaviti", pride do notranje napetosti in agresivni obliki, ne da bi otrok to hotel. Dobro je, če se starši s svojimi otroki več igrata. Igra na prostem je boljša za zdravje kot pa nepremično čepenje pred televizorjem. (Pripravil O. Lovrenčič)

20 let ansambla Tonija Hervola

Glasbena skupina Tonija Hervola iz Bukoška pri Brežicah je proslavila 20. obletnico svojega uspešnega nastopanja po Sloveniji in med našimi ljudmi po svetu. Koncert so organizirali v nedeljo, 29. avgusta v prostorih, ki jih družina Hervol sicer namenja svoji lastni dejavnosti, kmečkemu turizmu v Bukošku. Na prireditvi je slavljenec povabil tudi osebnega prijatelja Slavka Avsenika ter njegov pomlajeni ansambl »Avseniki«. Žal gostov zaradi grdega vremena ni bilo. Kljub temu so Hervolovi fantje, ob sodelovanju Andreja Pinteriča, vse zbrane prijetno zabavali do jutranjih ur. (B. Hudina)

Rešitev cestne problematike v Sloveniji:

Križ je treba spremeniti v obroč

Julija so se v Celju sestali predstavniki štajerskih, gorenjskih, dolenskih in belokranjskih občin. Sestanek sta sklicala kranjski in celjski župan, barve Posavja sta zastopala predstavnika iz Brežic in Sevnice. Govorili so o načrtu prometne povezave v slovenskem prostoru, torej o pocenitvi gradnje avtocest med Sentiljem in Koprom ter med Novo Gorico in Lendavo.

Predlagatelju dokumenta, slovenskemu ministrstvu za promet in zveze, so predlagali nekaj svojih zamisli. Avtoceste naj bi gradili po vzhodni strani Ljubljane (Malence-Sentjakob-Blagovica). Vrnili naj bi se k prvotni povezavi Blagovica-Vodice, ker promet iz Štajerske teče proti jugu (Koper, Italija), zahodu (Gorenjska, tunel, Zahodna Evropa), ne pa proti Dolenski. Enak cilj (povezava Kopra z Lendavo in Sentiljem) je možno doseči s približno polovico manjšimi stroški in z dodatnim učinkom. Ta bi bil v povezavi vzhoda z zahodom in večji izkoriščenosti karavanškega predora. Hkrati bi obe slovenski letališči povezali z ravno linijo.

Udeleženci sestanka predlagajo, naj Slovenika poteka po že predvideni trasi preko Trojan, ki jih bo pre-

magala z dvema manjšima predoroma in se povezala z Zasavjem (Zagorje-Trbovlje). Menijo, da bi bila vsaka druga gradnja neracionalna in odveč.

Odcep s Slovenike proti Brežicam in Krškemu naj bi bil pri Dramljah. S tem bi rešili star mednarodni problem, Phyrnsko avtocesto, ki bi bila do Zagreba 10 km daljša. Povezali bi tudi Štajersko, Prekmurje in Koroško z Dolensko (Novo mesto) in Krškim poljem. Predlagatelji menijo, da gre za vitalen slovenski prostor na vzhodu, ki obsega polovico našega prebivalstva in ki bi mu tako omogočil ponoven gospodarski razvoj. S takim obročem avtocest in ostalimi cestami bi smiselno povezali celoten slovenski prostor in zagotovili gospodarno obremenitev celotnega omre-

žja avtocest. Za uresničitev predloga bi si morali ob osnovnem viru (benzinski tolar) zagotoviti tudi dodatnega. Uresničitev tega načrta zagotavlja državi vrsto dodatnih sinergijskih učinkov, ki morajo odtehtati morebitne pomisleke. Ob tej rešitvi ostajajo interesi ljubljane interesi lokalnega značaja, predlagana rešitev pa bi najhitreje povezala že zgrajene dele avtocest in ponovno postavila interese slovenske države pred interese nekdanje Jugoslavije. V ta koncept sodi tudi predlog korekcije izgradnje Osimske ceste, kjer naj bi proti Novi Gorici, poleg že predvidenih avtocest do Trsta, zadostovala sodobna magistralna cesta.

S tem predlogom se bodo morali spopasti poslanci državnega zbora.

B. Hudina

LEICO SI JE "IZMISLIL" OSKAR BARNACK PRED OSEMDESETIMI LETI

Oskar Barnack si je v mladosti želel postati slikar. Namesto tega je postal finomehanik in fotografiji je dal pred 80 leti popolnoma nov tip kamere – maloslikovno kamero s formatom 24 X 36 mm. Njegova konstrukcija je prišla v zgodovino fotografije in je služila kot prototip kamere generacij profesionalcev in amaterjev.

Barnack se je rodil 1. novem-

bra 1879 v Lynowu na Brandenburškem. Šel je v uk za mehanika k mojstru za astronomske aparature. Enaintrideset let star je stopil v službo k firmi Ernst Leitz v Wetzlarju, kjer so izdelovali mikroskope in aparature za merilno tehniko. V tem podjetju je vodil razvojni oddelek za optiko. Za poskuse osvetlitve za snemanje na kinofilmu je potreboval pomožno napravo za ugotavljanje časa osvetlitve 1/40 sekunde. Ugotovil je, da že relativ-

no finoiznat film 35 mm daje kar uporabne povečave do formata razglednice. Ta ugotovitev je Barnacka vzbudila, da bi uresničil svojo davno željo: konstruirati ročno fotokamero, saj je takratna kamera bila okorna, težka, na plošče formata 13 x 18 cm in potrebovala je stojalo. Svojo idejo je začel uresničevati. V njegovi delovni sobi ni bilo risalne deske niti načrtov, marveč

Zaradi vojne pa se je serijska proizvodnja tega tipa kamere pričela šele leta 1924. Da bi testiral trg, je Leitz naročil ročno izdelavo 31 kamer, označenih s številkami od 100 do 130, in jih dal na voljo profesionalnim fotoreporterjem. Ta serija je bila ocenjena negativno, predvsem zato, ker ni bilo izkušnje pri obdelavi malih negativov. Toda kljub nasprotovanju strokovnjakov v sami firmi je Leitz sam odločil, da naj se Barnackova kamera izdeluje. Trgovski naziv Leica (za Leitz Camera) je bil prijavljen kot blagovna znamka. Na velesejmu v Leipzigu 1925 je bila predstavljena javnosti prva serija in v istem letu je bilo prodanih že 1000 kosov te kamere. Z izboljšavami pod vodstvom Barnacka je kmalu nastal univerzalni sistem kamere, ki je postal pod imenom Leica svetovno znan.

Zaradi gospodarskih sprememb po drugi svetovni vojni in močne konkurence z Daljnega vzhoda se firma Leitz krepko spoprijela z velikimi težavami in dokazala, da je njena brezhibna optika, precizna mehanika in premišljena elektronika dala po osmih desetletjih razvoja optimalno mali "veliki" čudež. In vse to iz veselja do ustvarjanja finomehanika Barnacka daljnega leta 1913. Oskar Barnack je umrl 16. januarja 1936, star 57 let.

Po nemškem izvirniku pripravil

Olaf Lovrenčič

imel le medeninate dele, vijake in orodje in zamislil o mali kameri je bila v začetku le njegov zasebni, intimni hobby.

Prve posnetke je naredil 2. avgusta 1914 ob mobilizaciji v prvi svetovni vojni. Še v istem letu je naredil tudi prve posnetke iz zraka, ko je letel s zeppelinom. Drugo ročno izdelano Leico je vzel lastnik firme Ernst Leitz že spomladi 1914 na svoje potovanje v Ameriko. Iz previdnosti je kamero še istega leta patentiral.

INDOK CENTER	ŠPORTNA PANOGA	PUSČAVA NA SEVERU CILA	MERSKA ENOTA ZA TEŽO	NAPLACILO NADAV	LEVIČAR IVAN	OGLAS V ČASOPISU	REKA NA NORVE- ŠKEM	ŽENSKO IME	SLOVEN VOJSKA	DOOBRI- TEV, PRI- TRDITEV
POGOST- NOST RO- JSTEV										
ZDRAVNIK ZA UHO IN GRLO										
AFRIŠKA DRŽAVA					LEKTA ALEJA MILICA RELIJA				POLMER KRŠKA TRGOVINA	
REKA V ŠPANIJI				AMERIKAN GENERAL STAN SLOVAN			TEŠUR ŽELEZNIŠKI			
MAKAR- SKA			ZRAK EDVARD STANIČ			IZVARNJA AVTOMOB BAKER				
POPRA- VLJANJE NAPAK										
VSE TIP- KE NA KLAVIRJU										PILIP

Posavsko gospodarstvo v prvem polletju 1993

Nobenih pozitivnih rezultatov, tudi izboljšanja ni videti

Obseg proizvodnje je padel v vseh treh občinah, torej letos prvič tudi v brežiški. Izguba je osemkrat višja od akumulacije in sedemkrat od bruto dobička.

Krško, avgusta – Iz analize razmer in poslovanja posavskega gospodarstva, ki je bila narejena na podlagi podatkov periodičnih obračunov 606 pravnih oseb (toliko jih je namreč obračun predložilo krški podružnici SDK v predpisnem roku), ni zaznati pozitivnih rezultatov. Prav tako ni nobenih indicij, da bi se stanje lahko izboljšalo do konca leta, so povedali na tiskovni konferenci predstavniki podružnice SDK v Krškem.

V letošnjem letu je vlada R Slovenije z ukrepi tekoče ekonomske politike želela slediti ciljem zagotavljanja stabilnih cen, presežka v bilanci tekočih transakcij, povečanja deviznih rezerv ter majhne zunanje zadolženosti. Ti cilji so delno doseženi za visoko ceno padanja bruto domačega produkta, padanja potrošnje in zaposlenosti ter vse slabše likvidnosti čedalje večjega števila podjetij z velikim številom zaposlenih. Te razmere so se odrazile tudi v rezultatih poslovanja posavskega gospodarstva. Če ne bi bilo moratorija na stečajne postopke, bi bilo do 31. julija že 53 posavskih podjetij s 1608 zaposlenimi v stečaju. Skupni poraščeni znesek njihove blokade je po stanju 31. 7. 1993 znašal 349 mio SIT.

Fizični obseg proizvodnje se je

zmanjšal v vseh treh posavskih občinah, in sicer v občini Brežice za 24,4 %, v občini Krško za 9,9 % in v občini Sevnica za 12,9 %. Letos je prvič po nekaj letih izkazan padec fizičnega obsega proizvodnje v občini Brežice.

Končni rezultat, izražen z bruto dobičkom oziroma akumulacijo na eni ter izgubo na drugi strani, je bil v gospodarstvu Posavja negativen, saj je bila izguba 8-krat višja od akumulacije oziroma 7-krat višja od bruto dobička. Najvišjo akumulacijo so ustvarila zasebna podjetja, v strukturi posavskega gospodarstva predstavljajo 86 %, vendar je bila tudi pri njih zelo nizka. V celotnem gospodarstvu Posavja je bila obračunana akumulacija v znesku 292 mio SIT in se iz obdobja v obdobje znižuje. Le 38 podjetij je izkazalo akumulacijo višjo od 1 mio SIT. Tako je le eno zasebno podjetje iz Brežic ustvarilo 70 % celotne akumulacije v občini.

Izgubo je v prvem polletju obračunalo 174 pravnih oseb ali 77 podjetij več kot pred enim letom, medtem ko se je vrednost izgube zvišala za 16,1 % in je znašala 2.359 mio SIT. Pri tem je izguba najbolj zrasla v gospodarstvu občine Brežice, kjer je bil dosežen več kot štirikraten porast. Večji del – 86,1 % celotne izgube so obračunala podjetja v

družbeni lasti.

Od celotne posavske izgube je je kar 82,7 % "pridelalo" gospodarstvo občine Krško, kjer je več kot polovico celotne izgube obračunala ena sama pravna oseba s področja elektrogospodarstva. Pri tem je treba omeniti, da v analizi niso bili zajeti podatki za krški Videm, ki je od 1. 4. 1993 v stečaju. Tekoča izguba krškega gospodarstva je bila 55-krat višja od akumulacije, v Sevnici 3-krat in v brežiškem gospodarstvu za slabo četrtino. Pri pravnih osebah, ki so izkazale izgubo, je bilo zaposleno več kot polovica (58,8 %) vseh zaposlenih v gospodarstvu Posavja.

Slabi rezultati poslovanja v prvem polletju letos so vplivali tudi na finančno stanje posavskega gospodarstva, ki ga odražajo podatki iz bilanc stanja podjetij. Delež stalnih sredstev v poslovnih sredstvih se je v globalu znižal (z 78,1 % na 72,2 %), istočasno pa se je povečal delež obratnih sredstev (z 21,8 % na 27,4 %). Zabeležen je padec deleža trajnega kapitala iz dolgoročnih virov, ob istočasnem povišanju deleža kratkoročnih obveznosti. Delež trajnega kapitala v poslovnih virih se je poslabšal tako, da je bilo konec junija s trajnim kapitalom pokritih 64,1 % stalnih sredstev. (B. Bječević)

Ocena ob zaključku pregleda

Jedrska elektrarna obratuje varno

Takšna je ocena strokovnjakov za pregled obratovalne varnosti (OSART).

Krško – Misija Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) je po tritedenskem pregledu NE Krško 22. julija zaključila delo. G. C. E. Moore, vodja skupine, in pomočnik vodje skupine G. J. P. Bemer sta na novinarski konferenci predstavila rezultate pregleda. OSART je mednarodna misija, ki omenjene preglede dela izključno na prošnjo vlade posamezne države. Tudi ta pregled je bil izvršen na prošnjo vlade RS in je nadaljevanje sodelovanja med IAEA in RS.

Mednarodni strokovnjaki so temeljito pregledali osem področij: vodenje, organizacijo in administracijo, izobraževanje in usposabljanje, obratovanje, vzdrževanje, tehnično podporo, radiološko zaščito, kemijo in planiranje ukrepov v primeru neizgode. Misija OSART ne opravlja finančnega pregleda niti pregleda projekta in tudi ne daje celovite ocene jedrske elektrarne, temveč zagotavlja deželni gostiteljici, upravnemu organu in elektrarni objektivno oceno stanja tistih področij, ki so pomembna za obratovalno varnost, glede na mednarodne standarde obratovanja.

Misija je ugotovila vrsto hvalovrednih odlik v programu NEK, kot npr.: NEK ima izobraženo in izkušeno vodstvo; ima močno skupino operaterjev, ki kažejo usrezen pristop glede varnosti in

vzdrževanja strogega nadzora nad aktivnostmi obratovanja in vzdrževanja; organizacija NEK jasno določa odgovornost in postopek za učinkovit nadzor nad aktivnostmi elektrarne; vodstvo NEK ima znanja in izkušnje in v veliki meri sledi mednarodnim izkušnjam; v NEK obstaja točen program nadzora vplivov na okolje in visoka motivacija za zaščito prebivalstva.

Skupina je tudi oblikovala predloge, ki so namenjeni za vzpodbujanje vodstva in osebja NEK k preučevanju načinov za izboljšanje že obstoječih programov in še učinkovitejšo obratovanje. Predlogi vključujejo naslednje: zavezanost k varnosti naj bi bila še močnejša na področjih

varstva pri delu, protipožarne zaščite in ukrepov v primeru jedrske neizgode; samonadzorovanje in ocenjevanje aktivnosti NEK naj bi se izboljšalo z uvedbo nadzornega programa zagotovitve kakovosti, s spremljanjem učinkovitosti na različnih področjih, z natančnejšo uporabo tehnik analize temeljnih vzrokov in primerjanjem rezultatov z zunanjimi organizacijami; vse opažene pomanjkljivosti nakazujejo potrebo po povečani prisotnosti in vključenosti vodij v vsakdanje aktivnosti elektrarne; pojav finančnih problemov, ki se kažejo predvsem v prostih delovnih mestih in odvrta pogostost glavnega vodstva od drugih pomembnih aktivnosti elektrarne.

Misija OSART bo poročila o svojem delu posredovala vladi RS, čez 12–18 mesecev pa bo tej misiji sledila nova, ki bo ocenila uresničevanje predlogov te misije, ki je pravkar končala svoje delo.

(PILIP)

Prisegla je šesta generacija

Cerklje ob Krki, 20. avgusta – V 210. učnem centru TO Republike Slovenije je bilo ta dan še posebej svečano. Ob navzočnosti številnih staršev, svojcev in gostov so vojaki 6. generacije slovenske vojske svečano prisegli. Slavnostni govornik je bil g. Franc Žnidaršič, državni sekretar v obrambnem ministrstvu. (PILIP)

Rešitev križanke iz prejšnje številke

Geslo ob sliki: Kresna noč na Libni. Po vodoravnih vrstah: Libni, Vraz, brako, rake, teli, Ervin, EN, stanarina, Nin, Videm, Ante, arka, NK, Mali, Orop, ars, ČP, ozelot, natroliti, anoa, atol.

INFORMACIJE ZA OBRTHNIKE IN PODJETNIKE

Republika Slovenija
Ministrstvo za gospodarske dejavnosti

z namenom odpiranja novih možnosti za zaposlitev delavcev na področju proizvodnje rjavih premogov in v sodelovanju s strokovno skupino vlade Republike Slovenije za prestrukturiranje premogovnikov rjavega premoga

objavlja

NATEČAJ ZA PRIDOBIVANJE SREDSTEV za zaposlovanje delavcev v premogovništvu

I.

Sredstva za zaposlovanje delavcev v premogovništvu so namenjena spodbujanju gospodarskega razvoja tistih območij, ki se jim zaradi nujnega zmanjšanja proizvodnje rjavih premogov zmanjšujejo gospodarske možnosti, ter spodbujanju zaposlovanja presežnih delavcev Rudnikov rjavega premoga Slovenije Trbovlje v druge dejavnosti.

Sredstva za zaposlovanje delavcev v premogovništvu se v letu 1993 uporabljajo kot premija ob zaposlitvi delavcev ali subvencija obrestne mere.

II. Premija ob zaposlitvi delavcev

1. Delodajalcu, ki zaposli za nedoločen čas delavca, ki je trajni višek Rudnikov rjavega premoga Slovenije Trbovlje, pripada premija v višini 500.000,00 SIT kot nepovratna sredstva.

2. Pogodba o zaposlitvi se sklene z Rudniki rjavega premoga Slovenije Trbovlje. Delodajalec se obveže, da bo zaposlitev trajala najmanj dve leti, ob upoštevanju določil splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo.

3. Zahtevek za premijo ob zaposlitvi delavcev mora vsebovati:
– podatke o vlagatelju zahtevka,
– predstavitev dejavnosti,
– pogodbo o zaposlitvi,
– dokazilo o sklenitvi delovnega razmerja za nedoločen čas – obrazec M 1.

4. Delodajalec na podlagi odobrenega zahtevka sklene pogodbo z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti. Če se pogodba o zaposlitvi ne realizira, je delodajalec dolžan vrniti sredstva s pripadajočo revalorizacijo in 15 % obresti.

III. Subvencija obrestne mere

1. Zahtevek za subvencioniranje obrestne mere lahko vložijo investitor ne glede na sektor lastništva ali obliko poslovne organiziranosti, ki investira na območju občin Zagorje ob Savi, Trbovlje, Hrastnik, Laško, Črnomelj in Krško in odpira nova delovna mesta.

2. Sredstva lahko pridobijo prosilci, ki imajo med viri financiranja predloženega programa zagotovljenih najmanj 20 % lastnih sredstev. Subvencija obrestne mere se pri naložbah v nove enote ali programe lahko uveljavlja na kredit do 50 % predračunske vrednosti, pri razširitvi dejavnosti pa na kredit do 30 % predračunske vrednosti.

3. Ministrstvo subvencionira obrestno mero (r) posojila banke ali druge finančne organizacije v višini 10 odstotnih točk ob pogoj, da je posojilna obrestna mera, ki vključuje vse bančne stroške, največ 15 %. Ministrstvo subvencionira obrestno mero v enkratnem znesku za vsa leta odplačila posojila vnaprej, pri čemer se letna plačila obresti diskontirajo po 12-odstotni stopnji.

4. Zahtevek mora vsebovati:

a) ustrezen poslovni načrt ali investicijski program, ki vsebuje zlasti:

– osnovne podatke o investitorju,
– opis projekta z vidika tržnih možnosti, tehnologije, kadrov in ekologije,
– vire financiranja,
– predvidene rezultate projekta;

b) sklep o odobritvi posojila poslovne banke ali druge finančne organizacije.

5. Na podlagi odobrenega projekta investitor sklene kreditno pogodbo s poslovno banko ali drugo finančno organizacijo. Poslovna banka ali druga finančna organizacija na podlagi tako sklenjene kreditne pogodbe vložijo na ministrstvu zahtevek za subvencijo obresti in z njim sklene ustrežno pogodbo. Če se projekt ne realizira, lahko ministrstvo zahteva od poslovne banke ali druge finančne organizacije vračilo sredstev subvencije skupaj s pripadajočo revalorizacijo in 15 % obresti.

IV.

Prosilec naslovi vlogo za pridobitev sredstev za zaposlovanje delavcev v premogovništvu na Ministrstvo za gospodarske dejavnosti – področje energetike, Kotnikova 5, Ljubljana, s pripisom "Prestrukturiranje premogovnikov". O zahtevkih bo ministrstvo sklepalo mesečno na podlagi predhodne ocene in predloga strokovne skupine do porabe razpoložljivih sredstev iz postavke proračuna za leto 1993 – "zaposlovanje delavcev v premogovništvu".

SPORAZUM O FINANČNI POMOČI ZR NEMČIJE

Posojila za slovenske državljane

Sporazum o finančni pomoči za ustvarjanje eksistence in poklicnem vključevanju kvalificiranih delavcev, ki sta ga novembra 1992 sklenili Zvezna Republika Nemčija in Republika Slovenija, omogoča dodeljevanje ugodnih posojil za ustvarjanje samostojnejše poklicne eksistence in vseh gospodarskih področjih, v kmetijah in drugih svobodnih poklicih.

Posojila lahko dobijo vsi slovenski državljani, ki so bivali v

Zvezni Republiki Nemčiji in se vrnejo ali so se vrnili v Slovenijo po 1. 1. 1991 in bodo posojila porabili za ustanovitev podjetja, prenovo podjetja ali vključitev v podjetje. Za odobravanje posojil bodo potrebne normalne bančne garancije, obrestna mera se bo določala na podlagi velikega R ter zmanjšana za 15 % odgovarjajočih skupnih inflacijskih obrestni na leto, na katere se dodajo 4 % točke. Odplačilna doba bo odvisna od vsote investicij in bo

od 15 do 8 let, prejemnik kredita pa mora sodelovati pri financiranju najmanj s 30 % skupnih stroškov projekta.

Maksimalna višina projekta bo znašala največ 300.000 DEM v tolaški protivrednosti. Prošnje za odobritev kredita se lahko oddajo v vsakem krajevnem kreditnem zavodu.

Za finančno izvajanje sporazuma je z nemške strani pooblaščen Deutsche Ausgleichsbank, Bonn, s slovenske pa Slovenska investicijska Banka d.d., Ljubljana.

Za uporabnika posojila veljajo v zvezi z odobritvijo posojila pogoji Slovenske investicijske banke. Ta banka lahko uporabnika posojila obveže, da se pred ustanovitvijo eksistence ali v začetni fazi udeleži seminarjev ali pa tečajev za nadaljnjo izobrazbo, ali pa da si vzame čas za posvetovanje pri primernih službah.

Prosilec za posojilo mora predložiti sledeče dokumente:

- dokaz o stalnem bivanju v Zvezni Republiki Nemčiji (potrdilo prijavnega urada, dovoljenje za bivanje ali podobno)
- tabelarni življenjepis s prikazom poklicnega razvoja in dosedanjih dejavnosti
- v danem primeru dokaze o sposobnosti
- opis projekta
- plan investiranja in financiranja
- pričakovani promet in dohodek (donos)
- ekspertizo kreditnega zavoda o osebi in projektu

Podrobnejše informacije dajejo:

- Slovenska investicijska Banka d.o., Ljubljana
- Deutsche Ausgleichsbank, Bonn
- Zavod za delo Republike Slovenije
- Zvezni zavod za delo, Nurnberg

Informacije in brošure lahko dobite v Pospeševalnem centru za malo gospodarstvo, Kotnikova 5/II, 61000 Ljubljana, Tel. (061) 123-177, fax (061) 124-210 ali 131-031.

Vse ostale potrebne informacije o programu bo dajala tudi koordinacijska pisarna, ki jo vodi g. Hubertus Graf Plettenburg (Slovenska investicijska banka, Dalmatinova 5, Ljubljana; tel. (061) 302-797, fax (061) 302-779).

DELAVSKA UNIVERZA KRŠKO POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE KRŠKO

vpisuje v šol. letu 1993/94 v

PROGRAME ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE:

1. **Višjo poslovno šolo** Ekonomske fakultete Ljubljana, 1. letnik, za poklic: ekonomist – na komercialnem, zunanjetrgovinskem, finančnem in poslovno informacijskem področju.

Pogoj za vpis: končana srednja šola V. st. zahtevnosti. Trajanje: 3 do 4 leta.

2. **Višjo upravno šolo** Višje upravne šole, 1. letnik, za poklic: višji upravni delavec.

Pogoj: končana srednja šola, znanje slovenskega jezika. Trajanje: 4 leta.

3. **Program izpopolnjevanja za poklic računovodja** – specializacija po V. st.

Pogoj: končana srednja ekonomska šola. Trajanje: 8 do 10 mesecev (400 ur).

4. **Srednjo ekonomsko šolo** CDI Ljubljana, 1. letnik, 4. letnik – za poklic: ekonomski tehnik.

Pogoj: končana OŠ ali 3 leta druge šole. Trajanje: do 5 let.

5. **NAD-program:** Trgovski poslovodja – za poklic: trgovski poslovodja, V. st.

Pogoj: končana trgovska šola, 2 leti izkušenj. Trajanje: 2 leti.

6. **Srednjo ekonomsko-komercialno šolo** za poklic: komercialni tehnik, V. st.

Pogoj: 3-letna šola trgovske ali druge smeri. Trajanje: 2 leti.

7. **Osnovno šolo za odrasle** – brezplačno za udeležence – 6., 7., 8. razred po skrajšanem programu.

Vpisi v posamezne programe bodo v septembru, datumi bodo določeni kasneje. Prijave oddajte osebno ali po telefonu 31-152 vsak dan od 7. do 15. ure, v sredo do 17. ure.

TEČAJE IN DRUGE OBLIKE IZPOPOLNJEVANJA:

1. **Usposabljanje za življenjsko uspešnost** – 120 ur: za vse, ki bi radi več splošne razgledanosti in znanja iz vsakodnevnega življenja (teme: družina, vzgoja, zdrava prehrana, bolezni, medsebojno sporazumevanje, pisanje, branje, izpolnjevanje obrazcev, načrtovanje družinskega proračuna ...)

2. **Tuji jeziki:** (verificirani, 40, 60 in 80 ur) začetni in nadaljevalni:

- tečaj angleščine,
- tečaj nemščine,
- tečaj francoščine,
- tečaj italijanščine.

3. **Računalništvo:**

– začetni, izpopolnjevalni tečaji. WORDSTAR, LOTUS, D'BASE, QUATRO PRO, WORD PERFECT ...

4. **Slovenščina za tujce** (verificirani program):

- izpopolnjevanje za tekoče sporazumevanje,
- izpit o aktivnem znanju.

IN TAKO SO SE ODLOČILI, DA V ŠOLAH NE BO VEROUKA.

SAJ... BOŽJO POMOČ BODO
MLADI BOLJ POTRKOVALI
PRI ISKANJU ZAPOSLITVE...

Jože Novak

5. **Strojepisje s korespondenco** – 80, 100 ur.

6. **Šivanje in krojenje po meri** – 40 ur.

7. **Izpit za vožnjo motornega čolna** – 10 ur.

8. **Promet z nevstekleničenim vinom in vinskim moštom** – tečaj kletarjenja in stekleničenja vin, 43 ur, za zasebne pridelovalce in prodajalce vin.

9. **Vodenje poslovnih knjig v zasebnih podjetjih** – 40 do 60 ur, z delom na računalniku.

10. **Usposabljanje za tajnice** – poslovne sekretarje.

11. **Usposabljanje za dela v strežbi, v gostinstvu.**

12. **Varstvo pri delu** – osnovni in obnovitveni.

13. **Higienski minimum** – obnovitveni.

14. **Tečaj za voznike viličarja.**

15. **Tečaj za strojnike centralnega ogrevanja.**

16. **Tečaj za odgovorne osebe za požarno varnost.**

17. **Podjetniško in drugo izobraževanje po dogovoru z naročnikom.**

Prijave sprejemamo vsak dan od 7. do 15. ure na CKŽ 15, osebno ali po telefonu 31-152, do zasedbe prostih mest.

MALI OGLASI

V KRŠKEM (starem) vzamem v najem stanovanje za določen čas. Tel. 32-312.

ZASTAVO 750, l. 1985, in zastavo poly, l. 1989, ugodno prodam – možna tudi zamenjava za večji kombi z doplačilom. Tel. 61-134.

IŠČEM delo, kakršno koli, v poljskem delu. Imam dveletno kmetijsko šolo. Naslov v uredništvu.

SATELITSKO anteno prodam ali zamenjam za starine. Tel. 63-111.

V KRŠKEM prodam stanovanjsko pravico za garsonjero 35 m² z balkonom, centralno in telefonom. Vseljivo takoj! Tel. 31-220 (od 19. do 21. ure).

JADRALNO desko D 2 in Slalom 282 ter dodatno opremo (jadra, lok, jambor, trapez) prodam. Tel. 70-230.

Kino servis Brežice Filmski spored

Od 15. do 30. septembra
15., 16. in 17. IX. ob 20. uri:
ZATRESKANA (Crush), am. psihološki triler.

18. in 19. IX. ob 18. in 20. uri:
TO JE AMERIKA (Made in America), am. komedija.

22., 23., 24. in 25. IX. ob 20. uri:
RT STRAHU (Cape Fear), am. triler.

25. IX. ob 18. uri, 26. IX. ob 18. in 20. uri:
SOSTANOVALKA (Single White Female), am. triler.

29. in 30. IX. ob 20. uri:
NESPODOBNOST POVAJILLO (Indecent Proposal), am. erotična drama.

GARSONJERO (solidarnostno) v starem Krškem zamenjam za enako na Vidmu. Informacije na tel. 32-985.

IŠČEM dvosobno ali enosobno stanovanje v najem najmanj za eno leto. Možnost plačila vnaprej. Tel. 33-073.

STARO kmečko prešo in drugo poljsko orodje prodam. Primeren za okras vikenda. Tel. 79-716.

DELAVNICO 10 x 4,5 m z mizar-skimi stroji in garažo 6 x 3 m v bližini Brestanice dam v najem za obrtno dejavnost. Tel. 31-951, po 20. uri.

SIVI trdi kamen, primeren za v beton in drugo, prodam. Tel. 31-262.

STARE razglednice, pisma in dopisnice, tudi večje količine in cele zbirke, kupim. Tel. 63-111.

Plesni studio Krško vas vabi k vpisu v plesni vrtec (4-7 let), splošno plesno šolo (1.-8. razred), učenja družabnih plesov za mladino in odrasle, športnih plesov, jazza, stepa, akrobatskega rock 'n' rolla, klasičnega baleta, v šolo za manekenke in manekene, šolo za mažuretko, k aerobiki in jogi.

Vabimo vas na razgovor ali k vpisu v našo šolo vsak dan od 17. do 19. ure v naše prostore na C. 4. julija 38 (Dom mladih). Lahko nas tudi pokličete vsak dan po telefonu 32-795 ali v oddelek Brežice, telefon 61-480.

NAŠ GLAS

CKŽ 23, 68270 Krško

KUPON

za brezplačen mali oglas

Izrežite ga in prilepite na list, kjer bodo napisani podatki o naročniku malega oglasa (ime in priimek ali naziv podjetja, naslov, telefonska številka, žig, podpis, datum) ter natančna vsebina oglasa! V našem skupnem interesu je, da pišete čitljivo. Hvala za zaupanje – ne bo Vam žal!

NAŠ GLAS

Skupščinske delegatske informacije
Uredništvo: CKŽ 23, 68270 Krško

Naročam..... izvod(ov) Našega glasa. Pošljite mi ga (jih) na naslov:

(poln naslov in podatki o naročniku, pravni ali fizični osebi)

Telefon: (podpis naročnika in žig)

Kraj, datum:

Izbor za miss Slovenije

Drugih pet so izbrali
v Krškem

Krško, 10. septembra – Že v četrtek, 2. septembra, je bila odprta nova ekskluzivna diskoteka Pacific, ki sprejme kar 1000 gostov in je tako ena največjih in tudi najmodernejših v Sloveniji. V prenovljenih prostorih pa ni le diskoteka z nočno restavracijo, ampak tudi motel Šolaja. V Pa-

hotelu Metropol v Portorožu, pa bo skupaj nastopilo 12 deklet.

Na prireditvi so izbirali tudi miss diskoteke. Zmagovalka, Sergeja Heric iz Maribora, je dobila motorno kolo Yamaha, prva spremljevalka, Metka Albreht iz Postojne, zlato ogrlico, druga spremljevalka, Si-

Foto: B. Colarič

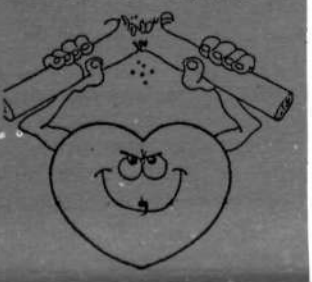
cificu je minuli petek potekal drugi polfinale za izbor miss Slovenije.

Najprej se je predstavilo 20 polfinalistk v oblačilih po lastnem izboru, nato pa še v večernih oblekah in na koncu še v kopalkah. Program je povezoval Bogdan Barovič, za glasbo pa je skrbel Vladimir Kočić-Zec iz Zagreba. Videli smo tudi modni reviji butikov La Miriam iz Maribora in Škorenjček iz Litije. Toda v finale se niso uvrstile vse tekmovalke, ampak je žirija izbrala le pet finalistk, in sicer Sergejo Heric, Metko Albreht, Simono Bohak, Majdo Garibovič in Andrejo Petrovič. Na finalu, ki bo v soboto, 25. septembra v

mona Bohak iz Slovenske Bistrice, pa TV sprejemnik (vse tri so na naši fotografiji). Povejmo še, da na tem tekmovanju v lepoti ni bilo nobenega dekleta iz Posavja.

(B. Colarič)

TEDEN BOJA PROTI KAJENJU
od 14. do 21. septembra

SEJEM OBRTI IN PODJETNIŠTVA V OBČINI BREŽICE OD 22. DO 24. OKTOBRA 1993

Obrtna zbornica Brežice po programu dela za leto 1993 namerava v okviru občinskega praznika organizirati **sejem obrti in podjetništva v naši občini**. Sedanje razmere ženejo vse dejavnike v vse težje tržne razmere, ki zahtevajo iskanje novih racionalnih poti za komuniciranje s tržiščem. Sejmi so prav gotovo ena najbolj učinkovitih oblik tega komuniciranja, zato se je Obrtna zbornica Brežice odločila za svoje člane in partnerje predstaviti drobno gospodarstvo v občini in se predstaviti tudi širši javnosti.

Sejem bo prav gotovo osrednja prireditev ob občinskem prazniku, predstavlja pa tudi promocijo občine, zato nas v naših prizadevanjih podpira tudi Skupščina občine Brežice, ki bo pokrovitelj sejma.

V okviru sejma svoje sodelovanje lahko prikažejo tudi vsi ostali dejavniki, ki kakorkoli sodelujejo z obrtniki in podjetniki. Tako so sodelovanje prijavili poleg do sedaj prijavljenih okrog 50 obrtnikov, podjetnikov – razstavljalcev tudi banka, zavarovalnica, podjetja, tako da je sejmski prostor že zapolnjen 80-odstotno. Glede na to, da Obrtna zbornica ni politično usmerjena, urejeni gospodarski tokovi pa igrajo pomembno vlogo v razvoju obrti in podjetništva, smo v sodelovanje pritegnili tudi sosednje hrvaške občine, ki se bodo predstavile v okviru Društva prijateljstva Hrvaške in Slovenije, skratka, povabljeni so vsi, ki lahko dajo svoj prispevek za skupno afirmacijo samostojnega osebnega dela v občini.

V času sejma bodo potekale tudi obsejemske prireditve. Tako bo Ministrstvo za gospodarske dejavnosti – Pospesjevalni center za malo gospodarstvo izvedlo tri strokovna predavanja, in sicer:

1. **Trženje v podjetništvu in obrti**, kako uspeti na trgu; predavateljica bo ga. Neva Maher
2. **Promocija izdelkov malega gospodarstva**; g. Marijan Stele – svetovalec ministra za gospodarske dejavnosti
3. **Nova pravna regulativa**; ga. Marija Škorjak

Prav tako bodo svoje predstavitve organizirali nekateri razstavljalci, pripravili bomo okroglo mizo o možnostih razvoja oz. obstoja obrti in podjetništva.

V sejmskih dneh bo sleherni obiskovalec ali razstavljalac lahko prišel na svoj račun. Vrstila se bodo medsebojna srečanja, razstavljalci bodo na sejmu povabili svoje poslovne prijatelje, svojo navzočnost na otvoritvi je že obljubil minister za gospodarske dejavnosti g. Maks Tajnikar, Obrtna zbornica Brežice pa je povabila tudi vse zbornice v Sloveniji in ne nazadnje so tu obiskovalci, ki bodo imeli priložnost nekatere razstavljene izdelke kupiti, dobiti marsikatero informacijo in ponudbo. Seveda bo pomembno vlogo odigrala tudi gostinska ponudba na samem sejmskem prostoru, ki bo poskrbela še za družabne aktivnosti.

Predsednik:
Franc Bratanič

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA KRŠKO
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo
Krško, Cesta krških žrtev 14

VKLJUČEVANJE NOVIH TK NAROČNIKOV NA PODROČJU STAREGA MESTNEGA JEDRA V KRŠKEM

Ta mesec bodo dokončana dela za izgradnjo tk omrežja na področju starega mestnega jedra v Krškem, katera so bila pogodbeno dogovorjena s podjetjem Tegrad Ljubljana. Pogodbi zajemata izgradnjo primarnega dela tk omrežja na poteku od ATC Krško do končnega kabskega razvodišča na objektu Pod goro 8. Z dokončanjem izgradnje omenjenega tk omrežja bo omogočeno vključevanje novih tk naročnikov v blokih na področju ulice Pod goro in Bohoričevi ulici takoj, ker je bilo sekundarno oziroma razvodno tk omrežje zgrajeno v okviru izgradnje objektov oz. v sklopu zunanje ureditve. Na ostalem delu ulice Pod goro bo tehnično možno vključevanje novih telefonskih naročnikov do posameznih interesentov, na ostalem delu starega mestnega jedra Krško pa po izgradnji odcepov do posameznih končnih kabskih razvodišč in izgradnji razvodnega tk omrežja do posameznih interesentov.

Ker je naša želja, da bi vključevanje novih naročnikov potekalo organizirano, prosimo vse interese, da pošljejo prijavo za dodelitev tk priključka. Interesenti dobijo standardne obrazce v vsaki PTT-enoti. Enotna naročniška cena za nove interese je trenutno 115.360,00 SIT.

Občina Krško bo posredovala podatke o stanovanjih, za katera so bili plačani vsi prispevki razen stroškov priključitve.

Franc GLINŠEK, dipl. ing. stroj.,
sekretar

Okrog 1000 obiskovalcev na senovskem sejmu

Senovo, 29. avgusta – Okrog osemnajstih razstavnih stojnic, postavljenih za senovskim kegljiščem, se je tisto nedeljo sukalo kar tisoč obiskovalcev. Sejem sta organizirala skupaj senovsko podjetje Logis in krajevna skupnost, zabavni program so med 15. in 19. uro imeli pihalni orkester in Labirint s Senovega, krški plesalci in citrarska glasbena šola Mirana Kozoleta. Poleg razstavljalcev s stojnicami so organizatorji preko ozvočenja predstavili še dodatnih 20 podjetnikov. Ti so kot plačilo prispevali po en svoj izdelek v sklad za srečolov. Najbolj vredna nagrada je veljala 70.000 SIT (aluminijasta vrata Zlatka Požgaja s Senovega). Med vredne nagrade štejejo organizatorji tudi ploščo za kuhinjski pult, vredno 25.000, izdelek Zlatka Božičnika, pa tone premoža in še kaj.

NAŠI OTROCI NISO NIKOLI POVSEM VARNI!

I. S. ALADIN

OHRANIMO NJIHOV NASMEH!

V šolske učilnice se z našimi otroki vrača razigrana radovednost in neugnana razposajenost. Ne more nam biti vseeno, kako varna je njihova prihodnost in kaj vse lahko prinese že jutrišnja pot v šolo, brezskrbna igra z vrstniki ali drobna nepazljivost.

Tudi najprevidnejšim se dogajajo nezgode, zato se razumni ljudje odločajo za zavarovanje svojih otrok.

Nezgodno zavarovanje predšolskega otroka, učenca ali dijaka pri Zavarovalnici Triglav je zanesljiva naložba v varnejšo prihodnost. V vaši šoli zahtevajte podrobnejšo informacijo o letošnjih pogojih nezgodnega zavarovanja. Zavarovanje lahko sklenete tudi v vseh predstavništvih Zavarovalnice Triglav in pri njenih zastopnikih.

Zavarovalnica Triglav, ker ji zaupajo starši

Zavarovalnica Triglav d.d.
Območna enota Krško